

**Univerzita Karlova v Praze  
Pedagogická fakulta  
Katedra českého jazyka**

**PŘEZDÍVKY V DĚTSKÉM KOLEKTIVU  
Nicknames in groups of children**

Vedoucí rigorózní práce:

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Autorka rigorózní práce:

Mgr. Marta Kvíčalová, rozená Ročková  
Remízková 466, Praha 4, 149 00

2010

Obor: český jazyk a literatura

Prohlašuji, že jsem rigorózní práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury.

Prohlašuji, že odevzdaná elektronická verze RP je identická s její tištěnou podobou.

V Praze, dne 17. 6. 2010

Marta Kvíčalová

Na tomto místě bych ráda poděkovala PhDr. Ladislavu Janovcovi, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této rigorózní práce, a své rodině za pochopení a trpělivost.

## Obsah

|                                                                                                                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 0. Úvod .....                                                                                                                                                | 5  |
| 1. Přezdívky jako jazykový fenomén .....                                                                                                                     | 7  |
| 2. Jazykový výzkum .....                                                                                                                                     | 11 |
| 2.1 Školní přezdívky .....                                                                                                                                   | 11 |
| 2.2 Skautské přezdívky .....                                                                                                                                 | 15 |
| 2.3 Zjištěné procentuální údaje .....                                                                                                                        | 20 |
| 3. Slovník dětských přezdívek .....                                                                                                                          | 23 |
| 3.1 Slovník školních přezdívek .....                                                                                                                         | 24 |
| 3.2 Slovník skautských přezdívek .....                                                                                                                       | 50 |
| 4. O původu přezdívek v dětském kolektivu .....                                                                                                              | 85 |
| 4.1 Přezdívky vzniklé z osobních jmen .....                                                                                                                  | 85 |
| 4.1.1 Přezdívky vzniklé z rodných jmen .....                                                                                                                 | 86 |
| 4.1.2 Přezdívky vzniklé z příjmení .....                                                                                                                     | 87 |
| 4.1.3 Přezdívky vzniklé z rodného jména a příjmení .....                                                                                                     | 89 |
| 4.1.4 Přezdívky vzniklé podle monogramu .....                                                                                                                | 89 |
| 4.2 Přezdívky vzniklé z místních jmen .....                                                                                                                  | 90 |
| 4.3 Přezdívky podle vzhledu nositele .....                                                                                                                   | 90 |
| 4.4 Přezdívky podle obliby nositele .....                                                                                                                    | 93 |
| 4.4.1 Přezdívky podle oblíbeného jídla .....                                                                                                                 | 93 |
| 4.4.2 Přezdívky podle oblíbeného zvířete .....                                                                                                               | 93 |
| 4.4.3 Přezdívky podle typické nebo oblíbené barvy oblečení<br>či podle nápisů .....                                                                          | 94 |
| 4.4.4 Přezdívky podle oblíbené rostliny, talismanu, věci nositele .....                                                                                      | 94 |
| 4.4.5 Přezdívky podle oblíbené osobnosti .....                                                                                                               | 94 |
| 4.5 Přezdívky podle literárních, filmových, televizních hrdinů<br>či pohádkových postav .....                                                                | 95 |
| 4.6 Přezdívky vzniklé v dětství .....                                                                                                                        | 95 |
| 4.7 Přezdívky, které si nositel vybral sám, přál si ji nebo ji sám vymyslel .....                                                                            | 96 |
| 4.8 Přezdívky vzniklé z přerázků a průpovědek, častých<br>a opakovaných slov nositele .....                                                                  | 97 |
| 4.9 Přezdívky sloužící k rozlišení dětí stejných jmen, vyjmutí ze skupiny,<br>přezdívky podle příbuznosti či jiné sociální vazby jednotlivých nositelů ..... | 98 |

|                                                                                          |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.10 Přezdívky podle povahy, vlastnosti, dispozice, zájmu<br>nebo koníčku nositele ..... | 100 |
| 4.10.1 Přezdívky podle povahy, náтуры a charakteru .....                                 | 100 |
| 4.10.2 Přezdívky podle zájmu nebo koníčku.....                                           | 100 |
| 4.10.3 Přezdívky podle chování, temperamentu, hlučnosti a výřečnosti .....               | 101 |
| 4.10.4 Přezdívky podle vlastností a schopností.....                                      | 101 |
| 4.10.5 Přezdívky podle dovednosti, šikovnosti, zručnosti a znalosti .....                | 101 |
| 4.10.6 Přezdívky podle neschopnosti, nešikovnosti, neznalosti, neúspěchu.....            | 102 |
| 4.10.7 Přezdívky podle fyzické zdatnosti, úspěchu ve sportu .....                        | 102 |
| 4.10.8 Přezdívky podle zvyku nebo zlozvyku.....                                          | 102 |
| 4.10.9 Přezdívky vzniklé z pohledu nositele na štěstí .....                              | 103 |
| 4.10.10 Ostatní přezdívky související s šikovností nositele .....                        | 103 |
| 4.11 Přezdívky vzniklé na základě příhody, neobvyklé či pamětihodné situace .....        | 104 |
| 4.12 Další skupiny přezdívek .....                                                       | 104 |
| 5. Jazyková zvláštnosti přezdívek .....                                                  | 106 |
| 5.1 Jmenný rod .....                                                                     | 109 |
| 5.2 Tvoření přezdívek.....                                                               | 110 |
| 5.3 Slovo tvorné prostředky .....                                                        | 111 |
| 5.4 Cizojazyčné přezdívky .....                                                          | 114 |
| 6. Dětské přezdívky z pedagogického hlediska.....                                        | 115 |
| 7. Přezdívky používané při práci s počítačem – tzv. nicky .....                          | 117 |
| 8. Závěr.....                                                                            | 120 |
| 9. Poznámky .....                                                                        | 124 |
| 10. Použitá literatura.....                                                              | 129 |
| 11. Resumé .....                                                                         | 131 |
| 12. Slovníček skautských pojmů .....                                                     | 133 |
| 13. Klíčová slova .....                                                                  | 134 |

„Kolik přezdívek máš, tolikrát jsi člověkem.“

(Jataky)

## Úvod

Téma přezdívek v dětském kolektivu je patrně blízké a důvěrně známé každému z nás. Ať už ve školním, či mimoškolním prostředí, v různých zájmových kroužcích nebo při hře s ostatními dětmi každý někdy měl, nebo alespoň toužil mít nějakou přezdívku, případně nějakého nositele přezdívky alespoň zná. Přezdívky jsou samozřejmým prvkem dětského / mládežnického slovníku a jejich obliba je stále velká.

Jako dlouholetá členka a posléze vedoucí skautského oddílu jsem se setkala s mnoha přezdívkami. Vždy mě zajímal původ jednotlivých přezdívek a často ohromovala kreativita, se kterou byly některé z nich vytvořeny. Přezdívka (skautské jméno) je pro každého nositele velmi důležitá, je s ní spojeno jiné prostředí, jiná společenská role a možná i jiný pohled na svět.

Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že se přezdívka může stát velmi rychle součástí lidské identity a v určitém prostředí plně nahradit občanské jméno. Pro mne osobně je přezdívka velmi důležitá, jsem s ní nadmíru spokojena a mám ji ráda.

To byl jeden z hlavních důvodů, proč jsem se ve své práci rozhodla věnovat právě tématu dětských přezdívek.

Cílem naší práce bylo zmapovat současné přezdívky v dětském kolektivu, především ve školním a skautském prostředí. Na přezdívky jsme se zaměřili hlavně z hlediska jejich jazykového původu a motivace, jejich výjimečnosti a jedinečnosti, specifických znaků a zvyklostí s nimi spojených.

Vycházeli jsme z předpokladu, že ve školním i skautském prostředí je přezdívka velmi oblíbenou formou oslovení, mezi oběma skupinami přezdívek však existují určité rozdíly, dané především vzájemnými vazbami členů v kolektivu a jeho celkovým ovzduším. Rozšíření, jazykový původ přezdívek a jejich motivace bude v každé skupině přezdívek pravděpodobně odlišná. Ve školním prostředí jsme předpokládali menší frekvenci přezdívek než ve skautském kolektivu, na druhou stranu však větší množství nevhodných či společensky nepřijatelných přezdívek než v prostředí skautském. Předpokládali jsme také, že poměr přezdívek vzniklých z rodných jmen a příjmení bude k ostatním

přezdívám ve školním prostředí výrazně vyšší než ve skautském prostředí. Naopak u skautských přezdívek jsme očekávali velký podíl přezdívek, které vznikly podle vlastností jednotlivých nositelů či zvláštních situací.

Na základě výzkumu, který jsme provedli ve školním i skautském prostředí formou dotazníků a řízených diskuzí, jsme shromáždili dostatečně reprezentativní vzorek školních a skautských přezdívek, které měly potvrdit, či vyvrátit naše domněnky.

Samotné shromáždění a zpracování jazykového materiálu sloužící mimo jiné i k jeho konzervaci, bylo dalším podstatným úkolem naší práce. Domníváme se, že jako základní pramen může námi získaný materiál pro svůj rozsah a pestrost posloužit v budoucnu i dalším badatelům. Především u skautských přezdívek, které dosud nebyly zpracovány vůbec, jsme považovali za důležité získat co možná největší množství materiálu. Domnívali jsme se totiž, že v dnešní době dochází u skautských přezdívek k postupné obměně motivací a vznik řady z nich postupně podléhá soudobým trendům (především školní a chatové přezdívky). Z tohoto důvodu považujeme zaznamenání jejich dnešní podoby za velmi důležité, neboť se obáváme, že za několik let možná již nebudou skautské přezdívky ničím výjimečné, a nebude proto co sbírat.

Shromážděný materiál byl postupně zpracován, roztríděn a lexikograficky popsán ve slovníku školních přezdívek a slovníku skautských přezdívek. V něm kromě základní morfologické charakteristiky především vysvětlujeme podrobnější motivaci vzniku přezdívek. Na základě zjištěného původu získaných přezdívek jsme vymezili skupiny a pokusili jsme se je blíže charakterizovat. Věnovali jsme se produktivitě jednotlivých skupin přezdívek podle původu jejich vzniku a jejich frekvenci ve školním a skautském prostředí. Zaměřili jsme se také na další jazyková specifika shromážděných přezdívek a pokusili se stručně shrnout téma z pedagogického hlediska.

Při práci vycházíme teoreticky z odborné literatury, která byla o tématu přezdívek sepsána. Jedná se především o krátké články věnované přezdívám ve školním kolektivu a přezdívám obecně, viz kap. 10.

S prací, která by byla věnována čistě skautským přezdívám, jsme se nesetkali. Vzhledem k tomu, že jednotliví autoři ve svých člancích a studiích vycházejí z různých metodologií a třídí získaný materiál zpravidla podle vlastních kategorií, pokusili jsme se i my definovat jednotlivé skupiny přezdívek na základě konkrétního materiálu tak, aby mu co nejlépe odpovídaly.

## 1. Přezdívky jako jazykový fenomén

Encyklopedický slovník češtiny za přezdívku považuje „neúřední, doplňkové vlastní jméno, které většinou charakterizuje osoby, místa nebo věci a vztahuje se k povolání, vlastnostem, původu atd. nositele jména. Může obsahovat pozitivní nebo negativní hodnocení. Přezdívky osob vznikají různým obměňováním rodných jmen a příjmení, podle vlastností fyzických, duševních, povahových a charakterových, podle zálib a koníčků, podle rodinné situace i podle různých oblíbených či známých osobností ze života kulturního, sportovního, podle oblíbených seriálů atd.“<sup>1</sup> Podobně se píše na nejpoužívanější české internetové encyklopedii, že se „jedná o oslovení pocházející z nějaké větší sociální, pracovní či společenské skupiny osob, která dotyčného zná (např. ve škole, skautské organizaci, sportovním oddíle). Na rozdíl od uměleckého pseudonymu, jenž si každý tvůrce obvykle vymyslí sám o své svobodné vůli, přezdívky obvykle vymýšlejí a zavádějí lidé z okolí, a to někdy v dohodě s těmi, jichž se týkají, a jindy jsou dotčené osobě dokonce i vnuceny proti její vůli nebo používány bez jejího vědomí (například přezdívky, kterými děti ve škole označují své učitele).“<sup>2</sup> Jsme si vědomi jistých odborných nedostatků Wikipedie, nicméně se domníváme, že by tento přístup neměl chybět, protože zachycuje některé rysy typické právě pro školní přezdívky (například jejich nedobrovolnost a nepřijetí).

Přezdívka jako příznakové neoficiální (neúřední) jméno tedy funguje v určité sociální skupině a slouží k označení osoby jako její vlastní jméno. Z hlediska formy může být jednoslovná, řidčeji víceslovná (v našem materiálu *Kata–Kity*, *Rob Roy*) a podle pravidel českého pravopisu by měla být jakožto vlastní jméno psána s velkým písmenem – výjimku tvoří nicky, jejichž uživatelé často kapitálky na začátku nepoužívají, případně používají různé nezvyklé kombinace velikosti písmen. Pro vznik přezdívek neplatí žádná jazyková ani společenská pravidla či omezení, a proto tvoří bohatou a pestrou skupinu propriet.

Vl. Šmilauer v *Naší řeči* (1933) zavzpomínal v článku věnovaném studentským přezdívkám na své mládí, a inicioval tak zájem o problematiku studentských přezdívek. Důvodem jejich vzniku je podle něj především fakt, že „jsou naše příjmení dnes pouhými konvenčními značkami, třebaž v době svého vzniku byla silně citově přízvukována (jména lichotivá i potupná) nebo vyjadřovala nějaký skutečný význačný vztah svého nositele (původ, bydliště, zaměstnání). Ale postupem doby, děděním jmen, citový přízvuk



vyprchával, na původ označení se zapomínalo, jméno se stalo pouhým úředním názvem. ... Mládež však nesnáší dobře těchto prázdných slov, chce mít jména přiléhavá, silně citová, jména výmluvná, která by kreslila svého nositele připomenutím jeho význačné vlastnosti nebo veselé příhody, za níž se stal středem pozornosti.“<sup>3</sup> Poukazuje tak na skutečnost, která platí i po téměř osmdesáti letech, a proto je potřeba vzniku a používání přezdívek stále tak silná.

Podobně se ve svém článku vyjádřil i Šmilauerův současník J. Brambora (odkaz), podle kterého v novém kolektivu dochází zpočátku nejvýš k „užívání křestních jmen...a značně primitivní přetvořování příjmení,“<sup>4</sup> posléze však zcela přirozeně začnou vznikat i další nejrůznější přezdívky. Přezdívky jsou totiž zvláště pro dětský / mládežnický kolektiv zcela samozřejmé.

Přezdívky v dětském kolektivu vznikají naprosto přirozeně a většinou poměrně rychle. Důvodem jejich vzniku je především snaha o výstižnost, vtipnost, originalitu a jazykovou úspornost – dlouhá jména a příjmení jsou v komunikaci nahrazována kratšími přezdívkami. Za pozornost stojí také skutečnost, že někdo vystřídá za krátkou dobu hned několik přezdívek (*Ponožka*), někdo naopak ani po letech přezdívku nezíská. K tomuto fenoménu J. Brambora uvádí: „Zajímavé je, že z hochů spíše nedostanou přezdívku žáci prostřední, nenápadní, nevтіraví, samotáři (ale ne příliš nápadní nebo odpuzující), kdežto žáci, kteří jsou společenšті, mají nápadné zájmy, miláčkové nebo postrach profesorů, mají přezdívek spíše více než jednu. Mnohdy taková přezdívka vydrží daleko přes gymnasijsní léta a rozšíří se třebas i do jiného prostředí.“<sup>5</sup>

Některé přezdívky nemají dlouhý život, jiné naopak postupem času vytlačí i rodné jméno a příjmení a stávají se pro svého nositele skutečným novým jménem. Dokladem toho může být mimo jiné i fakt, že řadu studentských přezdívek akceptují a posléze používají i vyučující.

Za pozornost stojí určitě i frekvence přezdívek v kolektivu – přezdívku má většinou pouze určitá část osob, většina z nich jednu, zřídka i dvě. Někdy má tatáž osoba několik různých přezdívek v různých prostředích (ve škole, skautském oddíle, ve fotbalovém klubu). „Podmínkou hojného a pestrého tvoření je pevná sounáležitost společenského celku, způsobená společným životem a společnými, zvláště těžkými osudy.“<sup>6</sup>

Studiu přezdívek se v minulosti věnovala řada našich předních onomastiků. Po již zmíněných Vl. Šmilauerovi a J. Bramborovi se v sedmdesátých letech tomuto tématu ve své práci věnoval L. Klimeš<sup>7</sup>, který zpracoval kromě dětských a studentských přezdívek mimo jiné také přezdívky hornické, železničářské, popelářské a přezdívky hráčů kopané.

V osmdesátých letech se školními přezdívkami velmi zevrubně zabýval ve svých článcích S. Utěšený<sup>8</sup>. Tématu přezdívek se významně věnovali také P. Hauser<sup>9</sup> nebo A. Machek<sup>10</sup>, v poslední době pak především M. Knappová<sup>11</sup>.

Jedním z nejdůležitějších důvodů, proč se věnovat sběru a studiu přezdívek, je fakt, že „na studentských přezdívkách lze studovat podmínky, za nichž se slovo rodí, vztahy mezi tvůrcem slova a společností, která je přijímá, rychlost, s níž se slova ujímají a šíří, jejich osudy a trvání.“<sup>12</sup> I dnes můžeme pozorovat, jaké motivační zdroje vzniku přezdívek se vyskytují, které jsou v tom kterém prostředí nejvíce produktivní, které se naopak téměř neužívají. Vznik přezdívek je totiž „stále živým, nikým nepodporovaným a neusměrňovaným sociolingvistickým procesem průběžné obměny a doplňování tohoto antroponymického systému.“<sup>13</sup>

Za přezdítku v naší práci ve shodě s odbornou literaturou považujeme jakékoliv neoficiální jméno užívané v dětském kolektivu jako jméno vlastní, včetně obměn rodných jmen, které mají pro svou neobvyklost a jedinečnost schopnost individualizovat (*Kardanka* – Kateřina), a obměn a deformací příjmení spojených s novou motivací (*Duch* – podle příjmení Dušan a záliby v nočních bojových hrách). Takovéto přezdívky nazývá S. Utěšený<sup>14</sup> „pravými přezdívkami“. V souladu s P. Hauserem<sup>15</sup> nepočítáme mezi skutečné přezdívky pouhé obměny a deformace příjmení bez změny motivace, které lze označit za „nepravé přezdívky“ (*Stody* – podle příjmení Stodůlka, *Lukin* – podle příjmení Lukovský), stejně jako nejrůznější domácí podoby a zdobněliny rodných jmen, které se běžně rozšířily, jejich užívání je pravidelné a neoznačují tak již jediného jednotlivce a nevylučuje záměnu.

V souvislosti s pravou a nepravou přezdívkou bychom rádi zmínili i pojem „skautské jméno“. Podobně jako hovoříme o pravých a nepravých přezdívkách, chápeme vztah skautské jméno – přezdívka. Skautská jména se od typických přezdívek, které známe především ze školního prostředí, odlišuje hlavně tím, že zdůrazňují individualitu a osobitost svého nositele.

Dosud jsme hovořili o pravosti – nepravosti přezdívek pouze z jazykového hlediska. Důvod, proč přezdívka nemusí být považována za pravou, skutečnou či funkční, může však být v dětském kolektivu také psychologický.

Často se především ve školním kolektivu stává, že nově vznikne přezdívka, ke které se její nositel odmítá hlásit. Jedná se především o přezdívky hanlivé, směšné či jinak jazykově a společensky nevyhovující, které můžeme leckdy spíše označit za nadávky (*Análie, Bed'ar, Prdeláč, Penis, Červený zadek, Rašple*). Také v materiálu, který jsme shromáždili v rámci našeho výzkumu, se několik málo takovýchto „přezdívek“ objevilo (jejich většímu počtu pravděpodobně zabránila autocenzura – při vyplňování dotazníku, byť anonymního, v rámci vyučovací hodiny jisté zábrany respondenti určitě měli). Vzhledem k tomu, že přijetí takovýchto přezdívek jejich případným nositelem je minimálně sporné, nebyla většina z nich do výzkumu nakonec vůbec zahrnuta. Nejde ale jen o samotnou nevhodnou podobu dané přezdívky, ale především o fakt, že pokud se jedinec s navrženou přezdívkou neztotožní a odmítá na ni slyšet, nejedná se pak o funkční pojmenování a o přezdívice tedy hovořit nemůžeme. Jako přezdítku chápeme pouze to pojmenování, se kterým nositel souhlasí, je s ním spokojen, nebo je alespoň strpí.

## **2. Jazykový výzkum**

Dlouhodobý sběr jazykového materiálu, který se stal předmětem našeho zkoumání, probíhal podle typu dětských přezdívek ve dvou rovinách. Školní přezdívky byly získány v rámci školní výuky během vyučovací hodiny věnované onomastice na základě dotazníku a následné diskuze. Skautské přezdívky byly sbírány během skautských akcí, schůzek a setkání, především však na základě četných osobních i písemných kontaktů s jednotlivými oddíly, družinami, případně s jejich vedoucími a na základě vlastních znalostí a zkušeností.

### **2.1 Školní přezdívky**

Materiál ke vzniku slovníku školních přezdívek byl sbírán přímo ve školním prostředí. Výzkumu se během roku 2009 (březen–říjen) zúčastnilo zhruba 280 středoškolských studentů z deseti školních tříd. Jednalo se o studenty Vyšší odborné školy zdravotnické a Střední zdravotnické školy, Alšovo nábřeží 6, Praha 1, a studenty Střední pedagogické školy a Vyšší odborné školy pedagogické a Gymnázia, Evropská 33, Praha 6. Jak na straně vedení škol, tak především na straně studentů samotných jsme se setkali s překvapivým zájmem o danou problematiku a závěrem vyučovací hodiny často také s nabídkou na další spolupráci.

Samotný sběr materiálu a výzkum probíhal při vyučovacích hodinách českého jazyka a literatury<sup>16</sup>, které byly koncipovány částečně jako popularizační přednášky o vlastních jménech a literatuře, jež se této problematice věnuje, částečně jako popularizační semináře, při nichž si studenti sami vyzkoušeli, jak se s danou literaturou pracuje, což se setkalo s jejich kladným ohlasem. Následovaly hry a aktivity<sup>17</sup> s pseudonymy, přezdívkami a svátky v kalendáři, samotné vyplňování dotazníků a diskuze na téma, proč svou přezdívku vnímají studenti pozitivně, případně proč a jak jim vadí.

Cílem hodiny bylo především rozšířit studentům obzory v oblasti lingvistiky, představit jednotlivé jazykové slovníky a příručky<sup>18</sup> a dokázat, že se jedná o velmi zajímavé a užitečné publikace, použitelné i v běžném životě.

Na základě sesbíraného materiálu (825 školních přezdívek) a po jeho podrobném popisu lze vyvodit několik následujících postřehů.

Přezdívký ve školním prostředí vznikají, jak dokládají následující tabulka a graf, především z osobních jmen. Z celkového počtu 825 školních přezdívek jich 378 vzniklo z křestních jmen, tj. 45,8 % celkového počtu, tvoří tedy jednoznačně nejpočetnější skupinu. Z příjmení vzniklo 177 školních přezdívek (17,5 %) a kombinací křestního jména a příjmení potom 17 přezdívek (2,1 %). Pokud celou tuto velkou skupinu přezdívek pojmem jako jeden celek – přezdívký vzniklé z osobních jmen – zjistíme, že tímto způsobem byla vytvořena více než polovina školních přezdívek (65,4%).

Relativně velkou skupinu tvoří přezdívký, které vznikly podle vzhledu nositele – 129 přezdívek (15,6 %) a za pozornost stojí jistě i přezdívký vzniklé podle povahy, zájmu či koníčku nositele – 71 přezdívek tvoří 8,6 %, nebo přezdívký podle oblíbeného jídla, zvířete, oblečení, věci atd. – 39 přezdívek (4,7 %). Ostatní skupiny přezdívek nejsou nijak početné, ať už se jedná o přezdívký vzniklé z místních jmen, přezdívký z dětství, přezdívký, které si nositel vybral sám či jiné. Můžeme tedy konstatovat, že pro školní přezdívký je velmi typické použití deformace oficiálního jména, případně poukaz na nápadný vzhled nositele. Přezdívký motivované vlastnostmi, schopnostmi a zájmy nositele aj. tvoří pouze malou část. Souvisí to především s prostředím, ve kterém se studenti pohybují.

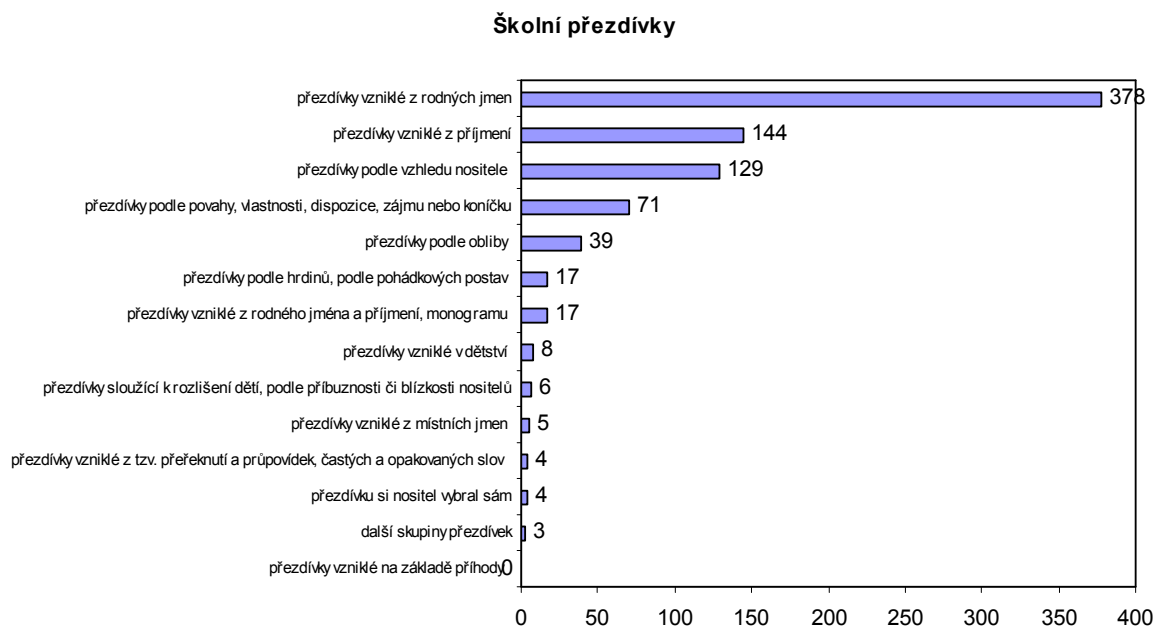
Školní přezdívký jsou typické také tím, že častěji vykazují znaky nepřijatelnosti a nevhodnosti jednotlivých přezdívek. V daleko větší míře než ve skautském kolektivu se objevují přezdívký jako *Penis*, *Masák*, *Masíák*, *Bed'ar*, *Pigosaurus*, *Prděla*, *Análie* a další, které nemůže jejich potenciální nositel označit za žádoucí. Velké množství těchto přezdívek nevychází nejspíš ze špatných vztahů a šikany ve sledovaných třídách, ale nejspíš z toho, že dotazovaní respondenti sepisovali pravděpodobně všechny přezdívký, které znají, nikoliv pouze ty, které se skutečně používají a jejichž nositel se s nimi ztotožnil. Právě proto, že většina nevhodných přezdívek se ve skutečnosti v komunikaci nakonec vůbec neuplatní, není třeba se tomuto trendu dále věnovat.

Ve školním kolektivu se přezdívký objevují relativně často. Získávají je nejen žáci, případně studenti, ale přezdívký jsou přidělovány také učitelům a jiným zaměstnancům školy (ty ovšem nebyly předmětem našeho výzkumu). Na druhou stranu není přidělení přezdívký ve škole žáky nebo studenty automatické. Mezi sebou si v případě absence přezdívký žáci a studenti vystačí jednoduše s křestními jmény. Především u dívek je velmi

běžné, že se navzájem oslovují zdrobnělinami a domácími podobami svých rodných jmen, (*Jíťa, Háňa, Kačenka*).

Závěry vyplývající z výzkumu dokládají správnost našeho předpokladu, že větší část školních přezdívek je pod vlivem prostředí tvořena automaticky podle osobních jmen a jiné možnosti jsou, až na výjimky, velmi málo využívány – viz následující tabulka a graf. Na druhé straně nás mile potěšil fakt, že mezi školními přezdívkami převažují citově neutrální, případně pozitivně laděné přezdívky, naopak s přezdívkami, které pro svého nositele nevyznívají příliš lichotivě, nebo jsou snad dokonce vysloveně negativní, jsme se setkali v omezené míře a míra slušnosti v tomto ohledu nebyla výrazně překročena.

| PŘEZDÍVKY                                                                    | Školní | %      |
|------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| přezdívký vzniklé z rodných jmen                                             | 378    | 45,8 % |
| přezdívký vzniklé z příjmení                                                 | 144    | 17,5 % |
| přezdívký vzniklé z rodného jména a příjmení, monogramu                      | 17     | 2,1 %  |
| přezdívký vzniklé z místních jmen                                            | 5      | 0,6 %  |
| přezdívký podle vzhledu nositele                                             | 129    | 15,6 % |
| přezdívký podle oblíbenosti                                                  | 39     | 4,7 %  |
| přezdívký podle hrdinů, podle pohádkových postav                             | 17     | 2,1 %  |
| přezdívký vzniklé v dětství                                                  | 8      | 1,0 %  |
| přezdívký si nositel vybral sám                                              | 4      | 0,5 %  |
| přezdívký vzniklé z tzv. přechytlů a přechytlů, častých a opakovaných slov   | 4      | 0,5 %  |
| přezdívký sloužící k rozlišení dětí, podle příbuznosti či blízkosti nositelů | 6      | 0,7 %  |
| přezdívký podle povahy, vlastností, dispozice, zájmu nebo koníčku            | 71     | 8,6 %  |
| přezdívký vzniklé na základě příhody                                         | 0      | 0,0 %  |
| další skupiny přezdívek                                                      | 3      | 0,4 %  |
| CELKEM                                                                       | 825    | 100 %  |



## 2.2 Skautské přezdívky

Materiál shromážděný jako podklad ke slovníku skautských přezdívek je velmi bohatý. Sběr přezdívek probíhal v průběhu celého roku 2009. Skautské přezdívky byly sbírány na skautských schůzkách i dalších akcích – na setkáních roverů a rangers, rádcovských kurzech, vánočních besídkách, schůzkách oldskautů – pamětníků. Velmi přínosná byla elektronická konzultace s rádci a vedoucími z pražských i mimopražských oddílů, kteří reagovali na výzvu ve Skautském světě<sup>19</sup>, nebo na základě našich dlouholetých osobních kontaktů. Mnoho přezdívek pochází z našeho domovského 34. střediska Ostříž, Praha 4, nebo z dalších spřátelených oddílů.

Také sběr skautských přezdívek byl spojen s výkladem o jazyce – tentokrát však v odlehčené podobě. Během tematické schůzky bylo našim cílem nadchnout děti (mládež) pro práci s jazykovými příručkami a dokázat jim, že jsou to velmi užiteční společníci, kteří se jim na cestě životem budou rozhodně hodit – a nemusí to být pouze česko-anglický slovník nebo Pravidla českého pravopisu.

Vedle pátrání po původu vlastních jmen a příjmení, původu zadaných místních jmen nebo dalších zajímavých informací, se jména, přezdívky a vše, co s nimi souvisí, staly námětem her, aktivit a závěrečné diskuze.

Následně uvádíme ukázky aktivit<sup>20</sup> souvisejících s vnímáním a uvědoměním si vlastního jména nebo přezdívky a pocitu kolektivní sounáležitosti. Lze je proto podle našeho názoru zařadit jako vhodný doplněk k již výše zmíněným hrám (hra s pseudonymy, se jmény svatých).

Ve skautském prostředí jsou přezdívky samozřejmou a běžnou součástí života.

Diskuze na téma přezdívky byla proto při sběru materiálu velmi živá a zajímavá. Vyplývá to především z toho, že se změnila ve společné vzpomínání na nejruznější příhody a nehody, které daly přezdívkám vzniknout.

Výsledný dojem ze schůzek, které proběhly, i ze samotných debat a diskuzí, při nichž byly přezdívky sbírány, byl velmi pozitivní. Při osobním kontaktu, na rozdíl od vlažné odezvy na článek ve skautském tisku, bylo nadšení respondentů pro uchování skautských přezdívek, případně vytvoření navrhovaného internetového slovníku většinou velké.

Respondenti, kteří se výzkumu zúčastnili, byli především ve věku skautů a skautek, případně roverů a rangers (11–15, resp. 15–25 let). Velmi významně však přispěli také



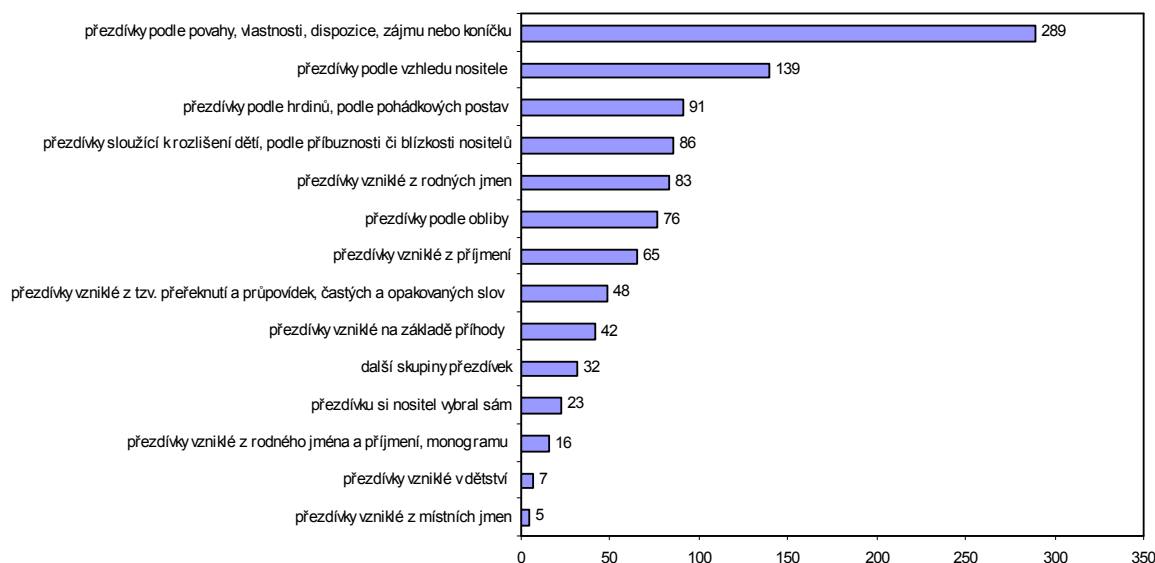
někteří skauti – pamětníci, kteří nám poskytli značně rozsáhlý a cenný materiál. Dokladem toho je výsledný vzorek zhruba 1000 skautských přezdívek.

Jak dokládá následující tabulka, jednoznačně nejpočetnější skupinou skautských přezdívek jsou přezdívky, které vznikly podle povahy, zájmu nebo koníčku nositele, podle jeho dovednosti, nešikovnosti, zvyku, zlozvyku nebo fyzické dispozice. Z celkového počtu 1002 přezdívek jich tímto způsobem vzniklo 289 a tvoří tak 28,8 %. Předčí tak i všechny skautské přezdívky odvozené z rodných jmen a příjmení dohromady (podle rodného jména – 83, podle příjmení – 65 a jejich vzájemnou kombinací další 16, celkem 164 přezdívek, které představují 16,4 % z celkového počtu). Desetiprocentní hranici překročily už pouze přezdívky podle vzhledu nositele – 139 přezdívek (13,9 %).

V řádech procent se pohybují přezdívky podle oblíbeného jídla, zvířete, oblečení, věci atd. – 76 přezdívek (7,6 %), přezdívky podle oblíbených hrdinů a pohádkových postav – 91 přezdívek (9,1 %), přezdívky vzniklé na základě přeteknutí, průpovědek a opakovaných slov – 48 přezdívek (4,8 %), přezdívky sloužící k rozlišení a přezdívky na základě příbuznosti či blízkosti – 86 (8,6 %) nebo přezdívky vzniklé na základě určité příhody – 32 přezdívek (3,2 %). Zcela nevýznamné jsou svým nízkým počtem skupiny přezdívek vzniklých ze jmen místních a přezdívky z dětství.

| PŘEZDÍVKY                                                                    | Skautské | %      |
|------------------------------------------------------------------------------|----------|--------|
| Přezdívky vzniklé z rodných jmen                                             | 83       | 8,3 %  |
| Přezdívky vzniklé z příjmení                                                 | 65       | 6,5 %  |
| přezdívky vzniklé z rodného jména a příjmení, monogramu                      | 16       | 1,6 %  |
| přezdívky vzniklé z místních jmen                                            | 5        | 0,5 %  |
| přezdívky podle vzhledu nositele                                             | 139      | 13,9 % |
| přezdívky podle oblíbenosti                                                  | 76       | 7,6 %  |
| přezdívky podle hrdinů, podle pohádkových postav                             | 91       | 9,1 %  |
| přezdívky vzniklé v dětství                                                  | 7        | 0,7 %  |
| přezdívku si nositel vybral sám                                              | 23       | 2,3 %  |
| přezdívky vzniklé z tzv. přeteknutí a průpovědek, častých a opakovaných slov | 48       | 4,8 %  |
| přezdívky sloužící k rozlišení dětí, podle příbuznosti či blízkosti nositelů | 86       | 8,6 %  |
| přezdívky podle povahy, vlastnosti, dispozice, zájmu nebo koníčku            | 289      | 28,8 % |
| přezdívky vzniklé na základě příhody                                         | 42       | 4,2 %  |
| další skupiny přezdívek                                                      | 32       | 3,2 %  |
| CELKEM                                                                       | 1002     | 100 %  |

### Skautské přezdívky



Závěry vyplývající z tabulky se ve velké míře shodují s našimi předpoklady – skautské přezdívky ve větší míře zohledňují osobnost a zájmy nositele, případně jeho vzezření, nejruznější záliby či aktivity.

Oproti školním přezdívkám relativně málo využívají rodná jména a příjmení.

Na rozdíl od školních přezdívek se ve větší míře objevují přezdívky, které vznikly z náhodných přechýlených, z častých a opakovaných slov nebo přezdívky sloužící tzv. k rozlišení dětí, podle příbuznosti či blízkosti nositelů. V některých skautských oddílech tvoří tento typ pojmenování dokonce značnou část přezdívek vůbec. Na druhou stranu nutno podotknout, že pojmenování po otci nebo bratrovi toho kromě rodinných vazeb příliš o svém nositeli nevypoví a označení za „*Malého Bejka*, *Malého Budku*“ nemusí nositeli dlouhodobě vyhovovat.

Mezi skautskými přezdívkami se také objevují takové, které vznikly na základě neobvyklých příhod či situací. S těmi jsme se ve školním prostředí vůbec nesetkali.

Rozdíly mezi školními a skautskými přezdívkami nelze spatřovat pouze v jejich původu.

Stejně tak jako samotný původ přezdívky je důležité i její samotné přijetí nositelem, ať už formální, či vnitřní. V některých skautských oddílech se jednoduše oznámí, že chlapci XY budeme od této chvíle říkat tak a tak. Jinde je s přijetím přezdívky spojen slavnostní rituál,

při němž nositel nové přezdívky spálí své staré jméno napsané na kousek dřeva, kůry nebo papíru a od tohoto okamžiku je potom ostatními oslovován pouze svou novou přezdívkou. Hovoříme-li o skautských přezdívkách, musíme zmínit pojem tzv. skautských jmen. Rozdíl mezi přezdívkou a skautským jménem chápeme podobně jako rozdíl mezi školní a skautskou přezdívkou – přezdívky si mezi sebou dávají děti především na základě rodných jmen a příjmení, a proto téměř nic nevypovídají o svém nositeli. Skautská jména, snad v návaznosti na jména indiánská (*Bílá tlapka*, *Vítr ve vlasech*, *Krásný den*), by měla mít daleko větší výpovědní hodnotu. Informace, které v sobě obsahuje, mohou být velice různorodé, ale mají za úkol vystihnout alespoň jeden podstatný rys svého nositele.

Na rozdíl od školních přezdívek, které si děti mezi sebou rozdělují samy bez jakékoliv cenzury, by skautské přezdívky měly splňovat základní etická pravidla. Přezdívka by v žádném případě neměla vyznívat negativně, neměla by svého nositele omezovat, zesměšňovat či jinak vystavovat nežádoucí pozornosti.

Důležitou roli v tomto ohledu hrají rádci družin nebo vedoucí oddílů, kteří musí případné nesrovnalosti v tomto směru korigovat. Na druhou stranu se někdy stává, že touha po jakékoliv přezdívkě dožene přezdívkychtivé jedince k tomu, že si vynutí i nepříliš vhodné pojmenování, jen aby už přezdívkou měli (*Gagaga*, *Žužla*).

Také ve skautském prostředí se objevují přezdívky, které poukazují na okolnosti, jež nejsou pro nositele přezdívek právě radostné – nejruznější dispozice (*Chobot*, *Qáša*), nebo nepříjemnou situaci a selhání (*Klíště*, *Kňuk*, *Lachtan*, *Prskal*), ovšem nositel s takovou přezdívkou povětšinou souhlasí (nebo je okolnostmi donucen souhlasit), proto ji nelze chápat jako zcela pejorativní a ponižující.

V rámci objektivity se musíme krátce zmínit o principu, který se v některých oddílech občas uplatňuje. Stává se, že některé děti dostanou od vedoucích přezdívkou podle své negativní vlastnosti. Tento fakt je však nejen jim, ale i ostatním členům ze strany vedení zamlčen a přezdívka pod jinou záminkou „podstrčena“. O vhodnosti a etice tohoto chování lze samozřejmě pochybovat, na druhou stranu alespoň předchází všeobecně negativnímu pohledu na jejího nositele.

Jako příklad můžeme uvést přezdívky:

*Hippo* – podle toho, že jako dítě často simulovala, oficiálně podle toho, že na čepici měla obrázek malého hrošíka;

*Pilinka* – podle toho, že má v hlavě místo mozku piliny, oficiálně podle jeho zručnosti při řezání dřeva;

*Drápek* – podle toho, jak upravené ruce měla jeho maminka, když přijela na návštěvu na tábor, oficiálně podle toho, jak šikovný chlapec je a všude se zachytí drápkem.

Musíme zdůraznit, že v této situaci je samozřejmostí zachovat naprostou diskrétnost a skutečný původ takovýchto přezdívek nikdy veřejně nevyzradit, mohlo by to pro jejich nositele v některých případech znamenat velké rozčarování a zklamání. Proto i v našem slovníku skautských přezdívek uvádíme pouze oficiální verze jejich vzniku.

Rozhodně je však snazší se ve skautském prostředí nechtěné přezdívce ubránit, odmítnout ji. Vždyť spokojenost s vlastním jménem je pro každého z nás v každodenní komunikaci více než důležitá.

V souvislosti se skautskými přezdívkami je na místě zmínit ještě jeden velmi specifický zvyk. Nejen, že se jednotliví rodinní příslušníci zapojení do organizace často pojmenovávají po sobě navzájem (*Bejk – Malej Bejk, Koláč – Koláček, Budka – Boudička* apod., více viz 4.9), často i rodiče, kteří se pohybují pouze vně dění, dostávají svá interní označení, přezdívky. Především vedoucí označují rodiče svých svěřenců jako *pan a paní Krabovi, Červenkovi, Hrnečkovi, Lostovi, Jatakyovi, Rychlonožkovi*, na brigádu přišla pomoci *paní Béd'ová, Žužlová a paní Vranková*, případně *pan Marmeláda* (otec *Jama a Povidla*). Rodiče tuto hru na přezdívky většinou s pochopením přijímají a sami se potom ke svým novým jménům hlásí.

Pro vznik skautské přezdívky (skautského jména) neplatí, stejně jako v případě školních přezdívek, žádná pravidla. Významnou roli však v tomto případě na rozdíl od školních kolektivů hrají nebo by měli hrát rádcové a vedoucí, jejichž úkolem je usměrňovat dětskou tvořivost a fantazii žádoucím směrem.

Skautské přezdívky by měly být motivovány především pozitivně. Zda tomu tak v jeho skautském oddíle je, či není, musí zvážit každý vedoucí sám. Náš výzkum a slovník skautských přezdívek, který byl na jeho základě vytvořen, však ze širšího pohledu dokládají, že tento trend ve skautských oddílech i nadále přetrvává.

## 2.3 Zjištěné procentuální údaje

V předchozích kapitolách jsme se soustředili zvláště na školní a zvláště na skautské přezdívky, hledali jejich odlišnosti a snažili se o porovnání obou skupin. Na závěr se pokusíme odpovědět na otázku, jak vypadá sesbíraný vzorek přezdívek (celkem 1827 přezdívek) z hlediska původu bez ohledu na to, zda se jedná o školní, či skautské přezdívky.

Jak dokládají následující tabulky a graf, téměř 40 % všech dětských přezdívek vzniká z osobního jména nositele, přičemž největší skupinu tvoří přezdívky vzniklé z rodných jmen (více než čtvrtina všech přezdívek – 461), následují přezdívky vzniklé z příjmení (209 přezdívek – 11,4 %). Přezdívky vzniklé podle monogramu nebo kombinací rodného jména a příjmení se objevují zřídka (33), přesto tvoří téměř 2 % přezdívek, a tedy statisticky významnou skupinou.

Druhou nejpočetnější skupinu dětských přezdívek tvoří přezdívky vzniklé na základě povahy, zájmů nebo koníčku svého nositele, podle dovednosti, nešikovnosti, zlovyku, výjimečné vlastnosti, fyzické dispozice apod. Patří sem téměř pětina všech přezdívek (19,7 % – 360 přezdívek). Třetí v pořadí je skupina přezdívek, které vznikly podle vzhledu svého nositele (268 – 14,7 % přezdívek).

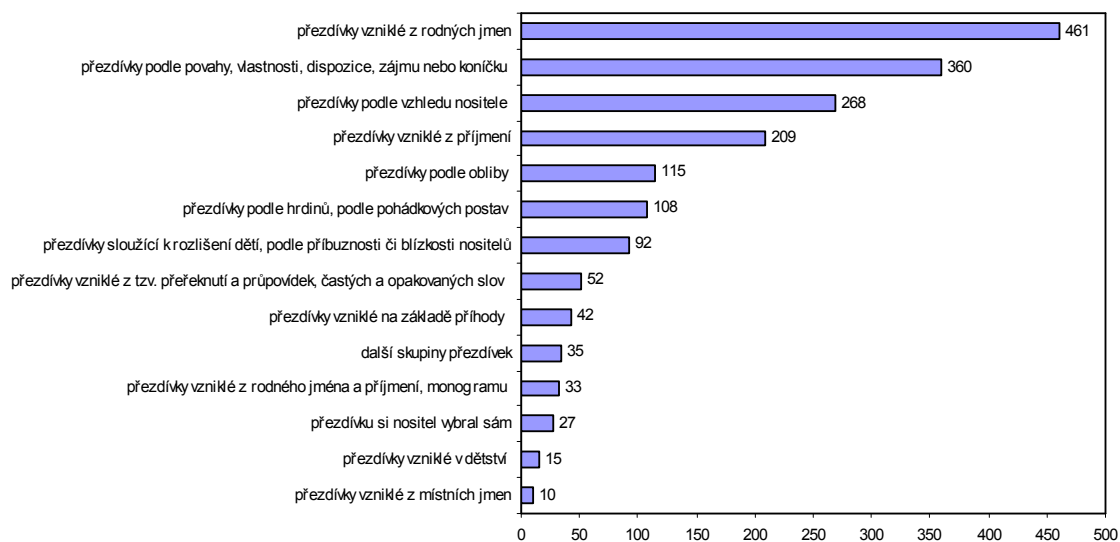
Za početně významné bychom mohli označit dále i přezdívky podle oblíbeného jídla, zvířete, rostliny, talismanu či věci nositele, přezdívky podle typického nebo oblíbeného oblečení, barvy, kterou má rád, podle značek a nápisů, které používá a nosí – 115 přezdívek (6,3 %), přezdívky podle literárních, filmových a televizních hrdinů, podle pohádkových postav – 108 přezdívek (5,9 %) nebo skupinu 92 přezdívek sloužících k rozlišení dětí stejných jmen, vzniklých podle příbuznosti či blízkosti jednotlivých nositelů apod. (5 %).

V řádech několika desítek se v našich slovnících objevují přezdívky vzniklé na základě přechytlivých a průpovědek, častých a opakovaných slov nositele (52 přezdívek – 2,8 %) a přezdívky vzniklé na základě nějaké příhody (42 přezdívek – 2,3 %).

Z celkového pohledu se pouze ojediněle objevují přezdívky, které si nositel vybral sám (1,5 %), přezdívky vzniklé v dětství (0,8 %) a přezdívky vzniklé ze jmen místních (0,5 %).

| PŘEZDÍVKY                                                                        | Celkem | %      |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| Přezdívký vzniklé z rodných jmen                                                 | 461    | 25,2 % |
| Přezdívký vzniklé z příjmení                                                     | 209    | 11,4 % |
| Přezdívký vzniklé z rodného jména a příjmení, monogramu                          | 33     | 1,8 %  |
| Přezdívký vzniklé z místních jmen                                                | 10     | 0,5 %  |
| přezdívký podle vzhledu nositele                                                 | 268    | 14,7 % |
| přezdívký podle oblíbenosti                                                      | 115    | 6,3 %  |
| přezdívký podle hrdinů, podle pohádkových postav                                 | 108    | 5,9 %  |
| přezdívký vzniklé v dětství                                                      | 15     | 0,8 %  |
| přezdívký si nositel vybral sám                                                  | 27     | 1,5 %  |
| přezdívký vzniklé z tzv. přechýlených a přechýlených, častých a opakovaných slov | 52     | 2,8 %  |
| přezdívký sloužící k rozlišení dětí, podle příbuznosti či blízkosti nositelů     | 92     | 5,0 %  |
| přezdívký podle povahy, vlastnosti, dispozice, zájmu nebo koníčku                | 360    | 19,7 % |
| přezdívký vzniklé na základě příhody                                             | 42     | 2,3 %  |
| další skupiny přezdívek                                                          | 35     | 1,9 %  |
| CELKEM                                                                           | 1827   | 100 %  |

#### Celkové údaje



## Celkové srovnání původu přezdivek

| PŘEZDÍVKY                                                                    | Školní | %     | Skautské | %     | Celkem | %     |
|------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|----------|-------|--------|-------|
| přezdívky vzniklé z rodných jmen                                             | 378    | 45,8% | 83       | 8,3%  | 461    | 25,2% |
| přezdívky vzniklé z příjmení                                                 | 144    | 17,5% | 65       | 6,5%  | 209    | 11,4% |
| přezdívky vzniklé z rodného jména a příjmení, monogramu                      | 17     | 2,1%  | 16       | 1,6%  | 33     | 1,8%  |
| přezdívky vzniklé ze jmen místních                                           | 5      | 0,6%  | 5        | 0,5%  | 10     | 0,5%  |
| přezdívky podle vzhledu nositele                                             | 129    | 15,6% | 139      | 13,9% | 268    | 14,7% |
| přezdívky podle oblíbeného jídla, zvířete, rostliny, talismanu či věci, ...  | 39     | 4,7%  | 76       | 7,6%  | 115    | 6,3%  |
| přezdívky podle hrdinů, podle pohádkových postav                             | 17     | 2,1%  | 91       | 9,1%  | 108    | 5,9%  |
| přezdívky vzniklé v dětství                                                  | 8      | 1,0%  | 7        | 0,7%  | 15     | 0,8%  |
| přezdívku si nositel vybral sám                                              | 4      | 0,5%  | 23       | 2,3%  | 27     | 1,5%  |
| přezdívky vzniklé z tzv. překrnutí a prŕpovídek, častých a opakovaných slov  | 4      | 0,5%  | 48       | 4,8%  | 52     | 2,8%  |
| přezdívky sloužící k rozlišení dětí, podle příbuznosti či blízkosti nositelů | 6      | 0,7%  | 86       | 8,6%  | 92     | 5,0%  |
| přezdívky podle povahy, náтуры, zájmu nebo koníčku nositele, ...             | 71     | 8,6%  | 289      | 28,8% | 360    | 19,7% |
| přezdívky vzniklé na základě příhody                                         | 0      | 0,0%  | 42       | 4,2%  | 42     | 2,3%  |
| další skupiny přezdívek                                                      | 3      | 0,4%  | 32       | 3,2%  | 35     | 1,9%  |
| CELKEM                                                                       | 825    | 100%  | 1002     | 100%  | 1827   | 100%  |

### 3. Slovník dětských přezdívek

Na základě rozsáhlého výzkumu jsme shromáždili více než 1 800 dětských přezdívek, ze kterých jsme sestavili dvoudílný slovník dětských přezdívek (slovník školních přezdívek a slovník skautských přezdívek). Přezdívky jsou v obou slovnících řazeny abecedně a jednotlivá hesla mají ustálenou strukturu.

Na prvním místě stojí lemma, zaznamenané tučným písmem, které reprezentuje danou přezdívku.

Po lemmatu následuje informace o výslovnosti, neodpovídá-li běžným pravidlům české výslovnosti. Následuje základní morfologická charakteristika, tj. rodová a tvarová informace – rody jsou charakterizovány pomocí zkratky jmenného rodu *m.*, *f.*, *n.* a zakončením druhého pádu. Je-li substantivum nesklonné, je tato informace uvedena zkratkou *neskl.* Důsledně zachováváme také skloňování udané respondentem. Pokud mají některé přezdívky v mužském i ženském rodě totožnou podobu, uvádíme je každou samostatně, přestože mají mnohdy totožnou motivaci, a odlišujeme římskými číslicemi.

Tam, kde má jedna přezdívka více motivací, je též rozlišujeme pomocí římských číslic, jako bývají ve výkladovém slovníku odlišeny homonymní lexémy, např. *Veverka I.*, -y f. – podle rodného jména Veronika; *Veverka II.*, -y f. – podle příjmení Veverková; *Veverka III.*, -y f. – podle předkusu.

Po morfologické informaci následuje jazykový výklad vzniku a motivace přezdívky, u skautských přezdívek doplněné v některých případech o informaci související s reáliemi, zejména tam, kde známe situaci, za níž motivace vznikla.

Ve slovníku uvádíme všechny přezdívky v podobě, kterou uvedli respondenti, včetně nespisovných výrazů a přezdívek s výraznými odchylkami od českého pravopisu.



### 3.1 Slovník školních přezdívek

| Přezdívka            | Motivace přezdívky                                |
|----------------------|---------------------------------------------------|
| Abé, -ho m.          | podle jména Adam Blecha                           |
| Ajnshka [-š-], -y f. | podle rodného jména Alena                         |
| Albín, -a m.         | podle červených očí při pobytu na slunci          |
| Alda, -y m.          | podle příjmení Aldestiesten                       |
| Amor, -y f.          | podle toho, že je narozená na Valentýna           |
| Análie, -e f.        | podle rodného jména Natálie                       |
| And'ák, -a f.        | podle rodného jména Andrea                        |
| André, -ho m.        | podle rodného jména Ondřej                        |
| Angel [endžl], -a m. | má blond'atých vlasů jako anděl                   |
| Angela, -y f.        | podle rodného jména Angelika                      |
| Anténa, -y f.        | podle rodného jména Aneta – přesmyčka             |
| Anýt, -y f.          | podle rodného jména Týna – obrácený sled písmen   |
| Apač, -e m.          | podle dlouhých tmavých vlasů                      |
| Ary, -yho m.         | podle příjmení Aramais                            |
| Azurit, -a f.        | podle reklamy na aviváž, má předkus jako králíček |
| Baboo, f. neskl.     | podle rodného jména Barbora                       |
| Bača I., -i m.       | podle příjmení Beránek                            |
| Bača II., -i m.      | podle příjmení Bačkay                             |
| Bagoun, -a m.        | podle záliby v těžkých velkých botách             |
| Bagy, f. neskl.      | podle jména Barbora Grybová                       |
| Bajda, -y f.         | podle rodného jména Barbora, Bára                 |
| Balonek, -ka m.      | podle silnější postavy                            |
| Balů, -a m.          | podle příjmení Baloun                             |
| Balvan, -a m.        | chlap jak hora                                    |
| Banán, -u f.         | podle žlutého pyžama, které často nosí            |
| Bandaska, -y m.      | podle robustní postavy                            |
| Barák, -a m.         | podle příjmení Domkář                             |
| Barbucha, -y f.      | podle rodného jména Barbora                       |
| Barobaba, -y f.      | podle rodného jména Barbora                       |
| Bárt, -a m.          | podle příjmení Bartoš                             |

|                         |                                                                           |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| Bartoch, -a m.          | podle příjmení Bartůněk                                                   |
| Baryk, -a f.            | podle rodného jména Barbora                                               |
| Baty, -yho m.           | podle příjmení Batylka                                                    |
| Béda, -y m.             | podle příjmení Bernard                                                    |
| Bed'ar, -a m.           | podle rozsáhlého akné v obličeji                                          |
| Bedy, -yho m.           | podle příjmení Bedec                                                      |
| Bejbinka, -y f.         | roztleskávačka, začali jí tak říkali hokejoví fanoušci, později i ostatní |
| Bejbyka, -y f.          | drobná útlá dívka dětského vzhledu                                        |
| Bejk, -a m.             | silný, statný hoch                                                        |
| Beky, f. neskl.         | podle rodného jména Rebeka                                                |
| Béla, -y m.             | podle příjmení Kabela                                                     |
| Beny I., -yho m.        | podle rodného jména Bartoloměj                                            |
| Beny II., -yho m.       | podle příjmení Beneš                                                      |
| Benzín, -a m.           | podle toho, že si rád hraje s ohněm a pyrotechnikou                       |
| Bernie [-ný], f. neskl. | podle příjmení Bernartová                                                 |
| Berry, -yho m.          | podle rodného jména Bartoloměj                                            |
| Beruška I., -y f.       | odvozeno ze jména Berenika                                                |
| Beruška II., -y f.      | podle toho, že má ráda berušky                                            |
| Bezi, -iho m.           | podle příjmení Bezouška                                                   |
| Bíbr, -a m.             | podle toho, že vypadá jako bobr                                           |
| Biftek, -a m.           | podle silné postavy                                                       |
| Bikýsek, -ka m.         | nadšený cyklista                                                          |
| Bílek, -ka f.           | podle příjmení Bílková                                                    |
| Bílina, -y m.           | podle příjmení Bílek                                                      |
| Bimbo I., -a m.         | podle odstátých uší jako slon                                             |
| Bimbo II., -a m.        | podle příjmení Bibrle                                                     |
| Bizzy, -yho m.          | podle slova bizon, přezdívka z dětství                                    |
| Black, -a m.            | rád chodí v černém oblečení                                               |
| Bláža I., -i f.         | podle příjmení Blaženinová                                                |
| Bláža II., -i m.        | podle příjmení Bláha                                                      |
| Blažej, -e m.           | podle příjmení Blažejovský                                                |
| Blaženka, -y m.         | podle příjmení Bláha                                                      |
| Blejz, -e m.            | podle příjmení Bláha                                                      |

|                   |                                                                       |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| Blesk, -a m.      | podle toho, že rychle běhá                                            |
| Bludička, -y f.   | podle častého bloudění Prahou                                         |
| Bobek, -ka m.     | podle pohádkové postavičky, kterou měl na tričku                      |
| Bobik, -a m.      | podle komiksové postavičky, kterou připomíná                          |
| Bobin, -a m.      | podle rodného jména Robin                                             |
| Bobo I., -a m.    | podle rodného jména Bohumil                                           |
| Bobo II., -a m.   | podle rodného jména Robert                                            |
| Bobr I., -a f.    | podle příjmení Boubelová                                              |
| Bobr II., -a m.   | podle toho, že při soustředění vystrkuje přední zuby                  |
| Bód'a, -di m.     | podle rodného jména Bohdan                                            |
| Bogar, -a m.      | podle jména Bohumil Gardaský                                          |
| Bogy I., -yho m.  | podle rodného jména Bohdan                                            |
| Bogy II., -yho m. | podle příjmení Bognár                                                 |
| Bohémka, -y f.    | podle toho, že se obléká ve stylu 60.let, věčně rozevlátá             |
| Bombíšek, -ka m.  | chlapecká přezdívka z dětství                                         |
| Bonbon, -a m.     | podle toho, že u sebe pořád nosí sladkosti                            |
| Borbys, -e m.     | podle příjmení Borbely                                                |
| Borka, -y f.      | podle rodného jména Dorota (Dorka)                                    |
| Botka, -y m.      | podle toho, že nosí těžké boty                                        |
| Bouchalka, -y f.  | podle příjmení Bouchalová                                             |
| Brabča, -i f.     | podle příjmení Brábníková                                             |
| Brabčák, -a m.    | podle příjmení Brabec                                                 |
| Braby, f. neskl.  | podle příjmení Brabencová                                             |
| Bramborák, -a m.  | podle oblíbeného jídla                                                |
| Brejk, -a m.      | podle příjmení Brejcha                                                |
| Brezka, -y f.     | podle příjmení Brezová                                                |
| Brokolice, -e f.  | podle tvaru účesu, též Broky                                          |
| Bruky, -yho m.    | podle příjmení Brůček                                                 |
| Bruník, -a m.     | podle příjmení Bruna                                                  |
| Bubina, -y m.     | podle příjmení Kubina – Bubina                                        |
| Budík, -a m.      | podle kulatého obličeje                                               |
| Bugina, -y f.     | podle toho, že neustále žvýkala, stejně jako hrdinka z filmu Rebelové |
| Buldok, -a m.     | podle placatého nosu                                                  |

|                   |                                                                    |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Buldozer, -a m.   | velmi silý a drsný hoch, nebere si servítky                        |
| Burác, -e m.      | přezdívka z dětství, často rozbíjel hračky                         |
| Burda, -y f.      | podle příjmení Burešová                                            |
| Bursík, -a m.     | podle příjmení Zelenský                                            |
| Bury, -yho m.     | podle příjmení Bureš                                               |
| Butfit, -y f.     | podle toho, že na brigádě prodávala v bufetu (bufet – butfit)      |
| Cajda, -y f.      | podle příjmení Caitkamelová                                        |
| Céděčko, -a m.    | má pleš                                                            |
| Cibule, -e f.     | podle příjmení Cibulková                                           |
| Cíca, -y m.       | podle příjmení Wocinger                                            |
| Cíki, f. neskl.   | podle příjmení Cikánková                                           |
| Cipas, -e m.      | přezdívku si vymyslel sám, motivace nejasná                        |
| Cirhóza, -y m.    | podle jeho náklonnosti k alkoholu                                  |
| Citrón, -a m.     | podle kyselého výrazu ve tváři                                     |
| Cukr I., -a m.    | podle toho, že hodně sladí                                         |
| Cukr II., -a m.   | podle německého příjmení Zükriegel                                 |
| Cvrček I., -a f.  | podle drobné postavy                                               |
| Cvrček II., -a m. | podle příjmení Svrček                                              |
| Čábrda, -y f.     | podle příjmení Čabrádková                                          |
| Čaj, -e m.        | podle toho, že rád pije čaj                                        |
| Čaky, -yho m.     | podle postavičky z filmu                                           |
| Čáp, -a m.        | vysoký chlapec s dlouhýma rukama a nohama                          |
| Čára, -y f.       | podle rodného jména Charlotte                                      |
| Čárka I., -y f.   | podle rodného jména Šárka                                          |
| Čárka II., -y f.  | vysoká a hubená dívka                                              |
| Čeky, -yho m.     | podle příjmení Čekal                                               |
| Čeli, -iho m.     | podle příjmení Čálek                                               |
| Čenda, -y m.      | přezdívku získal při výletu na Čeňkovu pilu, kde si zapomněl batoh |
| Čerbič, -e m.     | podle příjmení Čerbačevský                                         |
| Červová, -é f.    | podle příjmení Wormová (v angličtině worm – červ)                  |
| Čeřen, -a m.      | podle příjmení Čeřenský                                            |
| Česnek, -u f.     | podle příjmení Cibulková                                           |
| Číča, -i m.       | podle příjmení Ivančovič                                           |

|                     |                                                         |
|---------------------|---------------------------------------------------------|
| Činžák, -a m.       | podle vysoké postavy                                    |
| Čist, -a m.         | podle příjmení Špína                                    |
| Čmelda, -y f.       | podle rodného jména Nela, původně Nela - Čmela - Čmelda |
| Čočka, -y m.        | podle oblíbeného jídla                                  |
| Čubka, -y m.        | podle maďarského příjmení Csubka                        |
| Dadla, -y f.        | podle rodného jména Dáša                                |
| Daffné, f. neskl.   | podle značky piva z kresleného seriálu                  |
| Dagí, f. neskl.     | podle rodného jména Dagmar                              |
| Dalmatin, -a m.     | podle toho, že má výrazné pigmentové skvrny             |
| Danissimo, -a m.    | podle rodného jména Dan                                 |
| Dasty, -yho m.      | podle rodného jména Daniel                              |
| Dee [-í], f. neskl. | podle rodného jména Dominika                            |
| Deko, -ka m.        | podle drobné postavy                                    |
| Deli, -iho, m.      | podle rodného jména Dalibor                             |
| Dencík, -a m.       | závodní tanečník                                        |
| Denny, -yho m.      | podle rodného jména Denis                               |
| Dima, -y m.         | podle rodného jména Dimitrij                            |
| Dino I., -a m.      | podle nápisu na čepici                                  |
| Dino II., -a m.     | rád a dobře kreslí dinosaury                            |
| Déká, m. neskl.     | podle jména Dominik Dvořák                              |
| Dodaska, -y f.      | podle rodného jména Dominika                            |
| Doga, -y m.         | silný, velký a urostlý hoch, příjmení Opeska            |
| Dolan, -a m.        | podle příjmení Dolanský                                 |
| Dovča, -i m.        | podle příjmení Dovičín                                  |
| Drábík, -a m.       | podle příjmení Dráb                                     |
| Dragonka, -y f.     | podle záliby v dracích                                  |
| Drbík, -a m.        | podle příjmení Drbohlav                                 |
| Drbka, -y f.        | podle příjmení Drbohlavová                              |
| Drmola, -y m.       | podle způsobu řeči                                      |
| Drobek, -ka f.      | podle příjmení Drobílková                               |
| Droběna, -y f.      | podle příjmení Drobílková                               |
| Druid, -a m.        | podle záliby v příbězích o Asterixovi a Obelixovi       |
| Dřevík, -a f.       | podle příjmení Dřevová                                  |

|                    |                                                                                                       |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dudu, m. neskl.    | podle příjmení Dušek                                                                                  |
| Duchna, -y m.      | podle příjmení Ducháč                                                                                 |
| Duchy, -yho m.     | podle příjmení Dušek                                                                                  |
| Dušíčka, -y f.     | podle příjmení Ducháčková                                                                             |
| Dušl, -a m.        | podle příjmení Dušek                                                                                  |
| Dvořka, -y f.      | podle příjmení Dvořáková                                                                              |
| Dýdý, -ho m.       | podle jména David Dubský                                                                              |
| Džusberry, -yho m. | přezdívkou získal v hospodě, kde ho tak oslovil hostinský,<br>protože všichni pili pivo a on jen džus |
| Džusy, f. neskl.   | podle TV reklamy na Sprite                                                                            |
| Edelis, f. neskl.  | podle jména Eliška Edelnová                                                                           |
| Eduš, -e f.        | podle jména Eva Dušková                                                                               |
| Eiffel, -a m.      | vysoký a hubený chlapec                                                                               |
| Einstein, -a m.    | chodící encyklopedie, v běžném životě velmi nepraktický                                               |
| Elfice, -e f.      | tichá dívka se špičatýma ušima                                                                        |
| Eli, -iho m.       | podle příjmení Eliáš                                                                                  |
| Elvis, -e f.       | podle rodného jména Eliška                                                                            |
| Emanuela, -y f.    | nadšená fanynka telenovel                                                                             |
| Emka, -y f.        | podle rodného jména Markéta                                                                           |
| Esesák, -a m.      | podle příjmení Pštross                                                                                |
| Eso, -a f.         | podle rodného jména Ester                                                                             |
| Ešus, -u m.        | podle příjmení Šálek                                                                                  |
| Evátor, -a f.      | podle rodného jména Eva                                                                               |
| Faky, -yho m.      | podle příjmení Faktor                                                                                 |
| Faust, -a m.       | podle rodného jména Filip                                                                             |
| Fery, -yho m.      | podle rodného jména František                                                                         |
| Fialka, -y f.      | podle příjmení Fialová                                                                                |
| Fíbí, f. neskl.    | podle příjmení Frühbauerová a seriálu Přátelé                                                         |
| Fífa, -y m.        | podle rodného jména Filip                                                                             |
| Fíja, -i f.        | podle příjmení Fialková                                                                               |
| Fík, -a m.         | podle příjmení Fiala                                                                                  |
| Fingi, f. neskl.   | podle příjmení Fingerová                                                                              |
| Fínka, -y f.       | podle rodného jména Josefína                                                                          |

|                      |                                                                 |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Fishka, -y m.        | podle příjmení Rybka                                            |
| Fiša, -i m.          | podle příjmení Fišer                                            |
| Fišbín, -a m.        | podle příjmení Rybín                                            |
| Fiška, -y f.         | podle příjmení Fišerová                                         |
| Fléga, -y m.         | velký flagmatik                                                 |
| Flek, -a m.          | podle toho, že se ve škole polil a měl flek na kalhotách        |
| Fleš, -e m.          | podle příjmení Flasar                                           |
| Flop, -a m.          | podle rodného jména Filip                                       |
| Florenc, -e m.       | podle toho, že se ztratil na autobusovém nádraží                |
| Flus, -e m.          | podle příjmení Flousek                                          |
| Fousek, -a m.        | už na ZŠ nosil knírek                                           |
| Fříťáček, -a f.      | podle často mastných vlasů                                      |
| Frodo, -a m.         | podle podobnosti s představitelem filmové role v Pánovi prstenů |
| Funip, -a m.         | podle rodného jména Filip, často je ufnukaný, ukňouraný         |
| Funny [fani], -ho m. | téměř nikdy se nesměje                                          |
| Gabro, -a f.         | podle příjmení Gabrielová                                       |
| Gada, -y m.          | podle příjmení Gadovský                                         |
| Galaštein, -a m.     | podle příjmení Galai                                            |
| Gandalf, -a m.       | podle příjmení Galandák, má vysokou postavu a dlouhé vlasy      |
| Geisha, -i f.        | dívka s tmavýma očima, černým mikádem a světlou pletí           |
| Gejša, -i f.         | podle krásných očí                                              |
| Geňa, -ni m.         | podle příjmení Geisler                                          |
| Gepard, -a m.        | rychle běhá                                                     |
| Germý, -ho m.        | podle příjmení Germán                                           |
| Godzila, -y m.       | nejvyšší kluk ve třídě                                          |
| Grande, -a m.        | ve třídě byli dva Filipové – menší byl Pikolo, větší Grande     |
| Gróňa, -ni m.        | podle příjmení Grónský                                          |
| Guma, -y m.          | není příliš bystrý                                              |
| Gustav, -a f.        | podle role v divadelním představení, kde hrála                  |
| Gut'ák, -a m.        | podle rodného jména Gustav                                      |
| Hagrid, -a m.        | podle účesu                                                     |
| Haksna, -y m.        | podle příjmení Noha                                             |
| Hans, -e m.          | podle rodného jména Jan                                         |

|                       |                                                                   |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------|
| Hegi, -ho m.          | podle příjmení Heger                                              |
| Hejno, -a m.          | podle příjmení Hejnák                                             |
| Helmut, -a m.         | podle zrzavých vlasů                                              |
| Héma, -y m.           | podle příjmení Hemský                                             |
| Heretic [-tyk], -a m. | podle příjmení Kacíř                                              |
| Hipi, -ho m.          | do školy přišel jako hippík a už mu to zůstalo                    |
| Hlavajs, -e m.        | podle příjmení Hlavnička                                          |
| Hlína, -y m.          | podle příjmení Hlinka                                             |
| Hofy, f. neskl.       | podle příjmení Hofmanová                                          |
| Holina, -y f.         | podle rodného jména Olga, Olina                                   |
| Holubička, -y f.      | podle příjmení Holubová                                           |
| Homyk, -a m.          | podle příjmení Homolka                                            |
| Hora, -y m.           | podle příjmení Skála                                              |
| Hořice, -e f.         | podle příjmení Hořicová                                           |
| Hraběnka, -y f.       | podle příjmení Hrabětová                                          |
| Hradec, -ce m.        | podle příjmení Hrádek                                             |
| Hrnc, -ce m.          | podle příjmení Hrnčíř                                             |
| Hroch, -a f.          | podle příjmení Hrochová                                           |
| Hroch, -a f.          | vznětlivá dívka plnoštíhlé postavy                                |
| Hromnice, -e f.       | podle příjmení Hronská                                            |
| Hřebík, -u f.         | podle příjmení Hřebíková                                          |
| Hřib, -a m.           | podle příjmení Klouzek                                            |
| Huba, -y f.           | podle příjmení Hubinová                                           |
| Hudy, -yho m.         | podle příjmení Hudák                                              |
| Chaolinka, -y f.      | věčně zmatená, nepořádná                                          |
| Chaos, -e m.          | často zmatený, zapomnětlivý                                       |
| Chleba, -a m.         | podle chlebových kuliček, které házel v dětství ve školní jídelně |
| Chlup, -a m.          | podle zarostlých paží                                             |
| Chrast'a, -ti f.      | podle chrastění drobných mincí, které nosí po kapsách             |
| Indulona, -y f.       | podle rodného jména Ingrid                                        |
| Indy, f. neskl.       | vypadá jako indiánka (účes, šperky)                               |
| Ital, -a m.           | původem z Itálie                                                  |
| Jahoda, -y m.         | podle příjmení Malina                                             |



|                       |                                                                     |
|-----------------------|---------------------------------------------------------------------|
| Jamajka, -y f.        | podle rodného jména Marie – Majka                                   |
| Jarys, -e m.          | podle rodného jména Jaroslav                                        |
| Játro, -a m.          | podle jeho odporu k jídlu ve školní jídelně                         |
| Javes, -e m.          | podle rodného jména Jaroslav                                        |
| Jelen, -a m.          | podle příjmení Jelínek                                              |
| Jelkus, -e m.         | podle příjmení Jelínek                                              |
| Jerry [džeri], -ho m. | podle hrdiny z kresleného seriálu, má předkus                       |
| Jezevec, -ce m.       | kdysi si obarvil vlasy – měl dva světlé pruhy připomínající jezevce |
| Ježek, -ka f.         | podle účesu                                                         |
| Ježour, -a m.         | nosí účes na ježka                                                  |
| Jíška, -y f.          | podle příjmení Jíchová                                              |
| Joe, -a m.            | podle filmového hrdiny (Limonádový Joe)                             |
| Jogurt, -a m.         | podle silných dioptrických brýlí, přes které jiní téměř nevidí      |
| Joker, -a m.          | klikař, často má štěstí                                             |
| Jošpleš, -e m.        | podle účesu na ježka                                                |
| Jouda, -y m.          | podle příjmení Houda                                                |
| Jožin, -a f.          | podle rodného jména Johanka                                         |
| Kablos, -e m.         | podle příjmení Kábele                                               |
| Káčaba, -y f.         | podle rodného jména Kateřina                                        |
| Kachna I., -y m.      | má našpulené rty, též Kachnič                                       |
| Kachna II., -y m.     | podle stylu chůze                                                   |
| Kajda, -y m.          | podle rodného jména Kajetán                                         |
| Káka, -y f.           | podle rodného jména Kateřina                                        |
| Kalamita, -y f.       | přichází věčně se zpožděním a vymlouvá se na „kalamity“             |
| Kalka, -y m.          | podle příjmení Kalina                                               |
| Kámen, -e m.          | podle příjmení Stein (německy kámen)                                |
| Kamínek, -ka m.       | bratr Balvana                                                       |
| Kaňour, -a m.         | podle příjmení Kaňkovský                                            |
| Karkulka, -y f.       | rada chodí v červeném                                               |
| Kardanka, -y f.       | podle rodného jména Kateřina                                        |
| Karel, -la m.         | podle koně Karla z filmu Karel a já                                 |
| Karlos, -e m.         | podle rodného jména Karel                                           |
| Karotka, -y f.        | velmi ráda jí mrkev                                                 |

|                   |                                        |
|-------------------|----------------------------------------|
| Kaše, -e m.       | podle příjmení Kašpar                  |
| Katastrofa, -y f. | velmi často říkala „To je katastrofa!“ |
| Kecal, -a m.      | velký mluvka                           |
| Kedlubna, -y m.   | podle velikosti hlavy                  |
| Kejmy, -yho m.    | podle příjmení Kejmar                  |
| Kejvačka, -y f.   | podle kývavé chůze                     |
| Keny I., -yho m.  | podle rodného jména Kamil              |
| Keny II., -yho m. | podle postavičky ze seriálu Southpark  |
| Kici, -ho m.      | podle příjmení Kitzler                 |
| Kidík, -a f.      | podle rodného jména Nikola             |
| Kífr, -a m.       | podle příjmení Kaifer                  |
| Kiki, f. neskl.   | podle rodného jména Kristýna           |
| Kili, -iho m.     | podle příjmení Kilián                  |
| King, -a m.       | chová se sebejistě, rozený vůdce       |
| Klíca, -y m.      | podle příjmení Klecovský               |
| Klimík, -a f.     | podle příjmení Klimešová               |
| Klobása, -y m.    | podle příjmení Kubásek                 |
| Kmonka, -y f.     | podle příjmení Kmoníčková              |
| Knedlík, -u f.    | ráda jí knedlíky                       |
| Knejpicka, -y f.  | podle příjmení Knejpová                |
| Koblih I., -a m.  | podle tělesných proporcí               |
| Koblih II. -a m.  | podle tvaru obličeje a věčného úsměvu  |
| Koblížek, -ka f.  | dívka silnější postavy                 |
| Kociš, -e m.      | podle příjmení Kocián                  |
| Kocka, -y m.      | podle příjmení Kocián                  |
| Kóča, -i m.       | podle příjmení Kotěra                  |
| Kočičák, -a m.    | spolužačky oslovuje „kočky“            |
| Kodas, -e m.      | podle příjmení Kodaj                   |
| Kogout, -a m.     | podle příjmení Kohoutek                |
| Kohoutek, -ka m.  | podle účesu                            |
| Kocht'a, -ti m.   | podle příjmení Kohoutek                |
| Koko, -y f.       | podle příjmení Kokožková               |
| Kokos, -a m.      | podle příjmení Rokos                   |

|                   |                                                 |
|-------------------|-------------------------------------------------|
| Kolda, -y m.      | podle příjmení Koláček                          |
| Koloušek, -ka m.  | podle příjmení Hloušek                          |
| Komár I., -a f.   | podle hubené postavy                            |
| Komár II., -a m.  | vysoký a hubený chlapec                         |
| Komi, f. neskl.   | podle příjmení Komárková                        |
| König, -a m.      | podle příjmení Königsmark                       |
| Konvice, -e f.    | podle příjmení Konvičková                       |
| Kony, f. neskl.   | podle příjmení Konečná                          |
| Kopeč, -ce m.     | podle příjmení Kopečný                          |
| Kopřiva, -y f.    | podle příjmení Kopřivová                        |
| Korek, -ka m.     | podle příjmení Korálek                          |
| Kory, -yho m.     | podle příjmení Koráb                            |
| Koryto, -a f.     | podle příjmení Koryntová                        |
| Kosmi, -ho m.     | v prošívané bundě vypadal zdálky jako kosmonaut |
| Kosmonaut, -a m.  | často nevnímá okolí, působí jako z kosmu        |
| Košť'a, -i m.     | podle příjmení Kostohryz                        |
| Kóša, -i m.       | podle příjmení Košecký                          |
| Koště, -te m.     | podle příjmení Košťál                           |
| Kotel, -le m.     | podle příjmení Kotalík                          |
| Koubis, -e m.     | podle příjmení Kouba                            |
| Kouňák, -a m.     | podle příjmení Kounovský                        |
| Kouř, -e m.       | náruživý kuřák                                  |
| Kouřák, -a m.     | podle příjmení Koutek                           |
| Kovy, -yho m.     | podle příjmení Kováčík                          |
| Kozel, -la m.     | podle řídké bradky                              |
| Kozlík I., -a m.  | podle příjmení Kozel                            |
| Kozlík II., -a m. | podle příjmení Kozelka                          |
| Kožak, -a m.      | podle rodného jména Karel                       |
| Kožich, -a m.     | podle příjmení Kožíšek                          |
| Krákorka, -y f.   | podle příjmení Krákorová                        |
| Králík I., -a f.  | drobná dívka s předkusem                        |
| Králík II., -a m. | podle výrazných předních zubů                   |
| Krampera, -y f.   | podle příjmení Kramperová                       |

|                   |                                   |
|-------------------|-----------------------------------|
| Kráťa, -ti f.     | podle příjmení Kratochvílová      |
| Krazi, -ho m.     | podle příjmení Krazil             |
| Krece f. neskl.   | podle příjmení Křečková           |
| Krishot, -y f.    | podle rodného jména Kristýna      |
| Krtek I., -ka f.  | malá, roztomilá, tmavovlasá dívka |
| Krtek II., -ka m. | podle příjmení Krtička            |
| Krůta, -y m.      | podle příjmení Krůtorád           |
| Krva, -y m.       | podle příjmení Krvička            |
| Krvča, -i f.      | premiantka z hematologie          |
| Krýďa, -di f.     | podle rodného jména Kristýna      |
| Krysa, -i f.      | podle rodného jména Kristýna      |
| Křenka, -y f.     | podle příjmení Křenová            |
| Křížák, -a m.     | podle příjmení Kříž               |
| Křovák, -a m.     | podle příjmení Zakrzewski         |
| Křupinka, -y f.   | hubená milovnice zdravé výživy    |
| Kšína, -y f.      | podle příjmení Kšinská            |
| Kšíra, -y f.      | podle příjmení Kšinská            |
| Kuba, -y f.       | podle příjmení Kubálková          |
| Kubaz, -e m.      | podle rodného jména Jakub         |
| Kubizna, -y f.    | podle příjmení Kubíková           |
| Kuby, -ho m.      | podle příjmení Kubát              |
| Kůča, -i m.       | podle příjmení Kučera             |
| Kulda, -y m.      | podle příjmení Kulík              |
| Kulička, -y m.    | v dětství spolkl kuličku          |
| Kulinda, -y f.    | podle příjmení Kulová             |
| Kulíšek, -ka f.   | podle oblíbené čepice             |
| Kuna, -y m.       | podle příjmení Khun               |
| Kuňák, -a m.      | podle příjmení Kuna               |
| Kurďa, -di f.     | podle příjmení Kurd'ovič          |
| Kuře I., -ete m.  | podle vzhledu                     |
| Kuře II., -ete m. | podle dlouhých blond vlasů        |
| Kvala, -y m.      | podle příjmení Kvalský            |
| Květák I., -a m.  | podle účesu                       |

|                   |                                                        |
|-------------------|--------------------------------------------------------|
| Kvěťák II., -a m. | podle rodného jména Květoslav                          |
| Kvik, -a m.       | podle příjmení Kvíčala                                 |
| Kyslík, -a m.     | podle příjmení Kyslovský                               |
| Lahváč, -e m.     | i v hospodě pije pouze lahvové pivo                    |
| Lachtan, -a f.    | dobrá plavkyně, výborně se potápí                      |
| Lama I., -y f.    | podle přihlouplého výrazu                              |
| Lama II., -y m.   | podle chování, je často mimo                           |
| Langer, -a m.     | podle nadprůměrné výšky                                |
| Langusta, -y m.   | přezdívkou z dětství, spletl si langustu s hranostajem |
| Lanýž, -e m.      | podle příjmení Lang                                    |
| Laser, -a m.      | rychle běhá                                            |
| Lavina, -y f.     | dívka silnější postavy, valí se                        |
| Lebka, -y f.      | podle příjmení Léblová                                 |
| Lečo, -a m.       | podle příjmení Lejčko                                  |
| Lefi, -iho m.     | podle příjmení Lefíman                                 |
| Lenin, -a m.      | vypadá jako Lenin                                      |
| Lentilka, -y f.   | má ráda lentilky, má je vždy po ruce                   |
| Leňucháč, -e f.   | podle rodného jména Lenka                              |
| Leštěnka, -y m.   | nejméně 7x v týdnu myje a leští svou motorku           |
| Lil, -y f.        | podle rodného jména Liliana                            |
| Limburák, -a m.   | podle příjmení Limburský                               |
| Liny, -yho m.     | podle příjmení Linhart                                 |
| Lišaj, -e m.      | podle příjmení Lišák                                   |
| Lňéňa, -ni m.     | podle příjmení Lněnička                                |
| Lochnes, -ky f.   | když plavala, vypadalo to, že se topí                  |
| Lokiz, -e m.      | podle jména Lukáš Zíka                                 |
| Lomy, -yho m.     | podle příjmení Lomoz                                   |
| Loudík, -a f.     | podle příjmení Loudová                                 |
| Luciáš, -e f.     | podle rodného jména Lucie                              |
| Lukač, -e m.      | podle jména Lukáš Číl                                  |
| Lukin, -a m.      | podle příjmení Lukovský                                |
| Luksa, -y m.      | podle rodného jména Lukáš                              |
| Luky, -yho m.     | podle rodného jména Lukáš                              |

|                       |                                                        |
|-----------------------|--------------------------------------------------------|
| Lula, -y f.           | podle rodného jména Lucie                              |
| Lump, -a m.           | často zlobil a vymýšlel hlouposti                      |
| Lupen, -a m.          | podle příjmení Lupínek                                 |
| Macek, -ka m.         | podle příjmení Macková                                 |
| Madonna, -y f.        | podle oblíbené zpěvačky                                |
| Mádží, f. neskl.      | podle rodného jména Margareta                          |
| Mahlík, -a f.         | podle příjmení Mahalová, též Makovka                   |
| Mach, -a m.           | na školní besídce ztvárnil postavu „Macha“             |
| Mája I., -i f.        | podle rodného jména Markéta                            |
| Mája II., -i f.       | podle rodného jména Magdaléna                          |
| Mája III., -i f.      | velice pilná a šikovná jako včelka                     |
| Majlo, -a m.          | podle rodného jména Milan                              |
| Máka, -y f.           | podle rodného jména Markéta                            |
| Makovec, -ce m.       | podle příjmení Machovec                                |
| Maky I. f. neskl.     | podle rodného jména Markéta                            |
| Maky II., -yho m.     | podle rodného jména Martin, v dětství neuměl říkat "r" |
| Malina, -y f.         | podle rodného jména Marina                             |
| Malka, -y f.          | podle rodného jména Marta (hebrejsky Malka - královna) |
| Manča, -i f.          | podle rodného jména Manuela                            |
| Manda, -y f.          | podle příjmení Mandíková                               |
| Mandelinka, -y f.     | podle příjmení Manderková                              |
| Maník, -a m.          | bláznivý a impulzivní chlapec                          |
| Máňa, -i f.           | jediná dívka v chlapecké třídě na průmyslové škole     |
| Marcenzo [-č-], -a m. | podle rodného jména Marek                              |
| Marcus [-k-], -e m.   | podle rodného jména Marek                              |
| Marf, -a m.           | podle rodného jména Marek                              |
| Maris, -y f.          | podle rodného jména Markéta                            |
| Mart'an, -a m.        | podle příjmení Mart'ák                                 |
| Marylin, f. neskl.    | podle jména Marie Linecká                              |
| Masák, -a m.          | podle příjmení Masopust                                |
| Mast'ák, -a m.        | působí neupraveně, málokdy si myje vlasy               |
| Máta, -y m.           | podle rodného jména Matouš                             |
| Matěj, -e m.          | podle příjmení Matějka                                 |

|                    |                                                          |
|--------------------|----------------------------------------------------------|
| Mattoni, -ho m.    | pochází z Karlových Varů                                 |
| Maty, -yho m.      | podle příjmení Matai                                     |
| Mauglí, -ho m.     | vypadal jako hrdina z kreslené pohádky                   |
| Maxík, -a m.       | podle rodného jména Maxmilián                            |
| Maxipes, -sa m.    | podle rodného jména Maxim                                |
| Mazánek, -nka m.   | přezdívka z dětství                                      |
| Mazi, -iho m.      | podle příjmení Mazáček                                   |
| Mazlík, -a f.      | podle psa z filmu Snowboard'áci, urostlý odtažitý mladík |
| Méd'a I., -di m.   | podle vzhledu, malý a kulatý                             |
| Méd'a II., -di m.  | podle příjmení Medílek                                   |
| Meďurák, -a m.     | podle příjmení Medřický                                  |
| Medúza, -y f.      | velmi vznětlivá dívka                                    |
| Medvěd I., -a m.   | podle typické chůze                                      |
| Medvěd II., -a m.  | mohutný, urostlý chlapec                                 |
| Mef, -a m.         | podle rodného jména Martin                               |
| Mefisto, -a m.     | má ďábelské oči                                          |
| Mechina, -y f.     | podle jména Michala Macháčková                           |
| Melounek, -ka m.   | podle buclatého břicha                                   |
| Micina, -y f.      | podle kočičích očí                                       |
| Migy, -yho m.      | podle jména Michal Gyston                                |
| Mihule, -e f.      | podle příjmení Mihulová                                  |
| Michalix, -e m.    | podle rodného jména Michal (Obelix – Michalix)           |
| Mikeš, -e m.       | podle příjmení Mikeska                                   |
| Mikimaik, -a f.    | nosila tričko s obrázkem Mickey Mouse                    |
| Milka I., -y f.    | podle příjmení Milková                                   |
| Milka II., -y f.   | podle příjmení Fialová a obecnému názoru, že je to kráva |
| Mima, -y m.        | přezdívka z dětství                                      |
| Mini, f. neskl.    | podle rodného jména Monika                               |
| Minimajk, -a m.    | podle malého vzrůstu                                     |
| Míňa, -i m.        | podle příjmení Miňovský                                  |
| Miňonka, -y f.     | podle příjmení Miňovská                                  |
| Mirinda I., -y f.  | podle rodného jména Mirela                               |
| Mirinda II., -y m. | podle jména Míra Milidal                                 |

|                    |                                               |
|--------------------|-----------------------------------------------|
| Mishulka, -y f.    | podle rodného jména Michala                   |
| Mischelinka, -y f. | podle rodného jména Michaela                  |
| Mišálek, -ka m.    | podle rodného jména Michal                    |
| Mišel, f. neskl.   | podle rodného jména Michaela                  |
| Miškin, -a m.      | podle příjmení Miškovský                      |
| Mlad'as, -e m.     | podle příjmení Mládek                         |
| Mnich, -a m.       | podle toho, že je velký sukničkář (ironicky)  |
| Molka, -y f.       | podle příjmení Molínová                       |
| Monty, -ho m.      | podle postavičky z kresleného seriálu, rád jí |
| Mošna, -y m.       | podle příjmení Hošna                          |
| Motyka, -y f.      | podle rodného jména Monika                    |
| Moudrák, -a m.     | podle příjmení Moudrý                         |
| Mráza, -y m.       | podle příjmení Mrázek                         |
| Mrazík, -a m.      | podle příjmení Mrázek                         |
| Mrkev, -ve f.      | podle příjmení Mrkvičková                     |
| Mudla, -y f.       | podle rodného jména Magdaléna                 |
| Můra, -y m.        | podle příjmení Murárik                        |
| Mušle, -e f.       | na krku nosí přívěšek ve tvaru mušle          |
| Myš, -i f.         | nosila jako talisman malou plyšovou myšku     |
| Myšák, -a f.       | podle rodného jména Michala                   |
| Myška I., -y f.    | podle rodného jména Michaela                  |
| Myška II., -y f.   | podle výrazu v obličeji                       |
| Nazgúl, -a f.      | podle stylu jízdy na lyžích                   |
| Ňéma, -y m.        | podle příjmení Němec                          |
| Nero, -a m.        | člen sboru dobrovolných hasičů                |
| Nešly, -yho m.     | podle příjmení Nešleha                        |
| Netopýr, -a m.     | je zvyklý pracovat v noci                     |
| Niki, f. neskl.    | podle rodného jména Nikola                    |
| Nikotin, -a f.     | podle rodného jména Nikola                    |
| Nosáč, -e m.       | podle velkého nosu                            |
| Nosál, -a f.       | podle výrazného nosu                          |
| Noviš, -e m.       | podle příjmení Novotný                        |
| Očko, -a m.        | na jedno oko šilhá                            |



|                   |                                                                    |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Óďa, -di m.       | podle rodného jména Ondřej                                         |
| Ody, -yho m.      | podle příjmení Odarčenko                                           |
| Off, -a m.        | podle příjmení Offeritz                                            |
| Ofinka, -y f.     | podle účesu                                                        |
| Ondracken, -a m.  | podle rodného jména Ondřej a skutečnosti, že autem jezdí jako drak |
| Opičák, -a m.     | hodně temperamentní, energický hoch                                |
| Optik, -a m.      | nosí brýle                                                         |
| Otík, -a m.       | podle rodného jména Vojta, Vojtík                                  |
| Ovce, -e f.       | podle kudrnatých vlasů                                             |
| Ovečkin, -a m.    | podle kudrnatých vlasů, které připomínají ovčí srst                |
| Pablos, -e m.     | podle rodného jména Pavel                                          |
| Packa, -y m.      | podle příjmení Pacík                                               |
| Padáček, -ka m.   | na školním výletě často zakopával a padal na zem                   |
| Pajerka, -y f.    | podle příjmení Pajerová                                            |
| Palanda, -y f.    | podle příjmení Palánová                                            |
| Paleček, -ka m.   | podle drobné postavy                                               |
| Palma, -y f.      | podle příjmení Palmová                                             |
| Panoška, -y f.    | podle příjmení Panochová                                           |
| Patla, -y m.      | nešika, leccos zkazí                                               |
| Pecka I., -y f.   | podle příjmení Pecinová                                            |
| Pecka II., -y f.  | podle příjmení Vacková                                             |
| Pecka III., -y m. | podle příjmení Vecka                                               |
| Pechy, -yho m.    | podle příjmení Pechač                                              |
| Pejda, -y m.      | podle příjmení Pešička                                             |
| Pekoš, -e m.      | podle příjmení Pekárek                                             |
| Peli, -iho m.     | podle příjmení Pelikán                                             |
| Penis, -e m.      | podle tvaru čepice, kterou nosil a která připomínala prezervativ   |
| Pepe, -ho m.      | podle rodného jména Josef – Pepa                                   |
| Pepinka, -y f.    | podle rodného jména Petra                                          |
| Pérák, -a m.      | výborný ve skoku do dálky                                          |
| Periskop, -a f.   | podle silných dioptrických brýlí                                   |
| Peso, -a m.       | podle příjmení Pösinger                                            |
| Petržel I., -e f. | podle příjmení Petrželková                                         |

|                    |                                                                              |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Petržel II., -e f. | podle příjmení Petržilková                                                   |
| Picka, -y f.       | podle příjmení Picková                                                       |
| Píďa, -di f.       | podle malého vzrůstu                                                         |
| Píďalka, -y f.     | podle pohybu prstem po hraně stolu                                           |
| Pidižvík, -a f.    | dívka drobné postavy                                                         |
| Pigosaurus, -a m.  | podle podobnosti s domácím zvířetem                                          |
| Pícháč, -e m.      | podle příjmení Pícha                                                         |
| Pikolo, -a m.      | ve třídě byli dva Filipové – menší byl Pikolo, větší Grande                  |
| Pilník, -a m.      | podle příjmení Pilek                                                         |
| Pindruška, -y f.   | podle rodného jména Petra                                                    |
| Pingvín, -a f.     | podle záliby v tučnácích                                                     |
| Pinki, -iho m.     | pochází ze slova pinker, zkomolenina původního „punker“                      |
| Pinokio, -a f.     | podle velkého nosu                                                           |
| Pipan, -a m.       | s oblibou ruší při vyučování tichým pípáním                                  |
| Pípo, -a m.        | podle rodného jména Josef – Pepa                                             |
| Píškot, -a f.      | drobná blondátá dívka                                                        |
| Píšťalka, -y f.    | přezdívka z dětství, hrála na flétnu                                         |
| Pižina, -y f.      | přezdívka z dětství                                                          |
| Pláňa, -ni f.      | podle příjmení Pláničková                                                    |
| Plecka, -y f.      | podle příjmení Plecitá                                                       |
| Plechovka, -y f.   | podle příjmení Pechová – Pechovka – Plechovka                                |
| Pokyna, -y f.      | podle příjmení Pokorná                                                       |
| Polda, -y m.       | podle příjmení Policar                                                       |
| Poleno, -a f.      | podle rodného jména Apolena, je trochu natvrdlá                              |
| Popo, -y f.        | podle toho, že se jednou při vyprávění zakoktala na slově začínajícím na po- |
| Poslušňák, -a m.   | podle příjmení Poslušný                                                      |
| Pospí, -iho m.     | podle příjmení Pospíšil                                                      |
| Pospíšilka, -y f.  | podle příjmení Pospíšilová                                                   |
| Poštolka, -y f.    | podle příjmení Poštulková                                                    |
| Potápka I., -y f.  | výborná potápěčka                                                            |
| Potápka II., -y f. | podle příjmení Votápková                                                     |
| Pralesák, -a m.    | podle celkového vzhledu                                                      |

|                   |                                                                                 |
|-------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| Prcek, -ka m.     | podle malého vzrůstu                                                            |
| Prděla, -y f.     | podle rodného jména Adéla                                                       |
| Pribiňák, -a m.   | podle příjmení Rabiňák                                                          |
| Primus, -e m.     | podle příjmení Tercín – prima, sekunda, tercié...                               |
| Prófa, -y m.      | rád všechny ostatní poučuje                                                     |
| Prochy, -yho m.   | podle příjmení Procházka                                                        |
| Přízemí, -í f.    | podle malého vzrůstu                                                            |
| Pštros, -a f.     | podle stylu běhu                                                                |
| Pták I., -a m.    | podle příjmení Vorel                                                            |
| Pták II., -a m.   | podle příjmení Peták                                                            |
| Ptakopysk, -a m.  | podle příjmení Pelikán                                                          |
| Pučmeloud, -a m.  | podle zavalité postavy a postavičky z dětských pohádek<br>Včelí medvídkové      |
| Pudl, -a m.       | podle kudrlinek na hlavě                                                        |
| Pudla, -y f.      | podle účesu                                                                     |
| Pudřenka, -y m.   | měl stále červené tváře                                                         |
| Půjda, -y f.      | přezdívka z dětství, původem z ukrajinštiny                                     |
| Pumpa, -y m.      | původně Josef – Pepa                                                            |
| Punky, m. neskl.  | hlásí se k hnutí punk                                                           |
| Puntík, -a f.     | podle příjmení Puntíčková                                                       |
| Raketka, -y f.    | podle přezdívky jejího přítele Kosmonauta                                       |
| Rambo I., -a m.   | podle příjmení Rambousek                                                        |
| Rambo II., -a m.  | podle fyzické podobnosti s filmovým hrdinou                                     |
| Rašák, -a m.      | podle příjmení Rašovský                                                         |
| Ratlík, -a m.     | podle příjmení Ratajík                                                          |
| Rejže, -e m.      | podle příjmení Müller                                                           |
| Repi, -iho m.     | podle příjmení Repaský                                                          |
| Rešma, -y m.      | podle příjmení Mareš – přesmyčka                                                |
| Réza, -y m.       | podle příjmení Rezek                                                            |
| Rezident, -a m.   | neznal slovo rezident a myslel si, že jde o chybu tisku<br>a mělo být prezident |
| Rocky I., -ho m.  | podle příjmení Rokos                                                            |
| Rocky II., -ho m. | podle příjmení Skála                                                            |

|                       |                                                                  |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------|
| Ročanda, -y f.        | podle přájmení Ročková                                           |
| Rogo, -a m.           | podle příjmení Rogozinský                                        |
| Ronča, -i f.          | podle rodného jména Veronika                                     |
| Roťák, -a m.          | podle příjmení Rott                                              |
| Róza, -y f.           | podle příjmení Rozenská                                          |
| Rozka, -y m.          | podle příjmení Rozinec                                           |
| Rozmarýna, -y f.      | podle rodného jména Rozálie                                      |
| Rubi, f. neskl.       | podle rodného jména Rebeka                                       |
| Růža I., -i m.        | podle příjmení Růžička                                           |
| Růža II., -i f.       | podle příjmení Růžičková                                         |
| Ryba, -y f.           | podle příjmení Rybdrová                                          |
| Rybíz, -e m.          | podle rybízu, který se mu vysypal a rozmačkal v batohu           |
| Rychlík, -a m.        | podle rychlého běhu                                              |
| Rýša, -i m.           | podle příjmení Rýchava                                           |
| Sád'a, -di f.         | podle příjmení Sadílková                                         |
| Sadámek, -ka m.       | podle příjmení Adámek                                            |
| Sádlín, -a m.         | podle příjmení Salazai                                           |
| Sagi, -iho m.         | podle příjmení Ságer                                             |
| Sáňa, -ni f.          | podle rodného jména Sandra                                       |
| Sandokanka, -y f.     | při tělocviku se houpala na tyči a připomínala známého válečníka |
| Sany, f. neskl.       | podle rodného jména Sandra                                       |
| Saranče, -čete f.     | podle rodného jména Sára                                         |
| Satelit, -u f.        | podle silné postavy a tanečnice z povídky Šimka a Grossmanna     |
| Sejf, -a m.           | podle příjmení Safel                                             |
| Selda, -y m.          | podle příjmení Selix                                             |
| Seli, f. neskl.       | podle příjmení Selingerová                                       |
| Semiška, -y f.        | podle příjmení Semerádová                                        |
| Seno, -a m.           | podle příjmení Sláma                                             |
| Sewa, -y m.           | přezdívká z dětství                                              |
| Sharki [ša-], -iho m. | často pil energetický nápoj Shark                                |
| Shorty [šo-], -yho m. | i v zimě nosí krátké kalhoty                                     |
| Shrek [šrek], -a m.   | podle pohádkové postavy z filmu                                  |
| Schovik, -a m.        | podle příjmení Schovanec                                         |

|                       |                                          |
|-----------------------|------------------------------------------|
| Sichra, -y m.         | podle spínacích špendlíků na oblečení    |
| Síra, -y m.           | bratr Kyslíka                            |
| Sirka, -y f.          | podle rodného jména Mirka                |
| Skalda, -y m.         | podle příjmení Skalický                  |
| Skinka, -y f.         | stěžovala si na vypadávání vlasů         |
| Skipy, neskl. f.      | výborná házenkářka                       |
| Skřepajzna, -y f.     | podle příjmení Skřepská                  |
| Skřepy, -yho m.       | podle příjmení Skořepa                   |
| Skřet, -a m.          | vydává podivné zvuky                     |
| Skříň, -ně m.         | statný a urostlý, zápasník               |
| Skřítek, -ka f.       | podle příjmení Skřebovská                |
| Sláďa, -di m.         | podle příjmení Sladovník                 |
| Sláma I., -y f.       | podle příjmení Slámová                   |
| Sláma II., -y m.      | podle velmi světlých blond vlasů         |
| Slamák, -a m.         | podle příjmení Sláma                     |
| Sláva, -y m.          | podle příjmení Slaviček                  |
| Slípka, -y f.         | podle příjmení Kohoutová                 |
| Slíva, -y m.          | podle příjmení Slivka                    |
| Slunce, -e m.         | podle příjmení Slunéčko                  |
| Sluníčko, -a f.       | stále se usmívá, pohodářka               |
| Smeták, -a f.         | podle příjmení Medková                   |
| Sněh, -a m.           | podle příjmení Snížek                    |
| Socha, -y f.          | podle příjmení Sochorová                 |
| Sochy, -yho m.        | podle příjmení Sochor                    |
| Solníčka, -y f.       | zvrhla slánku v jídelně                  |
| Sonidlo, -a f.        | podle rodného jména Soňa                 |
| Sosínek, -ka m.       | podle jména Standa Synek                 |
| Sosna, -y f.          | podle rodného jména Soňa                 |
| Sovos, -e m.          | podle příjmení Sova                      |
| Speedy [-í-], -yho m. | rychle běhá                              |
| Spít'a, -ti m.        | dobrý sprinter                           |
| Stará, -é f.          | přezdívku jí vymyslely dvě mladší sestry |
| Stehno, -a m.         | podle příjmení Stehlík                   |

|                        |                                                           |
|------------------------|-----------------------------------------------------------|
| Stoják, -a m.          | při tělocviku se ničeho neúčastnil, stál pořád opodál     |
| Strakouš, -e m.        | podle příjmení Straka                                     |
| Suchy, -yho m.         | podle příjmení Suchánek                                   |
| Suky, f. neskl.        | podle příjmení Sukharová                                  |
| Sunny [-a-], f. neskl. | podle rodného jména Sandra                                |
| Sup, -a m.             | podle tvaru nosu                                          |
| Surgík -a f.           | podle příjmení Surgová                                    |
| Svoby, -yho m.         | podle příjmení Svoboda                                    |
| Sysel I., -la f.       | podle příjmení Syslová                                    |
| Sysel II., -la m.      | podle větších předních zubů                               |
| Šada, -y f.            | podle rodného jména Dáša - přesmyčka                      |
| Šadou f. neskl.        | podle rodného jména Dáša                                  |
| Šachovnice, -e m.      | podle účesu                                               |
| Šampón I., -a m.       | podle obecného označení metrosexuálů                      |
| Šampón II., -a m.      | podle příjmení Šampolík                                   |
| Šarik -a f.            | podle rodného jména Šárka                                 |
| Šemík, -a m.           | podle příjmení Šemkovský                                  |
| Sheema [-í-], -y m.    | podle příjmení Šimoníček                                  |
| Šída, -y f.            | podle příjmení Šidáková                                   |
| Šiky, -yho m.          | podle příjmení Šikola                                     |
| Šíla, -y m.            | podle příjmení Šiller                                     |
| Šíma, -y m.            | podle příjmení Šimáček                                    |
| Šimi I. -iho m.        | podle příjmení Šimanič                                    |
| Šimi II., -iho m.      | podle rodného jména Šimon                                 |
| Šindy, -yho m.         | podle příjmení Šindelář                                   |
| Šíša, -i f.            | podle příjmení Šiškovská                                  |
| Škubánek, -a f.        | nerozlučná kamarádka Katky – podle pohádkových postaviček |
| Šmejkyňa, -y f.        | podle příjmení Šmejkalová                                 |
| Šmíra, -y m.           | podle rodného jména Mirek – Míra                          |
| Šmít'a, -ti m.         | podle rodného jména Dimitrij, tedy Mít'a                  |
| Šmoulinka, -y f.       | má ráda šmouly, modrou barvu a má tenký pisklavý hlásek   |
| Šmudlinka, -y f.       | ušmudlaná, umolousaná dívka                               |
| Šnek, -a m.            | podle příjmení Šenk                                       |

|                      |                                                       |
|----------------------|-------------------------------------------------------|
| Španěl, -a m.        | umí dobře španělsky                                   |
| Špička, -y f.        | podle příjmení Špičková                               |
| Špunt, -a m.         | podle drobné postavy                                  |
| Šťáva, -y m.         | podle příjmení Šťavík                                 |
| Štemby, -yho m.      | podle příjmení Štemberský                             |
| Štěpy, -yho m.       | podle příjmení Štěpánek                               |
| Štička, -y f.        | podle příjmení Štiková                                |
| Štika, -y f.         | podle příjmení Šticajová                              |
| Štípačka, -y f.      | v MŠ často štípala ostatní děti                       |
| Štístko, -a f.       | podle příjmení Šťastná                                |
| Štroska, -y f.       | podle příjmení Štrosová                               |
| Štrůdlička, -y f.    | podle štrůdlu, který ráda peče i konzumuje            |
| Šulín, -a m.         | podle příjmení Šuligoj                                |
| Šumi, -iho m.        | podle záliby ve formulích a obdivu pilota Schumachera |
| Šutr, -a m.          | podle příjmení Kámen                                  |
| Šváb, -a m.          | podle příjmení Škába                                  |
| Švanty, -yho m.      | podle příjmení Švantner                               |
| Švára, -y m.         | podle příjmení Švagr                                  |
| Švecka, -y f.        | podle příjmení Švecová                                |
| Švejk, -a m.         | podle příjmení Švejkar                                |
| Švejny, -yho m.      | podle příjmení Švejnoch                               |
| Švestka, -y f.       | mladší sestra, zkomolenina z německého Die Schwester  |
| Švigi, -iho m.       | podle příjmení Švigár                                 |
| Tarzy, -yho m.       | při hodinách TV byl neposedný, živelný, též Tarzan    |
| Tavič, -e m.         | náruživý kuřák                                        |
| Taylor [-ej-], -a m. | podle příjmení Krejčí                                 |
| Teky, f. neskl.      | věnuje se sportu taekwondo                            |
| Teris, -e f.         | podle rodného jména Tereza                            |
| Terminátor, -a f.    | byla akční a všechny problémy rychle vyřešila         |
| Tesí, -iho m.        | podle příjmení Tesárek                                |
| Tétéčko, -a m.       | podle iniciál T. T.                                   |
| Tetka, -y f.         | velmi upovídaná dívka                                 |
| Tchoř, -e m.         | podle příjmení Schoř                                  |

|                     |                                          |
|---------------------|------------------------------------------|
| Timmy, -yho m.      | podle rodného jména Tomáš                |
| Tít'a, -ti f.       | podle rodného jména Kristýna – Kít'a     |
| Tlapouš, -e m.      | podle příjmení Tlapa                     |
| Tomb, -a m.         | podle rodného jména Tomáš                |
| Tomino, -a m.       | podle rodného jména Tomáš                |
| Topinka, -y m.      | černovlasý a velmi snědý chlapec         |
| Tučňák I., -a f.    | chodí podobně jako tučňák                |
| Tučňák II., -a f.   | na tělocvik nosí černobílé šortky        |
| Tučňák III., -a m.  | podle příjmení Tučný                     |
| Tučňák IV., -a m.   | podle příjmení Tuček                     |
| Tučňák V., -a m.    | podle postavení nohou                    |
| Tučňák VI., -a m.   | podle příjmení Tuč                       |
| Tuřín I., -a f.     | podle rodného jména Tereza               |
| Tuřín II., -a m.    | podle účesu připomínajícím zeleninu      |
| Tvrdeka, -y m.      | podle příjmení Tvrdík                    |
| Tydlík –a m.        | podle příjmení Tydlínová                 |
| Tygřice, -e f.      | podle rychlého běhu                      |
| Tymicha, -y f.      | podle příjmení Tymichová                 |
| Ucík, -a f.         | podle rodného jména Lucka                |
| Uky, -yho m.        | podle rodného jména Lukáš – Luky         |
| Urinal, -a m.       | na školním výletě chodil často na záchod |
| Váca, -y m.         | podle příjmení Vacík                     |
| Vacátko I., -a m.   | podle příjmení Vacek                     |
| Vacátko II., -a m.  | podle příjmení Rada                      |
| Vačice, -e f.       | podle příjmení Vacková                   |
| Vajíčko, -a f.      | podle příjmení Bílková                   |
| Věnec, -ce m.       | podle rodného jména Věnceslav            |
| Verik, -a f.        | podle rodného jména Veronika             |
| Veslo, -a m.        | podle příjmení Veselín                   |
| Veverka I., -y f.   | podle rodného jména Veronika             |
| Veverka II., -y f.  | podle příjmení Veverková                 |
| Veverka III., -y f. | podle předkusu                           |
| Víd'a, -di m.       | podle příjmení Vidím                     |



|                    |                                                              |
|--------------------|--------------------------------------------------------------|
| Viking, -a m.      | podle rodného jména Viktor                                   |
| Vikomt, -a m.      | hráč na baskytaru značky J. Vikomt                           |
| Viky, f. neskl.    | podle rodného jména Viktorie                                 |
| Vít'a, -ti m.      | podle příjmení Vítovský                                      |
| Vocta, -y m.       | podle rodného jména Vojtěch                                  |
| Vojtoš, -e m.      | podle rodného jména Vojtěch                                  |
| Voldie, f. neskl.  | fanylnka Harryho Pottera                                     |
| Vopice, -e m.      | podle příjmení Vopinka                                       |
| Vormus, -e m.      | podle příjmení Vorm                                          |
| Vory, -yho m.      | podle příjmení Voráček                                       |
| Vosty, -yho m.     | podle příjmení Vostárek                                      |
| Vrabčenzo, -a m.   | podle příjmení Brabec                                        |
| Widlín, -a m.      | podle rodného jména Vilém                                    |
| Wořech, -a m.      | podle příjmení Voříšek                                       |
| Zagy, f. neskl.    | velká fanylnka H. Zagorové                                   |
| Zálesák, -a m.     | tramp teoretik                                               |
| Zawa, -y m.        | podle příjmení Zavadil                                       |
| Zaza, -y f.        | podle rodného jména Zuzana                                   |
| Zel, -a m.         | podle příjmení Zelík                                         |
| Zelí I., f. neskl. | podle příjmení Zelníčková                                    |
| Zelí II., -í m.    | podle příjmení Zelinka                                       |
| Zendi, -iho m.     | podle příjmení Zendulka                                      |
| Zigi, -iho m.      | podle příjmení Zigmund                                       |
| Zip, -a m.         | podle fyzické podobnosti s kreslenou seriálovou postavičkou  |
| Zlámalka, -y f.    | podle příjmení Zlámaná                                       |
| Zol, -a m.         | podle příjmení Zoltán                                        |
| Zombík, -a m.      | po ránu často vzhledem připomínal oživlou mrtvolu            |
| Žába, -y f.        | nosila křiklavě zelenou bundu a ráda se brouzdala v kalužích |
| Žabák, -a m.       | umí udělat grimasu podobnou žábě                             |
| Žabka, -y f.       | ráda nosí oblečení křiklavě zelené barvy                     |
| Žárovka, -y f.     | chytrá dívka, ráda luští křížovky                            |
| Želízko, -a f.     | podle rovnátek, která nosí                                   |
| Žemlovka, -y f.    | podle příjmení Humlová, Humlovka – Žemlovka                  |

|                 |                                   |
|-----------------|-----------------------------------|
| Žirafa, -y f.   | podle vysoké postavy              |
| Žížala, -y f.   | podle hubené postavy              |
| Žluťásek, -a f. | má ráda žlutou barvu              |
| Žolík, -a m.    | úspěšný karetní hráč              |
| Žralok, -a m.   | agresivní chlapec s ostrými lokty |

### 3.2 Skautské přezdívky

| Přezdívka             | Motivace přezdívky                                                                                             |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Akéla, -y m.          | vůdce oddílu, přezdívka podle postavy z díla Knihy džunglí                                                     |
| Akim I., -a m.        | podle rodného jména Kamil – přesmyčka                                                                          |
| Akim II., -a m.       | podle lékaře Hakima, hrdiny z knihy J. Knittla                                                                 |
| Albi, -iho m.         | velmi bledý hoch s téměř bílými vlasy                                                                          |
| Alda, -y m.           | podle rodného jména Aleš                                                                                       |
| Ali, -iho m.          | vysoký hubený hoch, na táboře nosil na hlavě bílý šátek<br>po vzoru muslimů                                    |
| Alíš, -e f.           | sestra Aliho                                                                                                   |
| Alpík, -a f.          | Alpík je horský skřítek, jako on nosila čepici s dlouhou špičkou<br>na konci, takže připomínala malého skřítku |
| Alumatka, -y f.       | nemohla pořad přijít této části výstroje na jméno                                                              |
| Amálka, -y f.         | podle víly Amálky, myšleno ironicky – statná a silná dívka                                                     |
| Amazon, -a m.         | patron a přítel oddílu Amazonek                                                                                |
| Amazonka, -y f.       | zakladatelka oddílu Amazonky, zvolila si sama                                                                  |
| Amok, -a m.           | podle toho, jak moc se uměl rozzlobit                                                                          |
| Amplion, -a m.        | když vedoucí přišel na táboře o hlas, tlumočil jeho slova<br>– dělal mu zesilovač, amplion                     |
| Ananas, -u f.         | podle rodného jména Anna                                                                                       |
| Anče, -te m.          | podle Krkonošských pohádek, spolu s Kubou a vlčetem,<br>který vypadal v klobouku jako hajný, trojice kamarádů  |
| Andy, -yho m.         | podle rodného jména Andrej                                                                                     |
| Angel [eindžl], -a m. | k nerozeznání od barokních andělíčků na oltáři – buclatější,<br>kudrnatý blondák                               |
| Angrešt, -a m.        | podle keře, pod který se při hře schoval, a pak se divil, že píchá                                             |
| Apollo, -a f.         | na podzimní výpravě běhala v pláštěnce tak rychle, jak letí jen<br>Sputnik nebo Apollo 13                      |
| Arne, -eho m.         | podle rodného jména Arnold                                                                                     |
| Arny, -yho m.         | podle záliby ve středověké historii a kultu rytířství                                                          |
| Atom, a m.            | při hře na molekuly často neúspěšný, zůstal samotným atomem                                                    |
| Atrej, -e m.          | podle hrdiny z Nekonečného příběhu                                                                             |

|                       |                                                                                                      |
|-----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Babeta, -y f.         | podle písničky ze Semaforu, kterou ráda zpívala                                                      |
| Babu f. neskl.        | pořád chtěla hrát na babu a skandovala baba – babu                                                   |
| Bacil I., -a m.       | často nastydlý a věčně ochraptělý                                                                    |
| Bacil II., -a m.      | na výpravě ho kdosi neúmyslně zranil do hlavy kamenem, který jen tak nazdařbůh hodil                 |
| Backy, f. neskl.      | jednou přišla na schůzku, dál ale nechodila; vrátila se až příští rok – z angl. slovíčka back – zpět |
| Bača, -i m.           | podle příjmení Bačkovský                                                                             |
| Badžuna, -y f.        | podle rodného jména Bára, Barbora                                                                    |
| Bagheera [-í-], -y m. | vůdcovský typ, podle Knihy džunglí                                                                   |
| Baghíra, -y f.        | podle oblíbeného pantera z Knihy džunglí                                                             |
| Bago, -a m.           | podle velkých a těžkých bot – tzv. bagančat, které často a rád nosí                                  |
| Bagr, -a f.           | všem ohýbala lžice na „bagr“                                                                         |
| Bahňák, -a m.         | podle toho, v jakém stavu se vracel z výprav                                                         |
| Bája, -i f.           | původně Bára, kamarádka Káji, při přechknutí zaměněno na Bája a Kára                                 |
| Bálů I., -a f.        | podle medvěda z Knihy džunglí, baculatá a neobratná dívka                                            |
| Balů II., -a m.       | medvěd z Knihy džunglí, zavalitý a málomluvný hoch                                                   |
| Banán I., -a f.       | podle dlouhé žluté pláštěnky                                                                         |
| Banán II., -a m.      | podle záliby v mašinkách a elektrických lokomotivách řady 150/151                                    |
| Barbucha, -y f.       | podle rodného jména Barbora                                                                          |
| Baron I., -a m.       | na výpravě jedl z ešusu vidličkou a nožem                                                            |
| Baron II., -a m.      | už od pohledu vypadal jako šlechtic, velmi galantní a zdvořilý                                       |
| Baronka, -y f.        | sestra Barona                                                                                        |
| Bárt, -a m.           | podle kreslené postavičky, kterou připomíná                                                          |
| Baskervil, -a m.      | jednou u táboráku předváděl při scénce psa a velmi procítěně vyl                                     |
| Bazilišek, -ka f.     | nebezpečně chytrá a lstivá dívka                                                                     |
| Béd'a, -i f.          | podle kreslené filmové postavy méďa Béd'a                                                            |
| Bedla, -y f.          | vysoká, hubená a pobledlá dívka                                                                      |
| Beduín, -a m.         | podle pokrývky hlavy proti slunci, kterou si vyrobil z prostěradla                                   |
| Beethoven, -a m.      | výborný kytarista a skladatel                                                                        |
| Bejbába, -y f.        | starší kamarádka Bejbi                                                                               |
| Bejbi f. neskl.       | dívka která do oddílu vstoupila již v první třídě, malá, drobná                                      |

|                     |                                                                                                           |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bejbyna, -y f.      | podle označení typu auta                                                                                  |
| Bejk, -a m.         | podle obrázku a nápisu na čepici, s věkem rostla i přezdívka                                              |
| Bělásek, -ka f.     | podle sněhově bílé bundy, ve které chodila na výpravy                                                     |
| Bella, -y f.        | přezdívku si vybrala sama                                                                                 |
| Bertík, -a m.       | podle rodného jména Bernard                                                                               |
| Beruška I., -y f.   | podle její záliby ve všech suvenýrech a dekoračních předmětech připomínajících berušku                    |
| Beruška II., -y f.  | roztomilá dívka s hezkým úsměvem                                                                          |
| Beruška III., -y f. | podle rodného jména Veronika                                                                              |
| Betyška, -y f.      | podle rodného jména Alžběta                                                                               |
| Bezprst, -a m.,     | podle triku, kdy člověku jakoby chybí prst, kterým ohromoval okolí                                        |
| Bidlo I., -a f.     | vysoká a štíhlá, vždy nejvyšší z oddílu                                                                   |
| Bidlo II. -a m.     | nohatý, rukatý, vysoký, hubeý, jeho starší bratr je Párátka                                               |
| Bimbo, -a f.        | šplhala šikovně jako opička                                                                               |
| Bimbová, -é f.      | velmi podobná dívce Bimbo                                                                                 |
| Bivoj, -e m.        | urostlý a silný málomluvný chlapec                                                                        |
| Black [blek], -a m. | často nosí černé oblečení, má zálibu v černé barvě                                                        |
| Bláže, -i m.        | podle příjmení Blažek                                                                                     |
| Blesk I., -a m.     | občas mu trvalo, než mu něco došlo, myšleno ironicky                                                      |
| Blesk II., -a f.    | trvá jí dlouho než jí něco dojde či udělá; myšleno ironicky                                               |
| Bleška, -y f.       | malá a drobná, ve sněhu musela spíš skákat než chodit, a připomínala tak skákající blechu                 |
| Blůďa, -di f.       | odvozeno od slova bludička – při hře na táboře se ztratila                                                |
| Bludička, -y f.     | při hře, kdy se chodilo poslepu, šla naprosto jiným směrem                                                |
| Bob, -a f.          | chodila pořád na záchod „na velkou“ všude, kam jsme přišly                                                |
| Bobeš, -še m.       | podle knihy Malý Bobeš, mladší bratr již ostříleného skauta                                               |
| Bobík, -a f.        | podle hrdiny ze Čtyřístku, kterého hrála na vánoční besídce                                               |
| Bobr I., -a m.      | podle podobnosti v obličeji                                                                               |
| Bobr II., -a m.     | velmi zručný a šikovný při práci se dřevem                                                                |
| Bobra, -y f.        | podle výrazných zubů                                                                                      |
| Bohouš, -e m.       | zpočátku do oddílu chodil v mikině klokance s kapucou na hlavě a připomínal člena Bratrstva kočičí pracky |
| Bonus, -e f.        | na první schůzku po táboře ji jako nováčka přivedla s sebou sestra                                        |

|                     |                                                                                                                          |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                     | jako „bonus“                                                                                                             |
| Bor, -a m.          | podle rodného jména Dalibor                                                                                              |
| Bora, -y f.         | trochu neohrabaná, někdo ji označil za Bramboru, z toho Bora                                                             |
| Borůvka I., -y f.   | podle krásně modrých očí                                                                                                 |
| Borůvka II., -y f.  | má ráda borůvkově modrou barvu                                                                                           |
| Borůvka III., -y f. | dle neustálého pojídání borůvek na výpravě                                                                               |
| Borůvka IV., -y m.  | malý chlapec v kloboučku ukrytý v borůvčí při hře na schovávanou                                                         |
| Bostonka, -y f.     | sestra Gastonky                                                                                                          |
| Botaska, -y f.      | velmi upovídaná dívka, nechtěly jsme, aby se jí říkalo Kecka, tak jsme zvolily Botásinka (malá botka), časem ale Botaska |
| Boudička, -y m.     | syn Budky                                                                                                                |
| Boy [boj], -e m.    | nadšený čtenář rodokapsů, z angl. boy – chlapec                                                                          |
| Božka I., -y f.     | Hanka odmala vypadala jako Božka, to o ní jednou prohlásila starší kamarádka, a velmi rychle se to ujalo                 |
| Božka II. -y m.     | nemohl si zapamatovat jména holek a všem jim říkal Božka, ony tak zase začaly říkat jemu                                 |
| Brčál, -a m.        | od hlavy až k patě neustále v tramské zelené                                                                             |
| Brčko, -a m.        | hubený dlouhán                                                                                                           |
| Brdo, -a m.         | pořád vyzvídá, co je to jedno brdo, zda jsou i dvě brda, až se z něho samotného stal Brdo                                |
| Brent, -am.         | pův. bratr Ent, později Brent, vysoký, urostlý a málomluvný flegmatik – podle Tolkienových postav                        |
| Brepta, -y f.       | velmi upovídaná dívka                                                                                                    |
| Brk, -a m.          | BRatr Kuba                                                                                                               |
| Brouček, -ka f.     | drobná a malá dívenka s velkýma očima                                                                                    |
| Brouk, -a m.        | jako dítě byl menší, baculatý a neohrabaný                                                                               |
| Brousek, -ka m.     | na výpravě dokázal nabrousit celé smečce dýky o kameny                                                                   |
| Bruky, -yho m.      | trochu morous, často si něco „brumlal pod vousy“                                                                         |
| Brumla, -y f.       | reptala, často byla mrzutá a zakaboněná                                                                                  |
| Brumda, -y m.       | mladší z bratrů, po příchodu do oddílu dostali s bratrem k rozlišení přezdívky Čmelda a Brumda                           |
| Bruňďa, -i f.       | reptalka, často byla zakaboněná                                                                                          |
| Bublina, -y m.      | na aprílové výpravě vypotřebovala tři bublifuky                                                                          |

|                      |                                                                                                                |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Bubu f. neskl.       | jako vedoucí vyžadovala, aby všechno bylo na čas<br>(dělala často bubububu)                                    |
| Bubuši, -iho m.      | podle arabského označení pro malého chlapce, říkala mu tak<br>maminka od dětství                               |
| Budka, -y m.         | podle příjmení Budil                                                                                           |
| Budul, -a m.         | baculatý hoch, pův. Budulínek – Budul                                                                          |
| Bujón, -a m.         | podle toho, že chtěl dát do gulášové polévky slepičí bujón                                                     |
| Bůk, -a m.           | pův. Býk, velmi statný a silný chlapec                                                                         |
| Buky, -yho m.        | podle příjmení Kubalík – Bukalík – Buky (přesmyčka)                                                            |
| Bumík, -a f.         | na výpravě pořád padala, od citoslovce „bum“                                                                   |
| Bumla, -y f.         | sestra Bédi, jako medvídek z Gumídků trochu baculatá,<br>tradice dávat sestrám podobné přezdívky               |
| Carlos [k-], -e m.   | podle rodného jména Karel                                                                                      |
| Cíky, f. neskl.      | podle příjmení Ciklová                                                                                         |
| Cinka, -y f.         | podle příjmení Lacinová                                                                                        |
| Cit, -a m.           | mladší bratr Rozuma                                                                                            |
| Cíťa, -i m.          | od slova citron, který musel sníst, když prohrál sázku                                                         |
| Copperfield, -a m.   | kouzelník samouk, úspěšný při táborových scénkách                                                              |
| Culík, -a f.         | podle účesu                                                                                                    |
| Cumel, -mla m.       | podle pamlsků, které nosil neustále po kapsách                                                                 |
| Cvalda, -y m.        | zavalitý menší chlapec                                                                                         |
| Cvrček I., -čka f.   | byla nejmladší ze tří sester, všechny chodily do oddílu                                                        |
| Cvrček II., -čka f.  | malá drobná dívka, houslistka                                                                                  |
| Cvrček III., -čka m. | malý roztomilý chlapec                                                                                         |
| Cvrnda, -y f.        | od slova cvrček, maličká holčička                                                                              |
| Čajda, -y m.         | rád a dobře vařil vlastní čaj z lesních plodů                                                                  |
| Čajík, -a f.         | dívka se jmenuje Tereza a chtěla si nechat říkat Tea<br>(výslovnost Te – a), ale všem to přišlo nevyslovitelné |
| Čekanka, -y f.       | podle oblíbené květiny                                                                                         |
| Čára, -y m.          | vysoký a hubený hoch                                                                                           |
| Čárka, -y f.         | sestřenice Tečky, Čárka je hodně vysoká a hubená, Tečka je na svůj<br>věk zase velmi malá                      |
| Čejka, -y m.         | chlapec, který dovedně imitoval různá zvířata i profese, skoro jako                                            |

|                        |                                                                                                |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                        | mim Čejka                                                                                      |
| Čepec, - pce m.,       | podle příjmení Pečeňa, zkomoleno na Čepec                                                      |
| Černoch, -a m.         | podle příjmení Černý                                                                           |
| Čert'a, -i f.          | zlobila jako čert                                                                              |
| Čertík I., -a f.       | často neposlušná, zlobivá a velmi živá dívka                                                   |
| Čertík II., -a f.      | vypadala jako čertík (tmavé kudrnaté vlasy, černé oči)                                         |
| Červenáček I., -ka m.  | podle hrdiny z Rychlých šípů, kterého hrál ve scénce                                           |
| Červenáček II., -ka m. | často se červenal                                                                              |
| Červenka I., -y f.     | při chůzi se rychle zadýchala a tváře jí zčervenaly                                            |
| Červenka II., -y f.    | často se styděla – červenala                                                                   |
| Červík, -a m.          | ve spacáku předváděla červíka, který se chystá na jablko                                       |
| Česílko, -a m.         | syn Hastrmana                                                                                  |
| Česlo, -a m.           | na táboře rád sedával na vrbě nad rybníkem a vypadal jako vodník, pův. Česílko                 |
| Číba, -y m.            | podle příjmení Přybyl – Příba – Číba, dětská zkomolenina                                       |
| Čikita, -y m.          | dodnes kupuje pouze banány zn. Chiquita                                                        |
| Číl, -a m.             | často se při hrách rozčiloval, čílil                                                           |
| Čína, -y m.            | průpovídku „to byla čina“ si přetvořil na „to byla Čína“                                       |
| Číňan, -a m.           | podle toho, že velice rád jí rýži                                                              |
| Číňanka, -y f.         | dívka s mírně šikmýma očima                                                                    |
| Číra, -y m.            | podle úpravy vlasů                                                                             |
| Čmelda, -y m.          | starší z bratrů, po příchodu do oddílu dostali s bratrem k rozlišení přezdívky Čmelda a Brumda |
| Čochtan, -a m.         | podle vodníka, kterého ztvárnil při pohádkovém lese                                            |
| Čtvereček, -ka f.      | na schůzce vystříhala cosi, co připomínalo spíše čtvereček než původně zamýšlené kolečko       |
| Čuba, -y m.            | prohozením prvních písmen jména a příjmení. Kuba Čermák – Čuba Kermák.                         |
| Ďáblík, -a m.          | neposedný a hůře zvladatelný chlapec                                                           |
| Dáda, -y m.            | podle rodného jména Dalibor                                                                    |
| Dalamánek, -ka f.      | podle oblíbeného druhu pečiva                                                                  |
| Dalí, -iho m.          | velmi dobře psal kroniky (jako tzv. Dalimil)                                                   |
| Dáreček, -čka f.       | na výpravě všechno ztrácela a zapomínala, někdo jí řekl „ty seš                                |



|                    |                                                                                                                       |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                    | teda dáreček"                                                                                                         |
| Dášek, -ška m.     | velmi rád si po obědě zdříml - dáchnul, od toho vzniklo Dášek                                                         |
| Decibel, -a m.     | výborný kytarista, upřednostňuje elektrickou kytaru                                                                   |
| Decík, -ka m.      | nadšený hudebník, zkomoleno od slova decibel                                                                          |
| Dědek, -ka m.      | od mládí bručoun a škarohlíd                                                                                          |
| Delisa, -y f.      | podle sloganu z reklamy – „zvedne Ti náladu“                                                                          |
| Demo, -a m.        | pův. Démon, přesvědčivý představitel zlého démona při pohádkovém lese                                                 |
| Denny, f. neskl.   | podle rodného jména Daniela                                                                                           |
| Děvečka, -y m.     | působí zženštěle                                                                                                      |
| Dežo, -a m.        | snědý hoch s kulatým obličejem a kudrnatými vlasy, přezdívku získal na táboře na Slovensku                            |
| Dingo, -a f.       | ze všech zvířat má nejraději tento druh divokých psů                                                                  |
| Disney, -yho m.    | jako malé vlče nosil i na výpravy pestrobarevné oblečení a doplňky s výraznými pohádkovými obrázky                    |
| Dítě, -ěte f.      | při hře na rodinu výborně napodobovala novorozence                                                                    |
| Dlabánek, -nka f.  | velmi ráda a hodně jí                                                                                                 |
| Dobrodruh, -a m.   | během výpravy se ztratil, vydal se vlastní cestou a opět našel svůj oddíl                                             |
| Doktor, -a f.      | jako první z družiny si udělala kurz první pomoci                                                                     |
| Donald, -a m.      | podle výrazného rtu - jako kačer Donald                                                                               |
| Dortík, -a f.      | podle příjmení Dortová                                                                                                |
| Dragoun, -a m.     | jako malý se vychloubal, že jeho pradědeček byl dragoun, ostatní mu tak začali říkat                                  |
| Drak, -a f.        | jako dítě hodně dravá a zlobivá                                                                                       |
| Drápek, -ka m.     | šikovný a pohotový, všude se drápkem dokáže zachytit                                                                  |
| Drobek, -ka m.     | po příchodu do oddílu i později nejmenší vzrůstem                                                                     |
| Dřevák, -a m.      | na táboře se pořád chystal vyrobit obuv z přírodního materiálu, ale nakonec z toho byly pouze jakési příšerné dřeváky |
| Dřevo, -a f.       | podle náhodně vybrané entity hnědé barvy, podle níž se přezdívkami rozlišily dvě Katky (Dřevo, Tríska)                |
| Dudlík I., -a f.   | často si jako dítě dudlala prst                                                                                       |
| Dudlík II., -a f.  | podle příjmení Dudová                                                                                                 |
| Dudlík III., -a f. | na táboře cucala klacek na pečení buřtů                                                                               |

|                     |                                                                                                   |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ďufík, -a f.        | podle obrázku na mikině, Delfín zkomoleno na Ďufíka                                               |
| Duch, -a m.         | podle příjmení Dušan a jeho záliby v plánování nočních bojovek                                    |
| Ducháček, -čka m.   | podle hlavního hrdiny z filmu Ducháček to zařídí, myšleno ironicky                                |
| Dula, -y f.         | podle rodného jména Anna – Andula – Dula                                                          |
| Dulík, -a f.        | vypadala jako postavička z kresleného seriálu Kačeři z kačerova                                   |
| Dumbo, -a m.        | podle obrázku slona a nápisu, který měl na pláštěnce                                              |
| Dupy, -yho m.       | proslul neustálým sloním dupáním na nohy všem okolo, včetně vedoucích                             |
| Dusík, -a m.        | bratr Vodíka                                                                                      |
| Dušan, -a m.        | podle příjmení Dušek                                                                              |
| Dušík, -a m.        | podle příjmení Duchan                                                                             |
| Dušinka, -y f.      | sestra Dušíka                                                                                     |
| Dynda, -y m.        | věčný žadonil, vždy si vydyndal něco na přilepšenou                                               |
| Džejdžej, -e m.     | podle monogramu J. J.                                                                             |
| Džin, -a m.         | podle pohádkového džina, který vždy hned splnil, co měl                                           |
| Eda, -y f.          | při divadelním představení hrála psa Eduarda a ve zkrácené podobě jí to už zůstalo                |
| Eifelka, -y f.      | vysoká a štíhlá dívka, podle pařížské věže                                                        |
| Einstein, -a m.     | působil velmi inteligentně                                                                        |
| Eko, -ka m.         | podle jména Emil Kolmý                                                                            |
| Elvi f. neskl.      | podle upovídaného mladšího brášky z filmu „Zachraňte Willyho“                                     |
| Emca, -y f.         | podle rodného jména Emilie                                                                        |
| Emdva m. neskl.     | druhý Michal (M) v oddíle                                                                         |
| Encík, -a f.        | velmi chytrá dívka z podrobnými znalostmi v několika oborech, zkomolenina z encyklopedie          |
| Encyklopedie, -e f. | dle encyklopedických znalostí v některých oborech, velmi chytrá dívka                             |
| Endy, -ho m.        | při divadelním představení na něj zbyla role nosiče nápisu THE END                                |
| Éro, -a m.          | těžko zvladatelný chlapec                                                                         |
| Eso, -a m.          | velký karbaník                                                                                    |
| Eška, -y f.         | obdivovala bezmotorové létání, jeden model měl název Eška                                         |
| Etě, -ho m.         | jako malý chlapeček se často v jídelně dožadoval přídatku slovy „eťe, eťe“, zůstalo mu to napořád |
| Faust, -a m.        | pořád rád uzavíral sázky a dohody, někdy to chtěl i písemně                                       |

|                       |                                                                             |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Ferda, -y m.          | jako malý nosil červený tečkovaný šátek jako Ferda Mravenec                 |
| Fialka, -y f.         | podle kytičky, kterou si vybrala do svého erbu                              |
| Fíďa, -i m.           | podle jména Filip Dělný                                                     |
| Fido, -a m.           | podle nápisu na tričku, které často nosil                                   |
| Fidorka, -y f.        | přezdívku dostala podle sušenek, které nosila ke svačině                    |
| Filhu f. neskl.       | zkráceně fialová huba (od borůvek)                                          |
| Findy, -yho m.        | podle příjmení Findejs                                                      |
| Fistulka, -y f.       | zpívala vysokou fistulkou                                                   |
| Fišta, -y f.          | podle myši Fišta a Pišta z kresleného seriálu                               |
| Gaga -y f.            | dívka si přála mít přezdívku Gaga a pořád chodila a dělala „gagagaga“       |
| Garfield, -a m.       | podle komiksové postavičky – lenoch a požitkář, který se dvakrát nepřetrhne |
| Gastonka, -y f.       | sestra Bostonky                                                             |
| Géd'a, -i f.          | podle podobnosti s myškou Gedžitkou z kresleného seriálu „Rychlá rota“      |
| Gibbon, -a m.         | fyzicky úžasně disponovaný, rychlý a obratný jako opičák                    |
| Gibon, -a m.          | hbitý a veselý chlapec                                                      |
| Gibonka, -y f.        | sestra Gibona                                                               |
| Glen, -a m.           | nadaný zpěvák, podle Glena Millera                                          |
| Glum, -a m.,          | podle postavy z Pána prstenů, kterou umí krásně napodobovat                 |
| Golem, -a m.          | v oddíle byl nejmenší                                                       |
| Golem, -a m.          | při pohádkovém lese výborně ztvárnil roli golema a už mu to zůstalo         |
| Gori, -iho m.         | podle krásné gorily, kterou vymodeloval ze sněhu                            |
| Granko, -a f.,        | podle reklamní pláštěnky s puntíky                                          |
| Greeny [-í-], -yho m. | nováček, z angl. slova greenhorn – zelenáč                                  |
| Grizzly I. f. neskl.  | podle příjmení Grieslerová                                                  |
| Grizzly II., -yho m.  | obratný stopař, velký milovník přírody                                      |
| Guláš, -e m.          | uvařil tak nepoživatelný guláš, že ho nikdo nejedl                          |
| Gumák, -a m.          | rozený kaskadér, gumový muž                                                 |
| Had, -a m.            | při stopovací hře velmi šikovný a tichý, mrštný                             |
| Hádě, -ete f.         | šikovná, mrštná a vždy plná energie                                         |
| Hadimrška, -y f.      | velmi šikovná, ale neposedná dívka                                          |
| Hadži. -iho m.        | při scéně na táboře ztvárnil výborně postavu arabského muže                 |

|                        |                                                                                                                                |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hája, -i m.            | zkomolil vtip, kde se hovořilo o Kájovi (Hájovi) a už mu to zůstalo                                                            |
| Hajnej, -ýho m.        | podle Krkonošských pohádek, vypadal v klobouku jako hajný, jeden z trojice kamarádů                                            |
| Hájovna, -y f.         | přišla do oddílu s Hájou a chodila s ním, když se děti později ptaly, jak přezdívka vznikla, říkala jim, že má strejdu hajného |
| Hakim, -a m.           | podle románové postavy lékaře Hakima z knihy J. Knittla                                                                        |
| Haluška, -y f.         | na táboře na Slovensku se velmi nešťastně pokusila uvařit k obědu halušky                                                      |
| Hanek, -ka m.          | podle rodného jména Jan, nářečně Hanek                                                                                         |
| Hany, -yho m.          | podle příjmení Hanuška                                                                                                         |
| Hanyo f. neskl.        | podle rodného jména Hanka                                                                                                      |
| Hanzi, -iho m.         | podle rodného jména Jan                                                                                                        |
| Happy [hepi] f. neskl. | měla neuvěřitelně velké štěstí ve hře na štěstí                                                                                |
| Hardy, -yho m.         | velmi vytrvalý hoch, který jen tak něco nevzdal                                                                                |
| Harpuna, -y m.         | velmi vysoký, hubený chlapec                                                                                                   |
| Harry [-e-], -yho m.   | milovník kovbojských příběhů                                                                                                   |
| Harun, -a m.           | podle osvětleného arabského panovníka, kterého představoval ve scéně                                                           |
| Hastrman, -a m.        | na pohádkovém lese neodolatelný představitel této pohádkové postavy                                                            |
| Havran, -a f.          | menší, ale bystrá tmavovlasá dívka a černýma očima                                                                             |
| Heidy f. neskl.        | měla výdrž při chození po horách, podle knihy Heidy – děvčátko z hor                                                           |
| Hejkal, -a m.          | hlučný a rozesmátý chlapec                                                                                                     |
| Hejkalka, -y f.        | velmi hlučná a hlasitá dívka                                                                                                   |
| Helma, -y m.           | při jízdě na kole používal velmi komickou helmu                                                                                |
| Hippo, -a f.           | podle obrázku hrošíka na čepici                                                                                                |
| Hlad, -a m.            | věčně nenajedený chlapec                                                                                                       |
| Hlod, -a m.            | hoch s velmi originálními průpovídkami                                                                                         |
| Hobby, -yho m.         | hoch s mnoha zájmy, ve kterých vynikal                                                                                         |
| Hoblin, -a m.          | velmi šikovný při práci se dřevem                                                                                              |
| Hobr, -a m.            | původně Bobr, podle oblíbeného zvířete, později se ujalo Hobr podle hry, při níž se zaměňuje první písmeno v každém slově za H |
| Hoby f. neskl.         | podle slova „houby“ – vypadala v novém klobouku jako houbař                                                                    |

|                   |                                                                                                                                                                          |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Hodonín, -a f.    | do Prahy se přestěhovala z Hodonína                                                                                                                                      |
| Holinka, -y f.,   | podle růžových holinek                                                                                                                                                   |
| Hombré, -ho m.    | na výletě našel otrhaný slamák a pak ho nosil                                                                                                                            |
| Honza, -y f.      | podle rodného jména Jana                                                                                                                                                 |
| Honzička, -y f.   | mladší sestra Honzy                                                                                                                                                      |
| Hororka, -y f.    | jako malá světluška si místo pohorek obouvala dle svých slov<br>na výpravu „hororky“ – asi jí nepřipadaly právě pohodlné                                                 |
| Houska, -y f      | podle obrovské spotřeby pečiva k snídani                                                                                                                                 |
| Hrneček, -ka f.   | na třech výpravách po sobě ztratila svůj hrneček                                                                                                                         |
| Hroch I., -a m.   | podle oblíbeného zvířete, přezdívku si vybral sám                                                                                                                        |
| Hroch II., -a m.  | zavalitý, ale silný hoch                                                                                                                                                 |
| Hrom, -a m.       | kamarád Bleska                                                                                                                                                           |
| Hroznýš, -e m.    | podle písničky „Eduarde, Edo, ty máš hrozné jméno“                                                                                                                       |
| Hřebík, -a f.     | při stavbě táborové lávky se pořád ptala, zda někdo nepotřebuje<br>hřebíky, a ochotně je podávala                                                                        |
| Hříbek I., -a f.  | nadšená houbařka                                                                                                                                                         |
| Hříbek II., -a f. | podle účesu, který připomínal houbu                                                                                                                                      |
| Hřibulín, -a m.   | podsaditý chlapec, který pod skautským kloboukem vypadal<br>jako hříbek                                                                                                  |
| Hudson, -a m.     | přezdívku si vybral sám, měl zálibu v dobrodružné literatuře                                                                                                             |
| Hugo, -a f.       | podle postavičky z pohádky Bořek stavitel, na táboře si ušila masku<br>strašáka do zelí                                                                                  |
| Hulahop f. neskl. | tančila velmi přesvědčivě tanec afrických domorodců                                                                                                                      |
| Hulk, -a m.       | podle nápisu na lyžařské čepici, kterou léta nosil                                                                                                                       |
| Humis, -a m.      | pův. humus, podle toho, v jakém stavu byly jeho boty po výpravě                                                                                                          |
| Hurón, -a m.      | veliký a urostlý hoch                                                                                                                                                    |
| Hygi f. neskl.    | děti měly v dotazníku známkami hodnotit, co se jim jak líbilo,<br>jedna z položek byla voda (myšlen sjezd řeky) – Hygi to pochopila<br>jako kvalitu pitné vody na táboře |
| Hypo, -a m.       | podle častého simulování – hypochondr                                                                                                                                    |
| Chán, -a m.       | podle příjmení Šír a tygra Šír–Chána z Knihy džunglí                                                                                                                     |
| Chemik, -a m.     | podle toho, že prováděl chemické pokusy především<br>při nevhodných příležitostech                                                                                       |

|                     |                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Chlapák, -a f.      | fyzicky velmi zdatná dívka                                                                                                                                                                                                  |
| Chlebík I., -a m.   | místo chlebník říkal, že na výpravu si bere chlebík                                                                                                                                                                         |
| Chlebík II., -a m.  | na schůzce slíbil, že na výpravu přinese chleba (myšleno asi půlku), ale na nádraží se dostavil s obrovským batohem, se kterým se půl dne vláčel, než vyšlo najevo, že s sebou nese asi pět bochníků – chléb pro celý oddíl |
| Chobot, -a m.       | podle výrazného nosu                                                                                                                                                                                                        |
| Chodník, -a m.      | podle rodného jména Jaromír (maďarsky se chodník řekne járdá)                                                                                                                                                               |
| Chrobák, -a m.      | menší a zavalitý hoch, který s batohem na zádech vypadal jako brouk                                                                                                                                                         |
| Íáček, -ka f.       | podle hry s létajícím talířem, který jí neustále padal                                                                                                                                                                      |
| Ibajo, -a m.        | často při řeči používal slovní spojení „i ba jo“                                                                                                                                                                            |
| Ichčus, -e m.       | podle příjmení Suchý                                                                                                                                                                                                        |
| Ikar I., -a m.      | stavěl rád špejlové modely z letadel, které mu ovšem dost často padaly a rozbily se (Ikarův pád)                                                                                                                            |
| Ikar II., -a m.     | stále hlavou v oblacích                                                                                                                                                                                                     |
| Íkvé f. neskl.      | působila vlmi inteligentně                                                                                                                                                                                                  |
| Indi I., f. neskl.  | na cyklovýpravě jí vlály dlouhé černé copy, Indiánka později zkráceno na Indi                                                                                                                                               |
| Indi II., f. neskl. | na táboře dobře střílela z luku - Indiánka později zkráceno                                                                                                                                                                 |
| Inspektor, -a m.    | podle vysněné profese                                                                                                                                                                                                       |
| Inža, -i m.         | podle vysněné profese inženýra                                                                                                                                                                                              |
| Inženýr, -a m.      | možná až moc moudrý malý chlapec, na všechno jde odborně                                                                                                                                                                    |
| Iqanka, -y f.       | podle návrhu chlapců, aby alespoň jedna z holek měla nějaké IQ                                                                                                                                                              |
| Italy f. neskl.     | na dotaz, co by si přála přivést z dovolené v Itálii (myšleno mušlička, kamínek) odpověděla: „Přivez nějaký hezký Italy“                                                                                                    |
| Itinka, -y f.       | poněkud zhýčkaná dívka                                                                                                                                                                                                      |
| Ítyнка, -y f.       | podle E. T. mimozemšťana, skautka, která je často myšlenkami mimo realitu                                                                                                                                                   |
| Jáček, -čka m.      | podle rodného jména Jaroslav                                                                                                                                                                                                |
| Jája, -i f.         | podle hrdinů oblíbeného večerníčku Jája a Pája, přezdívka k rozlišení                                                                                                                                                       |
| Jam [džem], -a m.   | bratr Povidla                                                                                                                                                                                                               |
| Jánošík, -a f.      | podle slovenského hrdiny, protože poskakovala po lese v klobouku a se sekerou v ruce                                                                                                                                        |

|                          |                                                                                                                                                     |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jarouš, -e f.            | podle rodného jména Jaroslav, hrála roli muže v táborovém výstupu                                                                                   |
| Jason, -ně m.            | velmi slušný a vychovaný chlapec, podle pohádky J. Cimmrmana                                                                                        |
| Jataky, f. neskl.        | na první výpravě jí vedoucí řekla, že je jí velmi povědomá, že má pocit, že ji už někdy viděla, ostatní dívky z oddílu sborově přitakaly JÁ TAKY!!! |
| Jedla, -y m.             | hodně a rád jí                                                                                                                                      |
| Jedlík, -a m.            | hodně a rád jí                                                                                                                                      |
| Jehlička, -y f.          | ráda šila, zašívala a vyšívala                                                                                                                      |
| Jelen I., -a m.          | vyřezal si ze dřeva figuru jelena                                                                                                                   |
| Jelen II., -a m.         | když byl mladší, strašně škrábal a někdo tak místo jeho podpisu Ježek, přečetl Jelen                                                                |
| Jéňa, -i m.              | podle rodného jména Jan                                                                                                                             |
| Jerome [že-], -a m.      | podle rodného jména Jaromír                                                                                                                         |
| Jeřabinka, .y f.         | krásná rusovláška s jeřabinami místo naušnic                                                                                                        |
| Jestřáb, -a m.           | rychlý v běhu, důrazný při týmových hrách, bystrý a ostražitý                                                                                       |
| Ještěrka I., -y f.       | podle oblíbeného zvířete                                                                                                                            |
| Ještěrka II., -y f.      | živá a mrštná dívka                                                                                                                                 |
| Jezevec I. -ce m.        | velmi rád spí                                                                                                                                       |
| Jezevec II., -ce m.      | podle síly a vytrvalosti, přezdívku si vybral sám                                                                                                   |
| Ježek, -ka m.            | podle účesu na ježka                                                                                                                                |
| Jír, -a m.               | podle rodného jména Jiří                                                                                                                            |
| Jiříčka, -y m.           | podle jména JIŘÍ ČejKA                                                                                                                              |
| Jiskra, -y m.            | jako jediný dokázal vykřesat oheň                                                                                                                   |
| Jistič, -e m.            | vždy je rád, že má vše pod kontrolou                                                                                                                |
| Jižan, -a m.             | přistěhoval se do Prahy z jihu republiky                                                                                                            |
| Jo f. neskl.             | na všechno odpovídala „jo“                                                                                                                          |
| Joe [džou] m. neskl.     | podle rodného jména Josef                                                                                                                           |
| Joe [joe], -a m.         | rover, který vášnivě obhajoval abstinenci                                                                                                           |
| Jogurt I., -a m.         | podle příjmení Yungwirt                                                                                                                             |
| Jogurt II., -a f.        | na táboře se jí vylil jogurt do batohu                                                                                                              |
| Johan, -a m.             | podle rodného jména Jan                                                                                                                             |
| Johnny [džony], -yho m.  | podle rodného jména Jan                                                                                                                             |
| Joiny [džoiny] f. neskl. | odvozeno podle přezdívky kamarádky Moiny z rodného                                                                                                  |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      | jména Johana                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Jojo, -a f.          | při hře, kde se v odpovědi nesmělo používat slova ano, ne či jo, neustále vymýšlela různé otázky, aby zmátla ostatní soutěžící                                                                                                                                   |
| Joki f. neskl.       | přezdívkou neznámého původu                                                                                                                                                                                                                                      |
| José [chosé], -ho m. | podle rodného jména Josef                                                                                                                                                                                                                                        |
| Juk, -a m.           | při bojové hře nešikovně vykukovat a „juka“ za stromem                                                                                                                                                                                                           |
| Jumbo, -a m.         | starší bratr Dumba                                                                                                                                                                                                                                               |
| Juni f. neskl.       | narodila se v červnu                                                                                                                                                                                                                                             |
| Kačák, -a m.         | podle rybníku, kde potopil svou loď                                                                                                                                                                                                                              |
| Kád'a, -di m.        | v listopadu spadl do kádě s vodou                                                                                                                                                                                                                                |
| Kachna, -y f.        | podle rodného jména Kateřina                                                                                                                                                                                                                                     |
| Káj, -e m.           | podle rodného jména Karel                                                                                                                                                                                                                                        |
| Kalamita I., -y f.   | smolařka, kam přišla, tam byl průšvih                                                                                                                                                                                                                            |
| Kalamita II., -y f.  | každá potíži říkala kalamita                                                                                                                                                                                                                                     |
| Kalimero, -a f.      | přála si tuto přezdívkou podle pohádkové postavičky                                                                                                                                                                                                              |
| Kamarádka, -y f.     | po příchodu do oddílu nikdo nevěděl, jak se jmenuje, jen že to je kamarádka od Bédi, to jí zůstalo                                                                                                                                                               |
| Kamzík, -a m.        | při pochodech v horách nepřekonatelný                                                                                                                                                                                                                            |
| Kanada, -y m.        | podle oblíbených bot                                                                                                                                                                                                                                             |
| Káně, -ete m.        | rychlý a hbitý hoch s dobrým pozorovacím talentem                                                                                                                                                                                                                |
| Kanička, -y f.       | jako malá chodila neustále s rozvázanými tkaničkami                                                                                                                                                                                                              |
| Kápézetka, -y f.     | nemohla si pořád zapamatovat, co to KPZ je                                                                                                                                                                                                                       |
| Kapibara, -y f.      | podle rodného jména Kamila                                                                                                                                                                                                                                       |
| Kapřík, -a f.        | dívka, která je výborná plavkyně a potápěčka                                                                                                                                                                                                                     |
| Kapslík, -a m.       | podle toho, že si na výpravě hrál s kapslíkovou pistolí                                                                                                                                                                                                          |
| Kapyčník, -a m.      | nemohl si zapamatovat název rostliny kontryhel, ale pamatoval si, že v listech zůstává kapička rosy, tak kytku přejmenoval na „kapyčník“                                                                                                                         |
| Kára, -y f.          | původně Kája, kamarádka Báry, při přechodu zaměněno na Bája a Kára                                                                                                                                                                                               |
| Karbanátek, -a m.    | v době vzniku přezdívkou byla populární komedie s Belmondem „Zvíře“, kde v jedné scéně Belmondo předvádí stále dokola jednu scénu se slovy „Ne, ještě jsem nedokouřil svou poslední cigaretu“; Karbanátek jednou na výpravě pronesl „Ne, ještě jsem nesnědl svůj |



|                      |                                                                                                                                |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      | poslední karbanátek“                                                                                                           |
| Karbolka, -y f.      | pracovala jako zdravotní sestra, podle karbolu užívaného k dezinfekci                                                          |
| Karel, -la f.        | podle rodného jména Kateřina                                                                                                   |
| Károš, -e m.,        | podle obrázku mrkve – karotky, kterou měl na tričku                                                                            |
| Kašpra, -y m.        | podle příjmení Kašpárek                                                                                                        |
| Kat, -a m.           | na táboře rozhodoval o rozdělení trestných prací, byl neoblomný                                                                |
| Kata-Kity, f. neskl. | při luštění morseovky jí místo jezera Titikaka vyšlo Katakity                                                                  |
| Katastrofik, -a m.   | často si stěžoval na katastrofy, které ho potkaly                                                                              |
| Katug, -a m.         | podle hrdiny z knížky od E. Setona                                                                                             |
| Kazi, -iho m.        | podle příjmení Kazil                                                                                                           |
| Kéca, -y f.          | velmi upovídaná skautka                                                                                                        |
| Kecby f. neskl.      | velmi upovídaná skautka                                                                                                        |
| Kecka, -y f.         | velmi upovídaná skautka                                                                                                        |
| Kenny, -yho m.       | vypadá jako Ken (od Barbie)                                                                                                    |
| Keny, -yho m.        | podle hrdiny románu Proč bychom se netopili od Z. Šmída                                                                        |
| Ker, -a m.           | podle monogramu K. R. (Kamil Rybář)                                                                                            |
| Kerk, -a m.          | do oddílu vstoupil v den výročí bitvy o Dunquerk                                                                               |
| Kiky, -yho m.        | podle jména Kristián Kyncl                                                                                                     |
| Killy, f. neskl.     | podle toho, že při vyprávění příběhu o plyšácích vždy ve svých větvích nějakého plyšáka zabila, přezdívka z angl. kill - zabít |
| Kim, -a m.           | velmi úspěšný v Kimových hrách                                                                                                 |
| Kisel, -a m.         | při psaní seznamu na nákup nedbal pravopisu – kiselé okurky                                                                    |
| Kiwi I. f. neskl.    | přezdívku dostala na ZŠ, když v botě ve společných šatnách našla po obědě rozmáčklé kiwi                                       |
| Kiwi II., -iho m.    | podle příjmení Kvíčala                                                                                                         |
| Klid'as, -e m.       | opravdový klid'as, máloco ho vyvede z míry                                                                                     |
| Klika, -y f.         | měla často štěstí                                                                                                              |
| Klikva, -y f.,       | podle žluté pláštěnky na výletě na Rejvív, kde žlutě kvete klikva žoravina                                                     |
| Klíště, -ěte f.      | jako malá se na všechny lepila a věšela                                                                                        |
| Klokan I., -a f.     | při hře na táboře nejlepší v závodech klokanů                                                                                  |
| Klokan II., -a m.    | velmi rád nosil na výpravy větrovku s kapsou vpředu, tzv. klokanku                                                             |
| Klon, -a m.          | měl staršího bratra, kterému byl velmi podobný                                                                                 |

|                      |                                                                    |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Kmet, -a m.          | na táboře ztvárnil výborně postavu staříka                         |
| Knedla, -y m.        | hodně a rád jí                                                     |
| Kňuk, -a f.          | často vzdychala, kňourala a stěžovala si                           |
| Koala, -y m.         | pomalý louda a lenoch                                              |
| Koblížek I., -ka f.  | hrála hlavní roli v pohádce O Koblížkovi při vánoční scénce        |
| Koblížek II., -ka m. | zavalitý hoch s kulatým zářivým obličejem                          |
| Kobra I., -y f.      | při scénce o Kleopatře hrála kobru                                 |
| Kobra II., -y m.     | hubený sprinter a bleskově obratný hoch                            |
| Kocour, -a m.        | podle příjmení Kočiš                                               |
| Kocour, -a m.        | podle příjmení Macek                                               |
| Kokyna, -y f.        | podle příjmení Kokešová                                            |
| Koláč, -e m.         | při nákupu na táboře v batohu rozmačkal koláče pro svou družinu    |
| Koláček, -čka m.     | mladší bratr Koláče                                                |
| Kolečko, -a m.       | mladší bratranec Čtverečka                                         |
| Koloběžka, -y m.     | na schůzky jezdil i v zimě na terénní koloběžce                    |
| Koloděj, -e m.       | podle obra Koloděje ze hry DJC, velmi vysoký a urostlý mladík      |
| Kometa I., -y f.     | podle dětí se to rýmuje s Poeta                                    |
| Kometa II., -y f.    | trošku potrhlá a vtipná dívka, všude jí je plno                    |
| Kominík I., -a f.    | byla pořád špinavá a upatlaná                                      |
| Kominík II., -a m.   | při vaření byl celý začouzený od ohně                              |
| Kopra, -y f.         | podle výroku „hod’te to do kopru“                                  |
| Kopřiva, -y f.       | velice odolná, užitečná a občas pěkně ostrá (jazykem)              |
| Kormorán, -a m.      | podle příjmení Pelikán                                             |
| Korpus, -e m.        | na soutěži ve vaření dělal dort a všem nabízel přivezený korpus    |
| Kosatka, -y f.       | podle oblíbeného zvířete                                           |
| Koš’a, -i m.         | podle příjmení Kostohryz                                           |
| Kostrá, -y m.        | podle zástěry s namalovanou kostrou                                |
| Kotlík, -a m.        | šikovný kuchtík, dovedně připravoval jídla na otevřeném ohni       |
| Kouč, -e m.          | přezdívkou získal, když vedl družinu v etapové hře                 |
| Kouja, -i m.         | podle jména Jan Koutný                                             |
| Koumák, -a m.        | hledá problémy a jejich řešení tam, kde podle většiny žádná nejsou |
| Kouzelník, -a m.,    | na jedné výpravě předváděl kouzelnické triky                       |
| Kozlík, -a f.        | podle způsobu běhu, který připomínal kozlí poskakování             |

|                    |                                                                                                                 |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Krab, -a m.        | podle příjmení Kredba                                                                                           |
| Krája, -i f.       | podle krajíce chleba, který jí upadl do špíny na podlaze                                                        |
| Králík I., -a f.   | tichá blondýnka s výraznými zuby                                                                                |
| Králík II., -a m.  | malý hoch s příjmením Císař, podle asociace císař – král – malý král                                            |
| Kroj, -e f.        | nosila skautský kroj, když neměla, a naopak – stále si to pletla                                                |
| Krosna, -y m.      | podle starého batohu, který nosil bez ohledu na modernější typy zavazadel                                       |
| Krtek, -ka m.      | drobný černovlasý hoch s malýma očima                                                                           |
| Krvinka, -y m.     | často mu na táboře tekla krev z nosu                                                                            |
| Krys, -e m.        | podle rodného jména Kristián                                                                                    |
| Kryštof, -a f.     | díky svým mizerným zeměpisným znalostem si získala pojmenování podle slavného mořeplavce                        |
| Křeček, -ka m.     | velmi spořivý a šetrný hoch                                                                                     |
| Křemílek, -ka m.   | mladší bratr Vochomůrky                                                                                         |
| Křupka, -y f.      | má ráda křupky                                                                                                  |
| Ksichtík, -a f.    | umí dělat opravdu neuvěřitelné grimasy, „ksichty“                                                               |
| Kuba, -y f.        | jméno dostala podle psa, kterého si vypůjčila od sousedů, aby ho ukázala na schůzce, a kterého vzápětí ztratila |
| Kudrlinka, -y f.   | dívka s krásně kudrnatými vlasy                                                                                 |
| Kudrnáč, -e f.     | podle účesu                                                                                                     |
| Kufřík, -a m.      | od toho, že kufr na kolečkách táhl kolečky nahoru                                                               |
| Kuchtík I., -a m.  | na první výpravě chtěl vařit polévku bez jakýchkoli potřeb (voda, vaříč a další přísady)                        |
| Kuchtík II., -a m. | zdatný pomocník v kuchyni na táboře                                                                             |
| Kuki f. neskl.     | podle rodného jména Kristýna, přezdívku si přinesla z domova                                                    |
| Kulička I.-y f.    | poněkud baculatá dívka                                                                                          |
| Kulička II., -y m. | velmi baculatý hoch                                                                                             |
| Kulihrášek, -ka f. | malá roztomilá dívenka s krásnými velkýma očima jako pohádkový skřítek                                          |
| Kulíšek, -ka f.    | jako malá holčička ve velkém kulichu vypadala jako skřítek                                                      |
| Kuňka, -y f.       | při hře na jména zvířat hodně dlouho opakovala „Kůň kůň Kůň...“                                                 |
| Kuře I., -ete, f.  | často nosila žluté oblečení                                                                                     |
| Kuře II., -ete f.  | malá blondýnka s ostrým nosem                                                                                   |

|                         |                                                                                                                     |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kuře III., -ete m.      | mladší bratr Kachny                                                                                                 |
| Kutula, -y f.           | přezdívka z dětství                                                                                                 |
| Kvaki, -iho m.          | uměl krásně napodobit kachní kejhání                                                                                |
| Kvakyna, -y f.          | podle grimasy, která připomínala smutnou kachnu                                                                     |
| Kvíčala, -y m.          | podle vysokého hlásku a častého pištění a výskání                                                                   |
| Kýk, -a f.              | podle slova, které vytvořila při hře scrabble                                                                       |
| Kytičkář, -e m.         | už od dětství výborný znalec rostlin                                                                                |
| Kytka I., -y f.         | nadšená milovnice přírody, specialistka na rostlinky                                                                |
| Kytka II., -y m.        | jako malé vlče nosil velmi barevné oblečení a mimoděk tím k sobě lákal hmyz všeho druhu, protože připomínal květinu |
| Lady [leidi], f. neskl. | starší žena, která jezdila pomáhat na tábor v kuchyni, nebyla skautka a ostatní ji proto oslovovali paní            |
| Lachtan I., -a f.       | výborná plavkyně, též Plachtan, Lachtoš                                                                             |
| Lachtan II., -a f.      | „rozplácla se“ na běžkách a vypadala jako lachtan, který nemůže vstát a jen se tak povaluje                         |
| Lambáda, -y m.,         | podle zájmu v erotických tancích                                                                                    |
| Lapka, -y m.            | vítěz táborové hry na zloděje                                                                                       |
| Lasička I., -y f.       | hbitá a mrštná dívka, velmi chytrá                                                                                  |
| Lasička II., -y f.      | tichá, mrštná dívka, dobrá stopařka                                                                                 |
| Laskonka, -y f.,        | podle oblíbeného cukrářského výrobku                                                                                |
| Lassy, -yho m.          | výborný v lasování                                                                                                  |
| Ledňák, -a m.           | velký otužilec, i v zimě rád nosí krátké kalhoty                                                                    |
| Lego, -a f.             | jako dítě nosila žlutou pláštěnku s velkým nápisem LEGO                                                             |
| Legolas, -e m.          | velký příznivec lukostřelby, podle elfa z Tolkienova románu                                                         |
| Lékorka, -y f.          | učila se na cukrářku a milovala lékorky                                                                             |
| Lenda, -y f.            | podle rodného jména Lenka                                                                                           |
| Lentilka, -y f.         | podle oblíbených bonbonů                                                                                            |
| Leoš, -e m.             | podle přezdívky Lion, kterou si sám vybral, později zkomoleno na Leo, Leoš                                          |
| Lepidlo, -a f.          | jako malá se na všechny lepila a věšela                                                                             |
| Letuška, -y f.          | největší nepořádník C451 při leteckém dni na táboře                                                                 |
| Limetka, -y f.          | přezdívku si vybrala sama                                                                                           |
| Lískáček, -ka m.        | velmi se osvědčil při trhání lískových oříšků                                                                       |

|                   |                                                                                            |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lískulka, -y f.   | světluška, která jako by z oka vypadla pohádkové postavičce<br>Lískulce, holčičce z oříšku |
| Liška, -y f.      | podle rodného jména Eliška                                                                 |
| Líza, -y f.       | podle rodného jména Eliška                                                                 |
| Lojza, -y m.      | podle toho, že se někdy chová jako prost'áček, jindy překvapí svou genialitou              |
| Lom, -a m.        | na lyžařské výpravě zlomil nejen svojí, ale i cizí lyži                                    |
| Long, -a m.       | velmi vysoký hoch                                                                          |
| Lóra, -y f.       | uměla krásně napodobovat papouška                                                          |
| Lord, -a m.       | jeho vystupování ukazovalo na šlechtický původ                                             |
| Lost, -a m.       | věčně poslední vlče, pořád se na něj čeká, občas se ztratí, podle angl. lost - ztratit se  |
| Lotos, -e m.      | omylem považoval lekníny za lotosy                                                         |
| Louda, -y f.      | podle stylu chůze (jinak výborná sportovkyně)                                              |
| Luky, -yho m.     | podle rodného jména Lukáš                                                                  |
| Lumpíček, -čka f. | velmi živá a usměvavá dívka                                                                |
| Luna, -y f.       | podle kulatého obličeje                                                                    |
| Lupínek, -nka m.  | podle záliby v lupíncích (chipsech)                                                        |
| Lvice ž.          | dívka rychlá v běhu                                                                        |
| Lvíče, -ete f.    | mladší sestra Lvice                                                                        |
| Máček, -čka m.    | podle staršího bratra s přezdívkou Mák                                                     |
| Madla, -y f.      | výborná zpěvačka, podle filmu Madla zpívá Evropě                                           |
| Mady, -yho m.     | jeho starší bratr měl přezdívkou Dyndy, začalo se mu tedy říkat Malej Dyndy, zkráceně Mady |
| Mája I., -i f.    | podle pohádkové včelky, kterou měla ráda                                                   |
| Mája II., -i f.   | podle majáku, který při hře pípáním představovala                                          |
| Mája III., -i m.  | podle rodného jména Martin                                                                 |
| Majkl f. neskl.   | podle role doktorky Quinnové ve scéně na táboře                                            |
| Major, -a m.      | bratr Seržanta                                                                             |
| Mák, -a m.        | jako své nejoblíbenější jídlo si vybral k údivu a hrůze celého oddílu nudle s mákem!!!     |
| Maki f. neskl.    | podle rodného jména Markéta                                                                |
| Malina, -y f.     | podle příjmení Malinová                                                                    |

|                     |                                                                                                                                |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Máma, -y f.         | dobrá organizátorka a opatrovnice menších děvčat                                                                               |
| Mamut, -a m.        | velký, silný a zarostlý chlapec                                                                                                |
| Mamuta, -y f.       | při jídle ji všichni přemlouvali, aby jedla, protože pak bude silná jako mamut                                                 |
| Mandy f. neskl.     | nosila často oranžové oblečení, pův. Mandarinka – zkráceno                                                                     |
| Mánek, -ka m.       | podle rodného jména Roman – Románek                                                                                            |
| Mang, -a m.         | velmi šikovný a mrštý hoch, zkráceno z mangabej – druh opice                                                                   |
| Mango, -a m.        | podle jména Martin – používal takovou řeč, kdy mezi jednotlivé slabiky vkládal go, takže ze spojení Martina a go vzniklo Mango |
| Manti, f. neskl.    | při míčové hře výborně bránila a dělala mantinel, zkráceně Manti                                                               |
| Mao, -a m.          | podle vzhledu – MÁ nohy výrazně do O                                                                                           |
| Marbulínek, -nka f. | podle pohádkové postavy skřítky, kterému prý byla podobná                                                                      |
| Markýza, -y f.      | podle rodného jména Markéta                                                                                                    |
| Marťan I., -a f.    | podle jména Marťa N. (Martina Nová)                                                                                            |
| Marťan II., -a m.   | podle rodného jména Martin                                                                                                     |
| Mařen, -a f.        | podle rodného jména Mariana, malá, ale hlučná dívka s drsným hlasem                                                            |
| Maří, f. neskl.     | podle rodného jména Marie                                                                                                      |
| Maskot, -a m.       | na skautské výstavě předváděl návštěvníkům skautský kroj                                                                       |
| Máslo I., -a f.     | klidné vodě v řece říkala místo olej máslo                                                                                     |
| Máslo II. -a m.     | podle oblíbeného úsloví „Nejsme žádný máslo“                                                                                   |
| Matěj, -e m.,       | podle rodného jména Martin                                                                                                     |
| Matýsek, -ka f.     | v zimě jí koukaly uši z kulichu, a připomínala tak losovací míček z loterijní hry Mates                                        |
| Mauglí, -ího m.     | podle hrdiny z Knihy džunglí, jediné vlče ve skautském oddíle                                                                  |
| Méd'a I., -i m.     | podle rodného jména Michal                                                                                                     |
| Méd'a II., -i m.    | baculatý chlapec                                                                                                               |
| Medunka, -y f.      | podle lásky ke kytičkám                                                                                                        |
| Medvěd I., -a m.    | podle síly a houževnatosti                                                                                                     |
| Medvěd II., -a m.   | jednou na táboře vedl družinu, kteá měla medvěda v erbu                                                                        |
| Medvěd III.: -a m.  | pro jeho lásku k medu                                                                                                          |
| Medvědice, -e f.    | malinká a roztomilá holčička, která ve scénce na táboře hrála maminku medvědice                                                |
| Mechulinka, -y f.   | podle lesního skřítky, který si staví krásné domečky z mechu                                                                   |

|                     |                                                                                                     |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Meica [-s-], -y f.  | španělsky čarodějnice, na jednom pohádkovém lese byla nejkrásnější čarodějnicí                      |
| Mejbí, -ho m.       | původně Mabe (vzniklo jako Malej Bejk), syn Bejka                                                   |
| Melhaus, -e m.      | podle kreslené postavičky ze seriálu South park                                                     |
| Meloun, -a m.       | podle melounu, po kterém se na táboře pozvracel                                                     |
| Menša, -i m.        | podle příjmení Menšík                                                                               |
| Merlin, -a m.       | podle bájného kouzelníka                                                                            |
| Meruňka, -y m.      | jeho rodiče přivezli na tábor spoustu meruněk, které pak všichni jedli několik dní                  |
| Mik, -a m.          | podle jména Michal Kincí                                                                            |
| Mikeš I. -e f.      | podle pohádkové postavy kocoura Mikeše                                                              |
| Mikeš II., -e m.    | podle rodného jména Michal                                                                          |
| Miki f. neskl.      | přezdívku si vybrala sama                                                                           |
| Miko, -a f.         | podle mývala z pohádky o Pocahontas (kamarádka a spolužačka Pocahontas, se kterou přišla do oddílu) |
| Miky I., f. neskl.  | na aprílové schůzce měla na hlavě dva balónky a vypadala jako Mickey Mouse                          |
| Miky II., -yho m.   | podle rodného jména Michal                                                                          |
| Mílinka, -y f.      | podle rodného jména Emílie                                                                          |
| Miniš, -e f.        | mini Šárka – v oddíle byly dvě Šárky, Miniš a Velíš                                                 |
| Míny, f. neskl.     | menší ze dvou Jan – Míny a Obryně                                                                   |
| Mireček, -čka m.,   | podle rodného jména Miroslav                                                                        |
| Mistr I., -a m.     | při vaření guláše na otevřeném ohni se projevil jako skutečný mistr kuchař - myšleno ironicky       |
| Mistr II., -a m.    | mistr ve mnoha ohledech, ale v tanci mistr republiky                                                |
| Miška, -y f.        | podle rodného jména Michaela                                                                        |
| Mlynář, -e m.       | podle jeho oblíbené bílé skoro mlynářské čepice                                                     |
| Motorová myš, -i f. | na táboře pořád někde běhala – nebyla k utahání, též MM                                             |
| Moby, f. neskl.     | s batohem na zádech vypadala zdálky jako obří mobilní telefon                                       |
| Moíny f. neskl.     | podle rodného jména Monika, kamarádka Joíny                                                         |
| Moja I., -i f.      | má svátek na den, kdy se v ZOO narodila gorilka Moja                                                |
| Moja II., -i m.     | podle rodného jména Mojmír                                                                          |
| Mokasín, -a m.      | milovník všeho, co souvisí s indiánskou tematikou                                                   |

|                     |                                                                                                          |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Molekula, -a m.     | bratr Atoma                                                                                              |
| Moly f. neskl.      | známá knihomolka                                                                                         |
| Monarcha I., -y m.  | podle medvěda Monarchy, knižního hrdiny                                                                  |
| Monarcha II., -y m. | svým vystupováním si u ostatních získával snadno respekt                                                 |
| Mončičák, -a m.     | podle módní hračky, kterou údajně připomínal výrazem tváře                                               |
| Moskyt, -a m.       | podle odporu k hmyzu, na tábor vozí nejen repelenty a jiné postřiky, ale i moskytiéru                    |
| Motáček, -čka m.    | jako malý všechno zmotal                                                                                 |
| Mouk, -a m.         | pronesl, že se bude muset koupit víc mouk (myšleno více mouky) ..                                        |
| Moura, -y f.        | často upatlaná a špinavá v obličeji                                                                      |
| Mráček I., -čka f.  | podle příjmení Mráčková                                                                                  |
| Mráček II., -čka f. | často zamračená, i když není důvod                                                                       |
| Mravenec, -nce m.   | velmi pilný a pracovitý chlapec                                                                          |
| Mršo, -a m.         | podle jména Martin Šereda                                                                                |
| Muma, -y f.         | podle Mumínků, vítězka hry na medvěda                                                                    |
| Mumínek, -ka f.,    | podle podobnosti s Mumínky                                                                               |
| Muskva, -y m.       | podle indiánského hrdiny                                                                                 |
| Mušilov, -a m.      | zdatný lovec obtížného hmyzu v táborové kuchyni                                                          |
| Muška, -y f.        | drobná a lehká jako muška                                                                                |
| Myčák, -a m.        | podle toho, že vyrobil velmi užitečný pult na mytí nádobí, který k pobavení všech ozdobil cedulkou MYČÁK |
| Mydlinka, -y f.     | podle výroku „Nedávej tam toho tolik, budeš to mít celý mydlinkatý“<br>a toho, že je velmi čistotná      |
| Myš, -i f.          | podle příjmení Šedinová – Šedivá – Myš                                                                   |
| Myšák, -a m.        | podle výrazu v obličeji                                                                                  |
| Myška I., -y f.     | měla ráda polní myšky a chytala je do ruky                                                               |
| Myška II., -y f.    | podle rodného jména Michaela                                                                             |
| Myška III., -y f.   | podle rodného jména Milada                                                                               |
| Mývalka, -y f.      | opravdu ráda myla nádobí a uklízela                                                                      |
| Náčelník I., -a m.  | dlouholetý vůdce                                                                                         |
| Náčelník II., -a m. | podle toho, že přes čelo nosí často uvázaný šátek                                                        |
| Nanuk I., -a m.     | podle nanuku, který se mu roztekl v batohu                                                               |
| Nanuk II., -a f.    | zimomřivá dívka                                                                                          |



|                   |                                                                                                     |
|-------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Neon, -a f.       | podle toho, že nosila i na výpravy zářivě barevné oblečení                                          |
| Neptun, -a m.     | zdatný kormidelník                                                                                  |
| Nessie f. neskl.  | představitelka bájně příšery na vánoční besídce                                                     |
| Nestlé, m. neskl. | za trest jednou musel sníst bez zapití celou krabici kakaa zn. Nestlé                               |
| Nesys, -e m.      | původně Nesysel, v oddíle byli dva Lukášové, první byl Sysel a druhý tedy Ne – sysel, později Nesys |
| Netopýr, -a m.    | i v noci se výborně orientoval, dobrý vůdce                                                         |
| Nika, -y f.       | podle rodného jména Veronika                                                                        |
| Nitka, -y f.      | nešikovná při šití                                                                                  |
| Nováček, -čka f.  | po příchodu do oddílu nikdo nevěděl, jak se vlastně jmenuje, mluvilo se o ní jako o nováčkově       |
| Nutela, -y m.     | nosil obarvené vlasy v pruzích hnědých a krémových                                                  |
| Obryně, -ě f.     | větší ze dvou Jan – Obryně a Miny                                                                   |
| Obřísko, -a f.    | drobounká, roztomilá, vždy nejmenší                                                                 |
| Odol, -a f.       | na výpravě si sedla do zubní pasty                                                                  |
| Olaf, -a m.       | s rodiči jezdil často do Švédska                                                                    |
| Opička, -y f.     | dívka, která dělá mnoho obličejů a pohotových grimas                                                |
| Ora, -y f.        | podle rodného jména Barbora                                                                         |
| Orel, -la m.      | podle síly a odvahy                                                                                 |
| Orgo, -a m.       | dobrý organizátor a plánovač                                                                        |
| Orlík, -a m.      | podle letadla, které postavil, pojmenoval a pak při pokusu o let zničil                             |
| Ouško, -a m.      | podle toho, že kvůli zranění nosil většinu tábora obvázané ucho                                     |
| Pad, -a m.        | jako dítě často zakopával a padal                                                                   |
| Padáček, -čka f.  | podle častého padání na výletě                                                                      |
| Padák, -a m.      | často při chůzi zakopával a padal                                                                   |
| Pádlo, -a m.      | díky osobitému stylu „cestování na lodi“                                                            |
| Pája, -i f.       | podle hrdinů oblíbeného večerníčku Jája a Pája, přezdívka k rozlišení                               |
| Pajāda, -y m.     | podle rodného jména Pavel                                                                           |
| Pajda I., -y f.   | sestra Zajdy                                                                                        |
| Pajda II., -y m.  | díky zranění na táboře kulhal                                                                       |
| Pajšl, -a f.      | mohla sníst cokoli, aniž by přibrala                                                                |
| Pampeliška, -y f. | přezdívku si vybrala sama podle oblíbené květiny                                                    |
| Panda, -y m.      | bratr Medvěda                                                                                       |

|                   |                                                                                                |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Panter, -a m.     | mrštný, vynikající sportovec                                                                   |
| Papi f. neskl.    | podle rodného jména Pavlína, přezdívka z dětství                                               |
| Paprika, -y f.    | při čichové kimovce si spletla skořici s paprikou                                              |
| Párátko, -a m.    | velmi hubený a vysoký hoch, bratr Bidla                                                        |
| Parfuma, -y m.    | od maminky vždy nažehlený a voňavý                                                             |
| Pásenka, -y f.    | jako malá tak říkala pláštěnce                                                                 |
| Pastelka, -y f.   | krásně kreslí                                                                                  |
| Paťulda, -y f.    | podle příjmení Patejdlová                                                                      |
| Páva, -y m.       | podle rodného jména Pavel                                                                      |
| Pečec, -čce m.    | podle příjmení Pečeňa, zkomoleno na Pečec                                                      |
| Pedro, -a m.      | podle rodného jména Petr                                                                       |
| Pepan, -a m.      | podle rodného jména Josef – Pepa                                                               |
| Percht, -a m.     | podle rodného jména Petr                                                                       |
| Pery f. neskl.    | podle slovenského slova pery – rty, malovala se i na výpravy                                   |
| Píďalka, -y f.    | ve spacáku vypadala jako píďalka                                                               |
| Pidižvík, -a m.   | hubený, menší a velmi hbitý hoch                                                               |
| Pifik, -a f.      | podle kreslené pohádkové komiksové, kdysi velmi oblíbené                                       |
| Pijan, -a m.      | velký znalec a konzument čaje                                                                  |
| Piko, -a m.       | podle modelových vláček velikosti H0 původem z NDR, které sbíral                               |
| Pilinka, -y m.    | zručný a rychlý při řezání dřeva                                                               |
| Pinokio, -a f.    | dívka s drobným obličejem, kulatýma očima a špičatým nosem, velmi podobná pohádkové postavičce |
| Pípa, -y m.       | velmi rád a hodně pil                                                                          |
| Pipi, f. neskl.   | podle podoby s pohádkovou postavou A. Lindgrenové                                              |
| Pípíp, -a m.      | podle jedné postavy ze hry Uááá                                                                |
| Piraňa, -i f.     | věčně hladová a při chuti                                                                      |
| Pirát I., -a m.   | v lese si zranil oko o větev, po ovázání vypadal jako pirát                                    |
| Pirát II., -a m.  | na lyžích jezdil jako pirát silnic                                                             |
| Pirát III., -a m. | velký dobrodruh teoretik                                                                       |
| Pírko, -a m.      | velmi urostlý hoch, hromotluk, při zápasech velmi úspěšný, myšleno ironicky                    |
| Písař, -e m.      | velký znalec kaligrafie                                                                        |
| Písek, -a m.,     | podle pisklavého zvuku, který vydával                                                          |

|                      |                                                                                                                   |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pískle, -ete f.      | jako malá měla slabý a pisklavý hlásek                                                                            |
| Piskloun, -a m.      | podle příjmení Piskořík                                                                                           |
| Pistolník, -a m.     | po válce bydlel v pohraničí a nosil u sebe skutečnou pistoli                                                      |
| Piškot I., -a m.     | přezdívka z dětství, podle oblíbené pochoutky                                                                     |
| Piškot II., -a m.    | hladovku na Orlí pera pokazill piškotem                                                                           |
| Piškota, -y f.       | podle oblíbené pochoutky, kterou s sebou všude vozila                                                             |
| Pišta, -y f.         | podle myši Fišta a Pišta z kresleného seriálu                                                                     |
| Píšťala, -y f.       | dobře hraje na flétnu                                                                                             |
| Pitřýsek, -ka f.     | malá drobná dívka, jméno podle pohádkové postavičky skřítky                                                       |
| Pivoňka, -y f.       | dívka Eva v červené družině                                                                                       |
| Píza, -y f.          | podle zubů, zkomolenina z Pizizubka                                                                               |
| Pizizubka, -y f.     | podle stavu chrupu                                                                                                |
| Plameňák, -a m.      | bratr Kormorána                                                                                                   |
| Plaváček, -čka f.    | šikovná plavkyně                                                                                                  |
| Pocahontas f. neskl. | štíhlá, pěkná, opálená dívka s dlouhými černými vlasy                                                             |
| Poeta, -y f.         | dívka, která píše lyrickou poezii                                                                                 |
| Pojistka, -y m.      | pro jistotu má vždy všechno ještě jednou do zásoby<br>(náhradní provázek, tužku, šátek, ponožky, zapalovač apod.) |
| Poletucha, -y f.     | chvíli neposedí a vše má pod kontrolou                                                                            |
| Polo, -a f.          | podle objevitele a cestovatele Marca Pola – protože na výpravě objevila poklad                                    |
| Poma, -y f.          | dívka velmi pomalá při chůzi                                                                                      |
| Ponožka, -y f.       | dívka, která střídala přezdívky jak ponožky                                                                       |
| Popelka, -y f.       | dívka, která ztratila jednu botu na výpravě                                                                       |
| Popo, f. neskl.      | podle toho, že chtěla po večerce povídat pohádky, zkráceno na po–po                                               |
| Potápník, -a m.      | velmi zdatný plavec a potápěč                                                                                     |
| Poust, -a m.         | jednou pronesl, že bude držet poust (myšleno půst) a už mu to zůstalo                                             |
| Povídlo, -a f.       | pův. Povídlo, od neustálého povídání                                                                              |
| Požár, -a m.         | podle hry na hašení ohně na táboře                                                                                |
| Prcek, -ka f.        | malá a drobná dívka                                                                                               |
| Prófa I., -y f.      | dívka, která vypadala jako trpaslík Prófa ze Sněhurky a pronášela<br>moudré výroky                                |
| Prófa II., -y m.     | inteligentní, výmluvný a nadaný chlapec                                                                           |

|                          |                                                                                                                      |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Proužek, -ka f.          | často nosila pruhovaná trička                                                                                        |
| Provázek, -ka m.         | chlapec, který nedokáže vázat základní uzle                                                                          |
| Prskal I., -a f.         | dívka, která při smíchu vždy hrozně prskala                                                                          |
| Prskal II., -a m.        | chlapec, který při vášnivě diskuzi prskal na svého protivníka                                                        |
| Prskavka, -y f.          | dívka, která všechny poprskala, když měla plnou pusou<br>a někdo ji rozesmál                                         |
| Pružin, -a f.            | často nosila proužkované oblečení                                                                                    |
| Připomínka, -y f.        | ke všemu má pořád nějaké připomínky                                                                                  |
| Ptáček I., -čka f.       | při opičí dráze poskakovala po trati jako ptáček                                                                     |
| Ptáček II., -čka m.      | podle podobnosti s ptákem                                                                                            |
| Pudil, -a m.             | velmi často dělal drahoty a provokoval okolí, přezdívka Prudil se však<br>zdála příliš drsná, proto jsme vypustili r |
| Punt'a I., -i f.         | podle sluníčka, kterému říkala punt'a tak často, že si vysloužila<br>přezdívku                                       |
| Punt'a II., -i m.        | drobný, tichý a nenápadný hoch                                                                                       |
| Pyšel, -a m.             | podle obce, kde se svou družinou omylem vystoupil předčasně z vlaku                                                  |
| Qáša, -i f.              | díky nemocné páteři často nahrbená, podle postavy Quasimoda<br>od V. Huga                                            |
| Racek, -ka m.            | vynikal pronikavým chechotem, ne smíchem, a chechtal se za všech<br>okolností, i když se to vůbec nehodilo           |
| Rajče, -ete, f.          | mladší sestra od Kiwi, chtěla mít též přezdívku s ovocem (zeleninou),<br>navrhla si ji sama                          |
| Rákosníček I., -čka f.   | odstávaly jí uši jako animované postavičky                                                                           |
| Rákosníček II., -čka f.  | dívka Eva v zelené družině                                                                                           |
| Rákosníček III., -čka f. | na jedné výpravě tak chraptěla, že mluvila jako J. Bohdalová                                                         |
| Rap, -a m.               | podle jména Radek Pánek                                                                                              |
| Rapša, -i f.             | podle jména Radka Pešlová                                                                                            |
| Red, -a m.               | chodil s červeným šátkem na krku jako kovboj, z angl. red - červený                                                  |
| Redkošil, -a m.          | nosí často a rád červené košile                                                                                      |
| Redy, -yho m.            | zručný a šikovný                                                                                                     |
| Rejpal, -a f.            | podle jeho výrazné povahové vlastnosti                                                                               |
| Ren, -a m.               | podle rodného jména František                                                                                        |
| Renka, -y f.             | podle rodného jména Renata                                                                                           |

|                        |                                                                                                                                                                                               |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Repelent, -a m.        | na táboře zamořil repelentem celý stan                                                                                                                                                        |
| Rik, -a m.             | podle vedoucího Rikitana z Foglarova románu                                                                                                                                                   |
| Riki I., -iho m.       | podle munga Riki-Tiki-Taviho z Knihy džunglí, velmi šikovný a obratný hoch                                                                                                                    |
| Riki II., -iho m.      | podle jména RadIm Klimeš                                                                                                                                                                      |
| Riki III., -iho m.     | podle jména Riki-Tiki-Taviho z Knihy džunglí, jeden z trojice nerozlučných kamarádů                                                                                                           |
| Rikitán, -a m.         | podle vedoucího Rikitana z Foglarova románu                                                                                                                                                   |
| Ringy [rinží], neskl.  | zkomolenina slova trianġl, hry, kterou vyhrála, přestože musela porazit i starší kluky                                                                                                        |
| Rob Roy, -e m.         | podle románového hrdiny, kterého obdivoval                                                                                                                                                    |
| Rob, -a m.             | původně Robátko, odvozeno od příjmení Dítě                                                                                                                                                    |
| Robin, -a m.           | vždy hodně a dobře pracoval, tedy robil                                                                                                                                                       |
| Rohlík, -a f.          | mladší sestra Housky                                                                                                                                                                          |
| Rolf, -a m.            | podle Setonova hrdiny, dovedného žáka lesní moudrosti                                                                                                                                         |
| Rozum, -a m.           | působil velmi inteligentně                                                                                                                                                                    |
| Rusalka, -y f.         | podle běhu po lese s dlouhými a rozpuštěnými vlasy                                                                                                                                            |
| Růža, -i f.            | podle příjmení Růžičková                                                                                                                                                                      |
| Ryba, -y f.            | podle nabodávání listů na klacek a jejich opětovnému pouštění do moře                                                                                                                         |
| Rybí hlava, -y f.      | strašila ostatní rybí hlavou napíchnutou na klacku                                                                                                                                            |
| Rybka I., -y f.        | přezdívkou si sama vybrala                                                                                                                                                                    |
| Rybka II., -y f.       | na výpravě si za čepici strčila stéblo trávy, které jí trčelo přes hlavu a klinkalo se jí před očima, připomínala rybu, která žije v hlubinách a na světýlko láká malé ryby, které pak sežere |
| Rybka III., -y f.      | dobrá plavkyně a potápěčka                                                                                                                                                                    |
| Rychlonožka I., -y f.  | výborná sportovkyně, v běhu neporazitelná                                                                                                                                                     |
| Rychlonožka II., -y m. | vzhledem i chováním připomínal Foglarova hrdinu                                                                                                                                               |
| Rys, -a m.             | rychlý a vytrvalý chlapec, milovník přírody                                                                                                                                                   |
| Ryška, -y f.           | zrzavá dívka                                                                                                                                                                                  |
| Rytíř, -e m.           | velký příznivec středověkého rytířství, sám si vyrobil zbroj a účastní se rytířských srazů                                                                                                    |
| Řechta, -y f.          | šíleně se smála i zdánlivě nezajímavým informacím                                                                                                                                             |

|                    |                                                                                                          |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Řechtalka, -y f.   | podle hlasitého smíchu                                                                                   |
| Řešet'ák, -a m.    | jeho pláštěnka byla potrhaná a děravá jako řešeto,<br>ale zjistilo se to až při velkém dešti             |
| Řetěz, -a m.       | nosil na krku silný řetěz, který připomínal spíše obojek na psa                                          |
| Řetízek, -a m.     | mladší bratranec Řetěza                                                                                  |
| Řezník, -a m.      | podle zručnosti, se kterou porcoval maso k táborovému obědu                                              |
| Řízek, -ka m.      | celou výpravu se těšil domů na maminčiny řízky                                                           |
| Sádlo, -a m.       | podle příjmení Szalai                                                                                    |
| Salim, -a m.       | kamarád Beduína                                                                                          |
| Sally f. neskl.    | podle příjmení Salerová                                                                                  |
| Sardinka, -y f.    | vydržela nejdéle schovaná při hře na sardinky                                                            |
| Satan, -a m.       | podle hříbu, který přinesl do kuchyně, abychom si z něj uvařili polévku                                  |
| Sedmikráska, -y f. | přezdívkou si vybrala sama, motivace nejasná                                                             |
| Ségra, -y f.       | do skautu chodí i její sestra, která ji oslovuje zásadně Ségra                                           |
| Sekáč I., -če m.   | hoch zručný při práci se sekerou                                                                         |
| Sekáč II., -če m.  | vysoký svalnatý pohledný blond'ák                                                                        |
| Seno, -a m.        | podle příjmení Sláma                                                                                     |
| Seržant, -a m.     | od dětství si rád hraje na policistu, chce studovat policejní školu                                      |
| Sestřenice, -e f.  | do oddílu ji přivedla sestřenice                                                                         |
| Séva, -y m.        | podle příjmení Severín                                                                                   |
| Shark [ša-], -a m. | podle velkých zubů, z angl. shark – žralok                                                               |
| Siki, -iho m.      | podle příjmení Sikanský                                                                                  |
| Simba, -y m.       | podle kreslené postavičky, kterou měl jako dítě na batůžku                                               |
| Siréna, -y f.      | značně hlučná a uječená dívka                                                                            |
| Sirka I., -y f.    | hubená malá dívka s ohnivými vlasy                                                                       |
| Sirka II., -y m.   | šikovný v rozdělování ohně i za ztížených podmínek                                                       |
| Sisi f. neskl.     | přezdívkou si vybrala sama                                                                               |
| Skippy, f. neskl.  | dobrá atletka, nejlepší ve skoku do dálky (podle klokana Skippyho<br>z australského televizního seriálu) |
| Sklíčko, -a m.     | podle silných brýlí, které nosí                                                                          |
| Skokan, -a m.      | výborný sportovec                                                                                        |
| Skokanka, -y f.    | dobrá atletka                                                                                            |
| Skrblík, -a m.     | bdělý strážce oddílové pokladny                                                                          |

|                     |                                                                                                |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Skříťa, -i f.       | malá, ale neposedná světluška                                                                  |
| Skřítek I., -ka f.  | drobná živá holčička                                                                           |
| Skřítek II., -ka m. | podle malého vzrůstu                                                                           |
| Sleď, -e m.         | mladší bratr Sardinky                                                                          |
| Slepičák, -a m.     | podle peří, které mu zůstávalo na svetru po odložení péřové bundy                              |
| Slůně, -ete f.      | neohrabaná jako slon v porcelánu                                                               |
| Smíšek I., -ka f.   | stále uchechtaná a rozpustilá dívka                                                            |
| Smíšek II., -ka m.  | chlapec, který i v horkých chvílích dokáže ostatní povzbudit a dodat jim sílu, věčný optimista |
| Smítko, -a m.       | podle příjmení Smetík                                                                          |
| Smrk, -a m.         | celé léto trpí pylovou alergií                                                                 |
| Snažant, -a m.      | velmi pilný a snaživý hoch                                                                     |
| Sněhulák, -a m.     | podle příjmení Snížek                                                                          |
| Sněhura, -y m.      | podle pohádkové postavy, kterou vtipně ztvárnil při pohádkovém lese                            |
| Sněhurka, -y f.     | podle role Sněhurky ve scénce na táboře                                                        |
| Sojka, -y f.        | čiperná a věčně upovídaná dívka                                                                |
| Somálec, -lce m.    | podle vychrtlé postavy                                                                         |
| Song, -a m.         | vynikající muzikant – kytarista a zpěvák                                                       |
| Soptík I., -a f.    | velká obdivovatelka kreslené pohádky o dráčkovi Soptíkovi                                      |
| Soptík II., -a m.   | podle příjmení Solpera                                                                         |
| Soptík III., -a m.  | typický cholerik, často se rozčiluje, soptí                                                    |
| Sos -e m.           | když bylo něco potřeba (někdo vyslal své SOS), byl vždy první, kdo šel pomoci                  |
| Sosna, -y f.        | podle příjmení Jedličková                                                                      |
| Sova, -y m.         | podle vzhledu v obličeji – velké oči za tlustými skly brýlí                                    |
| Srneček, -čka m.    | podle blondatého odbarveného pruhu vlasů na zadní části hlavy                                  |
| Starosta, -y m.     | staral se o všechno možné (i o věci, o které nemusel)                                          |
| Sten, -a m.         | podle rodného jména Stanislav                                                                  |
| Stody, -yho m.      | podle příjmení Stodůlka                                                                        |
| Stonožka, -y f.     | podle množství bot, které přivezla na svůj první tábor                                         |
| Stopař, -e m.       | velmi dobrý znalec přírody                                                                     |
| Straka, -y m.       | sám si zvolil straku do svého erbu, motivace nejasná                                           |
| Strašilka, -y f.    | vysoká a hubená dívka                                                                          |

|                    |                                                                                                                           |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Strejda, -y m.     | když přišel do oddílu, všechny vedoucí oslovoval „strejdo“                                                                |
| Stromča, -i f.     | hodně a ráda lezla po stromech – Stromolezec, zkráceno                                                                    |
| Strouhanka, -y m.  | občas velmi natvrdlý (jako rohlíky na strouhanku)                                                                         |
| Sumýš, -e f.       | dívka silnější postavy, podle pojmenování zápasníků hry sumo                                                              |
| Světýlko, -a f.    | podle rodného jména Světlana                                                                                              |
| Svišť, -ě m.       | i přes přísný zákaz krmil chudáčky hladové sviště v Tatrách<br>a pěkně to schytal                                         |
| Svišťucha, -y f.   | umí dobře napodobit sviští pískání, též Svišť                                                                             |
| Syr, -a m.         | na vícedenní výpravy s oblibou vozil balené a zrající sýry, sýr – syr                                                     |
| Syreček, -čka m.   | na schůzku dorazil po svačině a všichni věděli, co jedl                                                                   |
| Sysel, -la m.      | pro jistotu si při snídani vždy přidá do zásoby,<br>co kdyby uhodily mrazy nebo přišel hladomod                           |
| Šakal, -a m.       | vytrvalý a cílevědomý chlapec                                                                                             |
| Šaman, -a m.       | podle příjmení Šamánek                                                                                                    |
| Šamanka, -y f.     | zajímala se o bylinky a na táboře z nich vařila čaj                                                                       |
| Šáša, -i f.        | šášek, který vymýšlí hlouposti a pořád se něčemu směje                                                                    |
| Šerif, -a m.       | studoval policejní školu                                                                                                  |
| Šerlok, -a f.      | při vánoční besídce družinka hrála scénku o Sherloku Holmesovi<br>a ona jako nejmenší hrála velmi přesvědčivě hlavní roli |
| Šešulka, -y m.     | trousil rozumy jako plod šešulka semena                                                                                   |
| Šibalka, -y f.     | byla vtipná a prováděla stále nějaké rošťárny                                                                             |
| Šídlo, -a f.       | neposedná, živá jako šídlo                                                                                                |
| Šíp, -a m.         | rychlý sprinter                                                                                                           |
| Šípek I., -ka f.   | přezdítku si vybrala sama                                                                                                 |
| Šípek II., -ka m.  | drobný zrzavý hoch vzhledem připomínal zrající plody šípkového keře                                                       |
| Šípek III., -ka f. | podle keře, o který se při sběru plodů rádně popíchala                                                                    |
| Šírchán, -a m.     | podle příjmení Šír                                                                                                        |
| Šiša, -i m.        | podle příjmení Šiška                                                                                                      |
| Šloufek, -ka m.    | podle pracovního nástroje, který si na táboře vyrobil                                                                     |
| Šmolka, -y f.      | dívka Eva v modré družině                                                                                                 |
| Šmoulinka, -y f.   | sestra Šmolky, Šmoulové tehdy byli oblíbeným dětským seriálem                                                             |
| Šmudla I., -y f.   | mnoho nevyrostla, vždy ta nejmenší mezi velkými,<br>jako trpaslík z pohádky                                               |



|                    |                                                                                                |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Šmudla II., -y m.  | během neuvěřitelně krátké chvílky se dokázal neskutečně zamazat                                |
| Šnečka, -y f.      | drobná dívka, která na puťáku s velkým batohem vypadala jako malý šneček s boudičkou na zádech |
| Šnek, -a m.        | často se loudal                                                                                |
| Šneky, f. neskl.   | podle způsobu chůze jako šnek                                                                  |
| Šňůrka, -y m.      | na batohu měl řadu úchytů a šňůrek, ve kterých se neorientoval                                 |
| Šolím, -a m.       | podle rodného jména Miloš – opačný sled hlásek                                                 |
| Šoumen, -a m.      | podle vystupování ve společnosti                                                               |
| Špagy, f. neskl.   | při slévání špaget na výpravě jich nechala víc ve dřezu než v hrnci                            |
| Špalek, -ka m.     | malý podsaditý hoch                                                                            |
| Špalík, -a m.      | silný chlapec obratný v práci se sekerou                                                       |
| Špendla, -y m.     | podle toho, jak obratně si sešpendlil roztržený kroj – myšleno ironicky                        |
| Špendlík, -a m.    | po vzoru Vontů nosil na oděvu žlutý špendlík                                                   |
| Špytla, -y f.      | hrozný strašpytel – zkráceno                                                                   |
| Šroťák, -a m.      | nenasytný strážník                                                                             |
| Štarda, -y m.      | podle jména Jarda Štrybl                                                                       |
| Štěpka, -y f.      | ze jména Jana Železná – Oštěpačka – Oštěpka – Štěpka (podle slavného atleta)                   |
| Štětínáč, -e m.    | podle postavy z knih J. Foglara, kterou ztvárnil v divadelním představení                      |
| Štístko I., -a f.  | velmi často používala slovo štístko, až ji to zůstalo                                          |
| Štístko II., -a m. | často měl při hře štěstí                                                                       |
| Štít'a, -i f.      | při míčových hrách rychlá a dravá skautka, zkomoleno ze slova štika                            |
| Šuměnka, -y f.     | podle rodného jména Alexandra, Sašenka – Šuměnka                                               |
| Šumilka, -y f.     | podle rodného jména Miluška – přesmyčka                                                        |
| Švadlenka, -y f.   | při výrobě táborového oblečku velmi šikovná a pečlivá                                          |
| Švejlk, -a m.      | věčný šibal a šprýmař, vše dovádí do absurdna                                                  |
| Tank, -a m.        | má sílu jako tank, při hře postupuje neohroženě vpřed bez ohledu na soupeře                    |
| Tavi, -iho m.      | podle jména Riki-Tiki-Taviho z Knihy džunglí, jeden z trojice nerozlučných kamarádů            |
| Tečka I., -y f.    | sestřenice Čárky, Tečka je na svůj věk velmi malá                                              |
| Tečka II., -y m.   | velmi často byl na tečku – na pohlavek                                                         |

|                        |                                                                                                                         |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Tesák, -a m.           | zručný při práci s nožem                                                                                                |
| Tex, -e m.             | nadšený čtenář dobrodružných knih, nejasná motivace                                                                     |
| Tiki, -iho m.          | podle jména Riki-Tiki-Taviho z Knihy džunglí, jeden z trojice nerozlučných kamarádů                                     |
| Titan, -a m.           | původně podle Titanicu, často na sebe přivolává různé nehody a katastrofy, zkráceno na Titan                            |
| Tkanička, -y f.        | podle rodného jména Anička                                                                                              |
| Tkaničkyn, -a m.       | podle věčně frajersky rozvázaných pohorek                                                                               |
| Tlapa, -y m.           | podle skautského pozdravu, nezdraví třemi prsty, ale celou „tlapou“                                                     |
| Tlapka, -y m.          | podle buclatých rukou, které měl jako malý                                                                              |
| Tobey [tobi] f. neskl. | velice obratná při prolézání lanové sítě, Tobey jako Tobey Maguire, filmový představitel Spidermana                     |
| Tomy, -yho m.          | podle rodného jména Tomáš                                                                                               |
| Topinka, -y m.         | rád si opékal topinky přímo na kamnech a nedbal na to, že jsou černé jak uhlí                                           |
| Toust, -a f.           | při hře Kufr, měla hádat spisovatele M. Prousta, vzhledem k věku ho ale neznala a jeho jméno četla místo Proust Toust   |
| Tríba, -y f.           | podle tří bambulí, které nosila na čepici – zkratka                                                                     |
| Trnka, -y f.           | na výpravě jedla trnky                                                                                                  |
| Tříska, -y f.          | podle náhodně vybrané entity hnědé barvy, podle níž se přezdívkami rozlišily dvě Katky (Dřevo, Tříska)                  |
| Tuči f. neskl.         | zpívala si nějakou písničku Tuči, tuči, tučňáček                                                                        |
| Tučňák I., -a f.       | silnější a neohrabaná dívka                                                                                             |
| Tučňák II., -a m.      | zdařile předváděl pantomimou tátu tučňáka starajícího se o potomka, už mu to zůstalo                                    |
| Tučus, -e m.           | přezdívku si vybral sám, motivace neznámá                                                                               |
| Tukan, -a m.           | bratr Tučňáka, velký hromotluk, neobratný hoch                                                                          |
| Tuky, -yho m.          | původně Tukan podle barevného oblečení                                                                                  |
| Tulák, -a m.           | jako malý chlapec na vážně myšlenou otázku, čím kdo chce v dospělosti být, vážně odpověděl, že až vyroste, bude tulákem |
| Tulda, -y f.           | tulívá světluška                                                                                                        |
| Tuleň, -ě f.,          | odvozeno od jména Lenka – a otázky „Vadím ti tu, Leni?“                                                                 |
| Tunel, -a f.           | podle příjmení Mrázová a tunelu Mrázovka v Praze                                                                        |

|                        |                                                                      |
|------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| Tvrдка, -y f.          | podle příjmení Tvrdoňová                                             |
| Tweety [-í-] f. neskl. | světluška s pisklavým hlasem                                         |
| Twister, -ra f.        | podle hry Twister, kterou brilantně vyhrála                          |
| Tyčinka, -y f.         | podle oblíbené pochoutky, kterou vozila na výpravy                   |
| Týja, -i f.            | neustále něco komentovala „Týjo“                                     |
| Učeň, -ně m.           | druhý nejvíc špinavý od guláše (Mistr a Učeň)                        |
| Uhlík, -a m.           | podle příjmení Uhlíř                                                 |
| Ujo, -a m.             | podle slovenského strýček, získal na slovenské výpravě               |
| Upír, -a f.            | malá světluška, která měla vypadlé přední zuby a pořád je cenila     |
| Uzlík, -a f.           | velmi nešikovná při uzlování                                         |
| Válec, -ce m.          | velmi baculatý hoch                                                  |
| Váleček, -čka m.       | podle tělesných proporcí                                             |
| Vápeník, -a m.         | podle světlé pigmentace pokožky (od slova vápno)                     |
| Vážka, -y f.           | chodila na balet, štíhlá a něžná dívka                               |
| Včelka, -y f.          | velmi pracovitá a pečlivá dívka                                      |
| Vejva, -y m.           | podle příjmení Vyvařil                                               |
| Velíš, -e f.           | velká Šárka – v oddíle byly dvě Šárky, Miniš a Velíš                 |
| Venta, -y m.           | indiánské jméno, v češtině Malý Měsíc                                |
| Větrík, -a m.          | podle příjmení Větrovec                                              |
| Vever, -a m.           | šplhal po stromech jako veverka                                      |
| Veverčák, -a m.        | podle výrazného chrupu                                               |
| Veverka I., -y f.      | podle rodného jména Veronika                                         |
| Veverka II., -y f.     | podle předkusu                                                       |
| Veverka III., -y f.    | světluška, která byla několikrát za sebou nejlepší ve hře na veverky |
| Vevy f. neskl.         | vedla družinu Veverek                                                |
| Vichřice, -e f.        | všude jí bylo plno                                                   |
| Víko, -a m.            | podle příjmení Vilčák, pův. Víčko                                    |
| Vilém, -a f.           | podle Viléma Tella, při střelbě z luku neporazitelná                 |
| Vilík I., -a f.        | podle postavičky ze seriálu Včelka Mája                              |
| Vilík II., -a m.       | podle rodného jména Vilém                                            |
| Vinnetou, -a f.        | podle role v táborové scénce                                         |
| Virus, -rusu m.        | podle jména Vít RUSňák                                               |
| Vivi f. neskl.         | podle jména Vilma Vítová                                             |

|                     |                                                                                      |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| Vlčice, -e f.       | při sólovém zpěvu u ohně její zpěv připomínal vlčí vytí                              |
| Vlk I., -a m.       | při bojových hrách se dobře plížil a v lese byl jak doma                             |
| Vlk II., -a m.      | snědl, na co přišel, věčně hladový                                                   |
| Vločka, -y f.       | podle toho, že byla celá od sněhu, když spadla na zimní výpravě do závěje            |
| Vodík, -a m.        | další z Janů v oddíle – Honza Druhý – tedy H2 = vodík                                |
| Vodník, -a f.       | podle toho, že na výpravě spadla dvakrát do potoka                                   |
| Vodoměrka, -y m.    | při deštích na táboře chodil pravidelně kontrolovat hladinu vody v řece              |
| Vochomůrka, -y m.   | místo muchomůrka říkal jedovaté houbě vochomůrka                                     |
| Volšoveček, -čka m. | mladší bratr Česílka                                                                 |
| Vořecha, -y f.      | přechýleno z voříšek, vořech – velká milovnice psů                                   |
| Vranka, -y f.       | podle záliby v koních, nejraději má vraníky                                          |
| Vrtule, -e f.       | měla bohaté kudrnaté vlasy                                                           |
| Vrtulka, -y m.      | často nosil kšiltovku s obrázkem helikoptéry s velkou vrtulí                         |
| Vřeteno, -a f.      | podle rozcuchaných copánků, které jí trčely na všechny strany                        |
| Vševěd, -a m.       | vykládal rozumy, i když to zrovna nikdo nepotřeboval                                 |
| Vydra I., -y f.     | rada se koupe a dobře plave                                                          |
| Vydra II., -y m.    | rád se koupe a velmi dobře plave                                                     |
| Wabi, -iho m.       | nadšený hudebník, zpěvák a kytarista, přezdívka podle Wabiho Daňka                   |
| Wendy f. neskl.     | podle rodného jména Vendula                                                          |
| Windy, -yho m.      | podle příjmení Větrovec a angl. wind – vítr                                          |
| Wocass, -e f.       | jako nováček se na rádkyni nalepila a pořád za ní chodila,<br>Ocásek – Ocas – Wocass |
| Wodovka, -y m.      | šikovný domácí kutil a malíř samouk                                                  |
| Yao, -aa m.         | podle knižního černošského hrdiny                                                    |
| Ysta, -y m.         | řešil, proč se říká skaut a ne skautista podle vzoru tankinsta, hokejista            |
| Zajda, -y f.        | sestra Pajdy                                                                         |
| Zajíc, -e m.        | podle podobnosti v obličeji                                                          |
| Zbojník, -a m.      | věčně rozcuchaný, ale urostlý a se sekerou v ruce obratný hoch                       |
| Zelí, -í f.         | podle oslovení Heli, které pak někdo zkomolil na zelí                                |
| Zip, -a f.          | podle mouchy z kresleného seriálu Rychlá rota                                        |
| Zlatohlávek, -a m.  | podle blond vlasů                                                                    |
| Zlatovláska, -y f.  | drobná dívka s dlouhými plavými vlasy                                                |

|                  |                                                                                                                       |
|------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zmrzla, -y f.    | velmi zimomřivá dívka                                                                                                 |
| Zmrzlík, -a f.,  | je jí pořád zima, i když je nabalená oblečením                                                                        |
| Zoolog, -a m.    | vyznal se velmi dobře ve zvířatech                                                                                    |
| Zorro, -a m.     | přezdívku si vybral sám podle oblíbeného hrdiny                                                                       |
| Zoubek, -bka m.  | na táboře mu museli po úrazu trhat zub                                                                                |
| Zrzek, -a m.     | podle barvy vlasů                                                                                                     |
| Zubr, -a m.      | podle příjmení Zábranský                                                                                              |
| Žába I., -y f.   | často nosila zelenou teplákovou soupravu                                                                              |
| Žába II., -y f.  | podle toho, jak jí čvachtalo v holinkách                                                                              |
| Žabka, -y f.     | dokázala jako žába skákat nejdále z celé družiny                                                                      |
| Žabka, -y f.     | líbily se jí žabky, zachraňovala je z cesty                                                                           |
| Žak, -a m.       | podle příjmení Žáček                                                                                                  |
| Žbiro, -a m.,    | podle příjmení Špirko a podle zpěváka Miro Žbirky                                                                     |
| Želva I., -y f.  | velmi pomalá při chůzi, loudala se jako želva                                                                         |
| Želva II., -y f. | vystřkovala ze spacáku hlavu jako želva                                                                               |
| Želvík, -a f.    | má ráda želvy všeho druhu a s jednou plyšovou všude jezdí                                                             |
| Žirafa, -y f.    | velmi vysoká a štíhlá dívka                                                                                           |
| Žito, -a f.      | podle příjmení Ječmínková                                                                                             |
| Živle, -ete f.   | podle přechytlivosti, v zadání hry stálo: převlečte se za různé živly<br>– následovala otázka: „co jsou to ty živly?“ |
| Žížal, -a m.     | bratr Píďalky                                                                                                         |
| Žížala, -y f.    | šla za žížalu na maškarní bál                                                                                         |
| Žluto, -a m.     | podle žluté teplákové soupravy, se kterou vyrazil na první tábor                                                      |
| Žofka I., -y f.  | podle záliby v opičkách                                                                                               |
| Žofka II., -y f. | při šplhání visela šikovně na provaze a vypadala úplně jako Žofka<br>– opička z večerníčku                            |
| Žolík, -a m.     | podle čepice s nápisem Joker                                                                                          |
| Žrout, -a f.     | spoustu toho spořádala a přitom byla velmi hubená                                                                     |
| Žůža, -y f.      | podle rodného jména Zuzana – Zuzka, dětská zkomolenina                                                                |
| Žužla, -y f.     | žužlala opravdu ošklivou cedulku „Reservé“ v restauraci                                                               |
| Žužu f. neskl.   | podle rodného jména Zuzana                                                                                            |
| Žvanda, -y f.    | neustále mluví – žvani                                                                                                |
| Žvejkal, -a m.   | podle neustálého žvýkání                                                                                              |

## 4. O původu přezdívek v dětském kolektivu

### 4.1 Přezdívky vzniklé z osobních jmen

Přezdívky vzniklé z osobních jmen tvoří v našem získaném materiálu největší skupinu dětských přezdívek. Souvisí to především s tím, že rodné (křestní) jméno a příjmení jsou prvním identifikačním prostředkem, které dítě ve školním i skautském kolektivu má. Ve školním prostředí je zpočátku velmi obtížné, aby se děti mezi sebou poznaly blíže. To lze totiž především při volnějším způsobu výuky, při sportovních a kulturních akcích, případně školních výletech. Velmi pozitivní roli v tomto případě hrají tzv. seznamovací kurzy na začátku školního roku, ty se však pořádají nejdříve u druhého, resp. třetího stupně škol.

Než se tedy naskytne situace, kdy se děti mohou blíže poznat, zjistit, jaké má kdo záliby a koníčky, k čemu tíhne a jaký kdo vlastně je, přezdívka je většinou z potřeby úsporného a originálního pojmenování vytvořena uměle tím nejjednodušším způsobem – z příjmení či rodného jména.

Skupinu přezdívek, které vznikly z osobních jmen, můžeme rozdělit podle toho, zda bylo k jejich vzniku použito rodné (křestní jméno), příjmení nebo kombinace rodného jména a příjmení dohromady. Specifické je využití počátečních hlásek rodného jména a příjmení – monogramu nositele, ze kterého je pak přezdívka vytvořena.

Vznikají tak často neobvyklé a neotřelé tvary přezdívek.

Děti ve školním kolektivu se mezi sebou často oslovují příjmením. Je velmi snadné komolením či krácením vytvořit přezdívku tak, aby byla akceptovatelná pro nositele i jeho okolí. Tentýž princip se aplikuje i pro mimoškolní kolektiv, často si děti svou školní přezdívku přenesou i do jiného prostředí. Velmi často se setkáváme s tím, že ve školní třídě nebo skautském oddíle je několik dětí se stejným rodným jménem, a proto vznikají nejrůznější přezdívky z nutnosti rozlišit je od sebe. Oba kolektivy (škola a skautský oddíl) se s touto situací vyrovnávají svým způsobem – ve školních třídách se problém často vyřeší pomocí příjmení a přezdívek vzniklých z příjmení, případně se děti oslovují odlišně, pomocí různých hypokoristik či přezdívek vzniklých z rodných jmen – Anna (*Anna, Anina, Áňa, Anička*), Kateřina (*Káča, Katka, Kardanka, Kačaba*), Marie (*Mařenka, Máňa, Máří, Manka, Maruška*).

Ve skautských oddílech se svízelná situace několik dětí se stejným jménem často řeší využitím tzv. přezdívek k rozlišení – uměle a mnohdy impulzivně přidělené přezdívky:

menší a větší Šárka – *Miniš a Veliš*, stejný problém byl vyřešen i přezdívkami *Emdva* – druhý Michal v oddíle a *Vodik* – původně *Hádva* – druhý Honza v oddíle, více viz 4.9.

Používání termínu „přezdívka“ je ve skautském prostředí nepřesné, protože skauti za přezdívkou označují i varianty rodného jména. Velmi často se jedná o domácí podobu nebo zdobnělinu, se kterou se u daného rodného jména setkáváme běžně<sup>21</sup> Některé varianty jmen ovšem stojí na pomezí – vzhledem ke své nezvyklosti, archaičnosti či ne zcela jasné průhlednosti motivace oficiální podobou osobního jména – viz výše varianty jména Kateřina (*Káčaba, Kardanka, Karel*), Barbora (*Badžuna, Barbucha, Ora*) nebo Markéta (*Makule, Maris, Máka, Mája, Markýza*). V této práci tyto varianty považujeme za přezdívky, protože jsou neustálené, objevují se spontánně a nově, nikoli rutinně.

#### 4.1.1 Přezdívky vzniklé z rodných jmen

Do této skupiny patří přezdívky odvozené od domácích i cizích křestních jmen. Vznikají především komolením a zkracováním oficiální podoby jména (doprovázené většinou změnou délky samohlásky), často se jedná o jazykovou hříčku – při vzniku přezdívky se využívá přesmyknutí hlásek, obrácený sled hlásek, vynechání hlásky. Běžné je zaměňování hlásek na začátku i uprostřed jména nebo proteze. Za přezdívkou je obecně považováno i užití cizí varianty českého křestního jména, hojně je též užívání jakési atraktivnější, neobvyklé a inovativní varianty jména.

Můžeme se setkat také s přezdívkami, které vznikly kombinací rodného jména a dalšího, pro nositele charakteristického znaku, či přezdívkami vzniklými na základě asociace.

Patrně nejoblíbenější jsou přezdívky vzniklé z křestních jmen komolením: *Badžuna* – Barbora, *Káčaba* – Kateřina, *Krýd'a* – Kristýna, *Miška* – Michala; nebo krácením části jména, a to i počátku: *Fínka* – Josefína, *Jir* – Jiří, *Lil* – Liliana, *Bor* – Dalibor, *Krys* – Kristián, *Liška* – Eliška, *Nika* – Veronika, *Ora* – Barbora.

Jak už jsme zmínili v úvodu, často se uplatňují nejrůznější jazykové hříčky:

přesmyčky (*Šada* – Dáša, *Šumilka* – Miluška, *Anténa* – Aneta, *Akim* – Kamil);

obrácený sled hlásek (*Šolim* – Miloš, *Anýt* – Týna);

vynechané hlásky (*Máka* – Markéta, *Otík* – Vojta, Vojtík);

záměna první hlásky a rýmování (*Bobin* – Robin, *Čárka* – Šárka, *Sírka* – Mirka);

záměna hlásky uprostřed (*Lenda* – Lenka, *Malina* – Marina);

proteze či synkopa (*Jamajka* – Majka, *Holina* – Olina, *Šmíra* – Míra, *Tkanička* – Anička). Důvodem ke vzniku přezdívky bývá často snaha své vlastní rodné jméno zatraktivnit, ať už záměnou české a cizí varianty téhož rodného jména (*Hans* – Jan, *Carlos* – Karel, *Johny* – Jan, *José* – Josef, *André* – Ondřej), nebo vytvořením jakési vlastní pseudovarianty (*Marcenzo* – Marek, *Wendy* – Vendula).

Ojediněle se objevují i přezdívky vzniklé kombinací rodného jména a dalšího, pro nositele charakteristického znaku (*Funip* – ufnukaný Filip, *Michalix* – podle rodného jména Michal, silné postavy a podobnosti s Obelixem, *Ondracken* – Ondra, který jezdí autem jako drak – dragon).

Především mezi školními přezdívkami najdeme řadu takových, u nichž je vzájemná vazba mezi původním křestním jménem a přezdívkou značně zastřena (*Ajnshka* – Alena, *Beruška* – Veronika, *Kapibara* – Kamila).

#### 4.1.2 Přezdívky vzniklé z příjmení

Přezdívky vzniklé z příjmení tvoří jednoznačně nejpočetnější skupinu přezdívek.

Stejně jako u přezdívek vzniklých z rodných jmen i přezdívky z příjmení vznikají především deformací hláskového skladu, krácením, přesmyknutím nebo vynecháním hlásky, protezí nebo záměnou hlásky na začátku i uprostřed příjmení.

Velmi často přezdívky vznikají na základě asociace, kterou vyvolává příjmení chápané jako jméno obecné, na základě věcné souvislosti, podobnosti nebo příbuznosti příjmení, přechylováním nebo překlad z cizích jazyků.

Jako příklad uveďme přezdívky vzniklé deformací (*Číba* – Příba, *Kašpra* – Kašpárek, *Kůča* – Kučera, *Kubizna* – Kubíková); přesmyknutím hlásek (*Rešma* – Mareš, *Šnek* – Šenk);

zkracováním (*Blažej* – Blažejovský, *Kazi* – Kazil, *Čeřen* – Čeřenský, *Eli* – Eliáš, *Kili* – Kilián, *Koko* – Kokožková, *Lefi* – Lefíman, *Off* – Offeritz, *Peli* – Pelikán, *Seli* – Selingerová, *Zel* – Zelík, *Zol* – Zoltán); vynecháním hlásky (*Hlína* – Hlinka, *Slíva* – Slivka, *Pták* – Peták); protezí (*Sadámek* – Adámek); záměnou hlásky uprostřed příjmení (*Bláza* – Bláha, *Makovec* – Machovec, *Mrazík* – Mrázek).

Záměnou hlásky na začátku příjmení vznikají jednak přezdívky, které samy o sobě nemají žádný sémantický význam, byly vytvořeny patrně pouze na základě rýmu (*Bubina* – podle příjmení Kubina, *Jouda* – podle příjmení Houda), jednak přezdívky, které se s původním příjmením svého nositele také rýmují, samy o sobě jsou však podstatnými jmény, ať už



označují zvíře, rostlinu či věc (*Cvrček* – podle *Svrček*, *Kokos* – *Rokos*, *Pecka* – *Vecka*, *Tchoř* – *Schoř*, *Mošna* – *Hošna*);

U řady přezdívek kromě zmíněné záměny nebo vynechání písmene probíhá zároveň krácení, nebo naopak prodloužení samohlásky uprostřed slova (*Hlína* – *Hlinka*, *Mrazík* – *Mrázek*).

Další relativně velké skupiny přezdívek vznikly záměnou slov na základě jejich jazykové podobnosti (*Dortík* – *Dortová*, *Jelen* – *Jelínek*, *Křížák* – *Kříž*, *Lupen* – *Lupínek*), skutečným překladem příjmení z cizích nebo do cizích jazyků, případně polopřekladem (*Červová* – *Wormová*, *Fishka* – *Rybka*, *Fišbín* – *Rybín*, *Heretic* – *Kacíř*, *Taylor* – *Krejčí*, *Kámen* – *Stein*, *Rocky* – *Skála*) nebo přechylováním ženských příjmení na mužská. Vznikají tak na jedné straně přezdívky, které jsou pouhou mužskou variantou daného příjmení (*Picka* – *Picková*, *Krampera* – *Kramperová*), jednak přezdívky, které mají podobu existujícího podstatného jména označujícího rostlinu, zvíře, předmět nebo jinou skutečnost (*Bílek* – *Bílková*, *Hřebík* – *Hřebíková*, *Palma* – *Palmová*, *Kopřiva* – *Kopřivová*, *Sláma* – *Slámová*, *Sysel* – *Syslová*, *Špička* – *Špičková*).

Nejzajímavější skupinou přezdívek z hlediska jejich vzniku jsou bezesporu přezdívky, jež vznikly na základě asociace, kterou vyvolává příjmení chápané jako jméno obecné, záměnou synonyma nebo jiného významově blízkého slova. Objevují se zde zajímavá sémantická spojení, odkazy na aktuální dění nebo reklamy, hra se slovy, za povšimnutí stojí i přezdívky vzniklé na základě ustálených představ, protikladů nebo jako logický pár: Jazyková hravost, vtip a nadsázka, které většinou chybí u předešlých kategorií, dostávají prostor, jenž vsutku využívají.

sémantická spojení (*Kocour* – podle příjmení *Macek*);

protiklady (*Čist* – podle příjmení *Špína*);

odkazy na aktuální dění (*Tunel* – podle příjmení *Mrázová* a tunelu *Mrázovka* v Praze, *Bursík* – podle příjmení *Zelenský*, asociace s předsedou *Strany zelených*);

reklamy (*Rejže* – podle příjmení *Müller* a stejnojmenné firmy vyrábějící mléčné výrobky, včetně mléčné rýže);

hra se slovy (*Milka* – podle příjmení *Fialová* a obecnému názoru, že je to kráva);

ustálené představy (*Myš* – podle příjmení Šedivá a asociace šedivá myš, *Bača* – podle příjmení Beránek);

slovní spojení (*Vacátko* – podle příjmení Rada );

přezdívký vzniklé jako logický pár (*Hřib* – podle příjmení Klouzek, *Kormorán* – podle příjmení Pelikán, *Šutr* – podle příjmení Kámen, *Sosna* – podle příjmení Jedličková, *Česnek* – podle příjmení Cibulková, *Ešus* – podle příjmení Šálek, *Haksna* – podle příjmení Noha, *Jahoda* – podle příjmení Malina, *Hora* – podle příjmení Skála, *Žito* – podle příjmení Ječmínková, *Barák* – podle příjmení Domkář, *Robátko* – podle příjmení Dítě);

logický pár třída – druh (*Pták* – podle příjmení Vorel);

Jestliže je souvislost příjmení se jménem obecným jasná, pak se někdy utvoří nové přezdívkové příjmení jako synonymum nebo synekdocha k původnímu jménu obecnému<sup>22</sup> (*Vajíčko* – podle příjmení Bílková);

#### 4.1.3 Přezdívký vzniklé z rodného jména a příjmení zároveň

Tato skupina přezdívek není tak početná jako dvě předešlé. Jedná se o přezdívký, které vznikly spojením části rodného jména a části příjmení.

Objevují se jak přezdívký, které vznikly pouze záměnou jedné nebo několika málo hlásek (*Čuba* – Kuba Č., *Štarda* – Jarda Štrybl, *Lukač* – Lukáš Číl), tak přezdívký, které vznikly spojením začátků jednotlivých jmen (*Eduš* – Eva Dušková, *Eko* – Emil Kolmý, *Jiříčka* – Jiří Čejka, *Kouja* – Jan Koutný, *Rap* – Radek Pánek, *Virus* – Vít Rusňák, *Bagy* – Barbora Grybová, *Migy* – Michal Gyston, *Marylin* – Marie Linecká).

#### 4.1.4 Přezdívký vzniklé podle monogramu

Poslední skupina přezdívek vzniklých z osobních jmen je nepočetná, leč velice zajímavá. Jedná se o přezdívký, které vznikly na základě monogramů svých nositelů. U těchto přezdívek je zřetelný vliv amerikanismů vyskytujících se v překladech seriálů a filmů (*Dallas*, *Přátelé*, *Útěk z vězení* apod., srov. oslovení syna J. R., příp. L. J.) nebo tendence spojené s rozvojem komunikačních technologií a internetu především.

Jako typickou nápodobu angličtiny vnímáme oslovení *Džejdžej* – J. J., *Dýdý* – David Dubský, počestěle potom oslovení jako *Déká* – Dominik Dvořák, *Ker* – Kamil Rybář, *Tétčko* – T. T. nebo velmi pěkné *Abé* – Adam Blecha.

Všechny zde uvedené přezdívký (až na jednu výjimku) se skloňují, a přes svůj pozoruhodný původ tak nečiní svým nositelům při komunikaci žádné komplikace.

## 4.2 Přezdívky vzniklé z místních jmen

Tuto nepříliš početnou skupinu přezdívek zastupují jednak přezdívky označující člověka podle oblasti (země, města), ze které pochází nebo ke které má blízký vztah (*Jižan*, *Ital*, *Hodonín*, *Mattoni* – původem z Karlových Varů, *Olaf* – často pobýval ve Švédsku), jednak přezdívky, které nastiňují zálibu, zájem nositele (*Španěl* – výborně mluví španělsky, *Číňan* – miluje rýži) či neobvyklou, často „pamětihodnou“ událost (*Florenc* – ztratil se na autobusovém nádraží, *Kačák* – potopil loď na stejnojmenném rybníku, *Pyšel* – podle nádraží, kde omylem vystoupil z vlaku).

Z lexikologického hlediska se často jedná jak o jména obyvatelská (*Ital*, *Španěl*), tak přímo o samotná jména místní (*Hodonín*, *Florenc*, *Kačák*).

## 4.3 Přezdívky vzniklé podle vzhledu nositele

Tato relativně pestrá skupina přezdívek velmi přesvědčivě dokládá dobrý pozorovací talent české mládeže, protože zaznamenáváme přezdívky motivované velkým množstvím různých nápadných vzhledových znaků.

Do této skupiny přezdívek patří přezdívky vzniklé podle celkového vzhledu nositele, barvy pokožky, podle účesu či barvy vlasů, podle tvaru obličeje a barvy tváře, podle barvy a velikosti očí, nosu, zubů a uší, podle výrazu ve tváři, podle rtů a vousů, přezdívky vzniklé podle tělesných proporcí (postavy), stylu chůze nebo jiného typického znaku (brýle).

Jde o rozsáhlou skupinu přezdívek, které pocházejí především ze jmen obecných. Tyto přezdívky jsou původem především podstatnými či přídavnými jmény, zřídka i slovesy. V drtivé většině jde o přezdívky vzniklé na základě podobnosti se zvířaty (*Bobr*, *Dalmatin*, *Ovce*, *Ptáček*, *Lama*), případně s pohádkovými postavami (*Koloděj*), nebo o přirovnání k typickým vlastnostem předmětů, známých staveb apod. (*Balvan*, *Eiffel*, *Činžák*, *Golem*, *Špunt*).

Podle celkového vzhledu nositele vznikly přezdívky jako *Angel*, *Bahňák*, *Baron*, *Koblížek*, *Kominík*, *Krtek*, *Kuře*, *Moura*, *Sirka*, *Šmudlinka* nebo *Zombík*. Poukazují na celkový dojem, kterým působí nositel, na jeho upravenost (*Baron*) či neupravenost (*Bahňák*, *Kominík*, *Moura*, *Šmudlinka*), podobnost se zástupci zvířecí říše (*Krtek*, *Kuře*) nebo jinou (*Angel* – barokní andělíček, *Zombík* – oživlá mrtvola). Podle pigmentace pokožky vznikly přezdívky jako *Albi*, *Albín*, *Dalmatin*, *Dežo*, *Topinka*, *Vápeník*, přičemž *Albi*, *Albín* a

*Vápeník* poukazuje na nápadně světlou pleť, *Dežo* a *Topinka* jsou snědí chlapci a pojmenování *Dalmatin* vzniklo podle pigmentových skvrn. V tomto případě považujeme za obzvláště důležité, že jednotliví nositelé nechápou svou přezdívku ani v jednom případě jako pejorativní a směle se k ní hlásí.

Podle výrazu ve tváři nositele vznikly přezdívky jako *Citron* (kyselý výraz), *Lama* (přihloupělý výraz) nebo *Sluníčko* (spokojený výraz).

Mnoho přezdívek vzniká na základě barvy a kvality vlasů nebo účesu nositele. Podle tvaru a typu účesu vznikly například přezdívky *Apač*, *Cédéčko* (pleš), *Culík*, *Číra*, *Hříbek*, *Ježek*, *Kohoutek*, *Kudrlinka*, *Kudrnáč*, *Květák*, *Ofinka*, *Ovce*, *Ovečkin*, *Rusalka*; podle barvy a upravenosti vlasů potom přezdívky *Jezevec*, *Nutela*, *Ryška*, *Sláma*, *Srneček*, *Zlatohlávek*, *Zrzek*, respektive *Fritáček* a *Masťák*.

Podle tvaru a vzhledu obličeje vznikly přezdívky jako *Budík*, *Koblih*, *Luna*, *Myška*, *Ptáček*, *Sova*, *Zajíc*, *Žabák*. I v tomto případě jde kromě odkazů na kulatý, většinou usměvavý obličej (*Budík*, *Koblih*, *Luna*) především o podobnost s jednotlivými zvířaty.

Obličej jako takový je velkým zdrojem podnětů ke vzniku přezdívek, ať už se jedná o oči, nos, uši, zuby, tváře či rty, u mužů i o vousy.

Podle barvy či tvaru očí, pohledu nebo oční vady vznikly přezdívky jako *Borůvka*, *Číňanka*, *Gejša*, *Mefisto*, *Micina* nebo *Očko*.

Oči nositelů přezdívek mohou být zářivě modré (*Borůvka*), šikmé (*Číňanka*), ďábelské (*Mefisto*), kočičí (*Micina*) nebo prostě krásné (*Gejša*).

Pokud hovoříme o přezdívkách, které vznikly podle velikosti a tvaru nosu, případně velikosti zubů a stavu chrupu, musíme upozornit, že většinou nejsou pro svého nositele příliš lichotivé, protože přezdívka poukazuje na jistou anomálii, tedy alespoň podle vnímání okolí.

Podle výrazného nosu vznikly přezdívky *Buldok*, *Chobot*, *Nosáč*, *Nosál*, *Pinokio* a *Sup*. Ve většině případů se jedná o zdůraznění velikosti (*Chobot*, *Nosáč*, *Nosál*, *Pinokio*), případně o tvar nosu (placatý nos – *Buldok*, špičatý – *Sup*).

Stav chrupu byl inspirací pro přezdívky jako *Azurit*, *Bobr*, *Bobra*, *Jerry*, *Králík*, *Pizizubka*, *Shark*, *Sysel*, *Upír*, *Veverka*. Jedná se především o poukaz na výrazný předkus (králíček

*Azurit, Bobr, Bobra*, myšák *Jerry*, *Králík, Sysel, Veverka*), případně na velké (*Shark*) nebo chybějící zuby (*Pizizubka, Upír*).

Další přezdívky vznikly podle tvaru uší (*Bimbo, Elfice*), barvy tváře (*Červenka*), tvaru rtů (*Kachna*) či úpravy vousů (*Fousek, Kozel*). Jedná se však pouze o ojedinělé přezdívky.

Daleko početnější skupinou jsou přezdívky vzniklé podle tělesných proporcí (postavy) nositele. Někteří jedinci jsou velcí a silní, statní a urostlí, někdy i přerostlí a obtlouští (*Amálka, Balonek, Balvan, Bandaska, Bejk, Godzila, Hroch, Koblih, Koloděj, Mamut, Medvěd, Melounek, Pírko, Pučmeloud, Sumýš, Válec*), jiní malí a zavalití (*Cvalda, Chrobák, Kulička, Špalek*), vysocí (*Eiffel, Žirafa, Činžák, Langer*), hubení až vychrtlí (*Párátka, Bidlo, Brčko, Somálec*), nebo malí a drobní (*Bleška, Brouček, Cvrček, Drobek, Golem, Muška, Obřísko, Paleček, Píďa, Vážka, Pidižvík, Prcek, Přizemí, Skříťa, Šnečka, Špunt*).

K tomuto typu přezdívek řadíme i ty, které zohledňují fyzické dispozice jedince nebo jeho handicap – roztomilá a pohledná *Beruška*, pohledný, silný a statný *Sekáč* nebo *Zbojník* oproti nemocné a nahrbené *Qáše* (podle Hugova hrdiny Quasimoda).

Podle stylu své chůze dostali přezdívky *Kachna, Kejvačka, Kozlík, Lavina, Louda, Medvěd, Poma, Tučňák, Šneky* a *Želva*. Někteří se při chůzi loudají (*Louda, Poma, Šneky, Želva*), jiní komicky poskakují nebo se kývají do rytmu (*Kozlík, Kejvačka*), někdo se batolí nebo valí (*Kachna, Lavina, Medvěd* či *Tučňák*). Opět se jedná o přezdívky vzniklé především z přirovnání ke zvířatům (chodí jako...).

Nepočetnou skupinu tvoří přezdívky, které vznikly podle typického znaku nositele, především dioptrické či dentální pomůcky – podle brýlí (*Jogurt, Optik, Periskop, Sklíčko*) či rovnátka (*Želízko*).

U tohoto druhu přezdívek hraje relativně často významnou úlohu ironie, vnímaná opět jako společensky velmi přijatelná, srov. *Amálka* – nikoliv něžná víla, ale zavalitá žena, *Golem, Obřísko* – nejmenší člen/členka oddílu, *Pírko* – zavalitý chlapec.

## 4.4 Přezdívky podle oblíbenosti nositele

Přezdívky, které vznikly podle oblíbeného jídla, zvířete, rostliny, talismanu či věci nositele, podle typického nebo oblíbeného oblečení, barvy, kterou má nositel rád, přezdívky podle různých značek a nápisů, které používá nebo nosí a přezdívky, podle jmen oblíbených skutečných osobností se objevují relativně často. Tento typ přezdívek je stejnoměrně zastoupen jak ve školním, tak ve skautském prostředí. Přezdívky vznikly především ze jmen obecných, výjimečně vlastních (*Žofka, Zagy, Šumi*). Původem jsou to podstatná jména, někdy cizojazyčná přídavná jména (*Red, Black*), pouze u přezdívek, které vznikly na základě nejrozličnějších značek a nápisů, se může jednat o libovolné shluky písmen, zkratky nebo slova cizího původu, u kterých není jejich skutečný význam nositeli často ani znám (*Hulk, Fido*). U přezdívek vzniklých podle oblíbeného jídla či zvířete je zajímavý fakt, že se jedná převážně o dívčí přezdívky.

### 4.4.1 Přezdívky podle oblíbeného jídla

Podle oblíbeného jídla (pochutiny, sladkosti, pití) vznikly přezdívky jako *Bonbon, Borůvka, Bramborák, Cukr, Cumel, Čaj, Čikita* (ze zásady jí pouze banány této značky), *Čočka, Dalamánek, Fidorka, Houska, Karotka, Knedlík, Křupinka, Křupka, Lahváč* (zásadně pije pouze lahvové pivo), *Lékorka, Lentilka, Lupínek, Meruňka, Piškota, Řízek, Syr, Syreček, Štrůdlíčka, Trnka, Tyčinka*. Nositel přezdívky zmíněné jídlo preferuje, neustále je nosí po kapsách, vozí na výpravy atd.

Náruživý vztah svého nositele k jídlu a pití obecně dokládá celá řada přezdívek – *Dlabánek, Hlad, Jedlík, Medvěd, Monty, Pijan, Pípa, Piraňa, Sysel, Šroťák, Vlk, Žrout*. Jde v první řadě o přezdívky odvozené přímo od sloves vztahujících se k požívání či popíjení (*Dlabánek, Jedlík, Pijan, Šroťák, Žrout*), nebo o přirovnání k obecně známým nenasytům a mlsounům (*Medvěd, Piraňa, Sysel, Vlk*). Vše o svém nositeli prozradí krátká, ale výstižná přezdívka *Hlad*.

### 4.4.2 Přezdívky podle oblíbeného zvířete

Podle oblíbeného zvířete vznikly přezdívky jako *Beruška, Dingo, Dragonka, Ještěrka, Kosatka, Myš, Myška, Pingvín, Vranka* (černý kůň), *Želvík, Žofka* (opička z pohádky) a další. Do této skupiny bychom mohli zařadit i přezdívky, které vznikly na základě zvířecí postavy či masky (*Červík, Kobra, Medvědice, Žížala*).

#### 4.4.3 Přezdívky podle typické nebo oblíbené barvy oblečení či podle nápisů

Záliba v barvách je pro mládež velmi typická, což se projevuje také vznikem řady přezdívek. Podle záliby ve žluté barvě, ať už se jedná o barvu pyžama, pláštěnky, teplákové soupravy nebo čistou preferenci, vznikly přezdívky jako *Banán*, *Kuře*, *Žlutásek* nebo *Žluto*. Podle preference zelené barvy vznikly přezdívky jako *Brčál*, *Žába* a *Žabka*, podle záliby v červené potom *Red*, *Redkošil* a *Karkulka*, v oranžové *Mandy* (podle oranžové mandarinky), v modré *Šmoulinka*, v bílé *Bělásek* a černé *Black*. Velmi barevné oblečení nosí *Neon*, pruhované *Proužek*, černobílé *Tučňák*, pastelové barvy s výraznými obrázky jsou typické pro *Disneyho* nebo *Károše* (podle obrázku mrkve - karotky).

Podle výrazného, neobvyklého nebo typického oblečení nebo obutí vznikly přezdívky jako *Botka*, *Ferda* (puntikovaný šátek), *Granko* (puntikovaná pláštěnka s výrazným nápisem), *Holinka* (růžové holinky), *Klokan* (podle mikiny „klokanky“), *Kostrá* (kuchařská zástěra s obrázkem kostry), *Kulišek* (podle čepice), *Shorty* (podle krátkých kalhot), *Triba* (tři bambule na čepici) nebo *Vrtulka* (obrázek na čepici).

Podle výrazného nebo naopak pro okolí nesrozumitelného nápisu, který měli dotyční na svém oblečení, vznikly přezdívky jako *Bejk*, *Dino*, *Dumbo*, *Fido*, *Hulk*, *Lego* a *Žolík*. Jde především o přezdívky, které vznikly při sportovních aktivitách nebo v mimoškolním prostředí.

#### 4.4.4 Přezdívky podle oblíbené rostliny, talismanu, věci nositele

Přezdívky vycházející tematicky z říše rostlin – oblíbené květiny (*Čekanka*, *Fialka*) se objevují v daleko menší míře, stejně jako přezdívky vzniklé podle oblíbených talismanů – *Mušle* a *Řetěz* (přívěsky nošené na krku) nebo *Sichra* a *Špendlík* (špendlíky nošené na oděvu). Výhradně pánskou záležitostí je potom lpění na starých, nemoderních, leč funkčních předmětech, především na součástech sportovního vybavení jako *Helma*, *Krosna* nebo *Koloběžka*.

#### 4.4.5. Přezdívky podle oblíbené osobnosti

Přezdívky, které vznikly podle jmen skutečných žijících osob, jež nositelé přezdívek obdivují, patří mezi jejich fanoušky, nejsou příliš časté a objevují se především ve školním prostředí. Patří sem například *Šumi* (podle Michaela Schumachera), *Zagy* (podle Hany Zagorové) nebo *Madonna*.

## 4.5 Přezdívky podle literárních, filmových, televizních hrdinů či pohádkových postav

Jedná se o velmi rozsáhlou a oblíbenou skupinu převážně skautských přezdívek, které vznikly podle literárních, filmových, televizních hrdinů či pohádkových postav, jimž se nositel vzhledově či povahově podobá, obdivuje je, chce být jako oni, ztvárnil je v divadle, ve scéně, při pohádkovém lese, na besídce, karnevalu či jinde.

Vznikly především ze jmen vlastních, ať už se jedná o literární, nebo filmové hrdiny (*Akéla, Artrej, Hakim*, resp. *Bárt, Joe, Mája, Soptík*) či pohádkové bytosti (*Mach, Rákosníček, Sněhurka*), výjimečně ze jmen obecných (*Hastrman, Čertík, Koblížek*).

Podle výrazných literárních nebo filmových hrdinů vznikly přezdívky jako *Akéla, Akim, Atrej, Bagheera, Bárt, Bohouš, Brent, Červenáček, Hakim, Joe, Joffreyka, Katug, Keny, Mája, Mauglí, Merlin, Rychlonožka, Soptík, Štětináč*. Motivací ke vzniku přezdívky byl především fakt, že se její nositel dané postavě povahově podobá, případně podobat chce, obdivuje ji, je nositelem jejího poselství (abstinent *Limonádový Joe*). Významný je v tomto případě vliv románů J. Foglara – *Rychlé šípy* (*Bohouš, Červenáček, Rychlonožka, Štětináč*) a R. Kiplinga – *Knihy džunglí* (*Akéla, Bagheera, Mauglí*).

Podle fyzické podoby s jednotlivými hrdiny či hrdinkami vznikly přezdívky jako *Bobík, Čertík, Lískulka, Marbulínek, Melhaus, Mumínek, Pipi, Pocahontas, Rákosníček* a *Shrek*.

Velmi oblíbený způsob udělení přezdívky je využití situace, kdy dotyčný – dotyčná ztvární významným (věrným, komickým, roztomilým) způsobem určitou divadelní, filmovou nebo literární postavu nebo pohádkovou bytost. Zpravidla to bývá při divadelním představení, tzv. scéně na besídce nebo u táborového ohně, při příležitosti dětských dnů, karnevalu nebo při pohádkovém lese. Patří sem přezdívky jako *Baskoš* (pes Baskervilský), *Bobík, Čochtan, Demo (Démon), Dítě, Eda, Gustav, Mach, Hastrman, Česílko, Endy, Golem, Koblížek, Majkl, Meica, Nessie, Sněhura, Sněhurka, Šerlok, Štětináč, Vinnetou*.

## 4.6 Přezdívky vzniklé v dětství

Přezdívky vzniklé v raném dětském věku tvoří příliš rozsáhlou skupinu, a to především proto, že se postupem času stávají většinou pro svého nositele společensky nepřijatelnými, a tak zanikají nebo se zásadně mění. Jazykově se jedná o velmi rozmanitou, leč špatně uchopitelnou skupinu.



Patří sem přezdívky jako *Bizzy* (bizon), *Bubuši*, *Burác* (jako malý byl divoký a svéhlový), *Mazánek*, *Piškot*, *Píšťalka* nebo *Štípačka*.

Další část těchto přezdívek vzhledem k jejich původu a způsobu vzniku můžeme zařadit nejen do této skupiny, ale také do skupiny přezdívek, které vznikly na základě přerěknutí a průpovídek, častých a opakovaných slov nositele nebo způsobu řeči (viz 4.8). Jedná se o přezdívky jako *Bombíšek*, *Číba*, *Eře*, *Kuki*, *Kutula*, *Míma*, *Pižina*, *Půjda*, *Žůža*, které přímo souvisí s dětským způsobem řeči.

#### **4.7 Přezdívky, které si nositel sám vybral, přál si ji nebo ji sám vymyslel**

Skupina přezdívek, které vznikly „na přání“ svého nositele, není příliš rozsáhlá. Uplatňuje se zde snaha nositele ovlivnit pohled okolí na svou osobnost, stylizovat se do žádoucí postavy nebo lepšího světla. Může jít o zcela nevinnou touhu nechat se oslovovat libozvučným jménem, jménem po oblíbeném zvířeti, rostlince nebo oblíbené postavě, případně působit na okolí určitým dojmem.

V každém případě takto získaná přezdívka vypovídá více o nositeli samém, o jeho pohledu na svou osobu, případně o tom, jak chce být vnímán svým okolím, než o tom, jak je opravdu svým okolím vnímán.

Na tomto způsobu získávání přezdívek v zásadě není nic negativního, může být například velmi vhodný v případě, kdy především fyzické dispozice dítěte zavádějí podnět k samovolnému vzniku nepěkných, často hanlivých a urážlivých přezdívek. V okamžiku, kdy necitlivé okolí oslovuje např. obézní dívku urážlivým způsobem, je přímo na místě umožnit jí jakousi sociální kompenzaci v podobě žádoucího oslovení, a to i na základě jejího vlastního výběru (místo *Prdeláče Pampeliška*).

Do této skupiny patří přezdívky jako *Amazonka*, *Bella*, *Cipas*, *Čajík*, *Fialka*, *Hroch*, *Hudson*, *Kalimero*, *Limetka*, *Miki*, *Pampeliška*, *Rajče*, *Rybka*, *Sedmikráska*, *Sisi*, *Straka*, *Šípek*, *Tex*, *Tučus*, *Zorro*.

Z lexikologického hlediska se jedná o přezdívky, které vznikly ze jmen vlastních (*Kalimero*, *Sisi*, *Zorro*) i obecných, především jde o názvy květín a rostlin (*Fialka*, *Pampeliška*, *Sedmikráska*, *Šípek*) nebo zvířat (*Hroch*, *Rybka*, *Straka*).

#### 4.8 Přezdívky vzniklé z tzv. přerěknutí a průpovědek, častých a opakovaných slov nositele

Jedná se o velmi zajímavou skupinu přezdívek. Některé přezdívky vznikly náhodně na základě zajímavé jazykové situace – přerěknutí (*Hája, Zeli*), zadrhnutí v řeči (*Popo*), nechtěného nebo úmyslného opakování hlásek a slabik (*Gagaga, Babu*). Důležitým momentem pro vznik tohoto typu přezdívek bývá také časté mimoděčné i záměrné opakování jednotlivých slov (*Jo, Jojo, Tuči, Bubu, Kuňka, Štístko, Punt'a, Božka, Kočičák, Strejda*), skupiny slov (*Týja, Ibajo* – používal slova „i ba jo“ jako přitakání) nebo celých vět („To byla Čína“ – místo čina, *Máslo* opakovaně tvrdil, že „nejíme žádné masla“, *Kopra* vše hází „do kopru“ a *Katastrofik* všem denně oznamoval, že „to je katastrofa!“).

Velkou roli při vzniku tohoto typu přezdívek často hraje náhoda, neznalost nových nebo cizích slov či jejich záměrná deformace a záměna (*Alumatka, Hororka* – pohorka, *Chlebič* – chlebník, *Rezident* – prezident, *Kapyčník* – kontryhel, *Pásenka* – pláštěnka), jejich nesprávné pochopení, použití nebo skloňování (*Mouk* – podle slova mouka, *Poust* – podle slova půst, *Živle* – podle slova živly, *Myčák* – mycí stůl, *Máslo* – klidné vodě říkala místo olej maslo, *Mydlinka*) nebo jmen (*Toust* – podle M. Prousta, *Vochomůrka* – místo muchomůrka), případně neznalost pravopisu (*Kisel* – kyselé okurky).

V této skupině přezdívek se více než kde jinde objevuje prostor pro jazykovou komičnost (viz výše) a také jazykový experiment – dokladem toho může být přezdívka *Brdo* – co je to brdo? Kde se vzalo? Kolik brd je? – nebo velmi atraktivní přezdívky *Italy* a *Ysta*. Přezdívka *Italy* vznikla po památném výroku „Přivez nějaké Italy!“, který následoval po otázce, co kdo chce přivést od vedoucích z dovolené u moře (myšleno mušličku, kamínek...). Přezdívka *Ysta*, je dokladem jazykové tvořivosti chlapce, který vážně řešil, proč je český junák označován jako skaut, nikoliv jako skautista, podle vzoru tankista, policista, hokejista, fotbalista... Podle jím navrhované přípony dostal potom přezdítku *Ysta* (záměna i – y je zdůvodněna snahou po zatraktivnění přezdívkou).

Zvláštní skupinu tvoří přezdívky inspirované dětskou mluvou nebo přímo vzniklé v dětství nositele. Jsou to přezdívky vzniklé komolením nebo šišláním, žvatláním, patláním a špatnou výslovností obecně – *Bombíšek, Číba, Eře, Kuki, Kutula, Míma, Pižina, Půjda*; více viz 4.6.

#### 4.9 Přezdívky sloužící k rozlišení dětí stejných jmen, vyjmutí ze skupiny, podle příbuznosti či jiné sociální vazby jednotlivých nositelů

Tato velmi početná skupina je značně specifická díky způsobu vzniku jednotlivých přezdívek. Jedná se o uměle vytvořené přezdívky sloužící k rozlišení dětí stejných rodných jmen, přezdívky vzniklé na základě příbuznosti nebo blízkosti jednotlivých nositelů nebo přezdívky, které vytýkají jmenovaného nositele ze skupiny a označují jej výrazným znakem.

V případě dvou a více stejnojmenných dětí v jedné třídě, oddíle či družině slouží k rozlišení buď odkaz na velikost jmenovaných, případně na nějakou jinou skutečnost. Často se používá i pojmenování podle známých pohádkových dvojic, za kterou jsou soujmenovci označeni, případně se od sebe rozliší poukazem na vzájemnou odlišnost. Podle vzrůstu tak vznikly přezdívky *Grande* a *Pikolo*, *Miny* a *Obryně*, *Miniš* a *Veliš*, podle barvy družin (jak je u světluškovských družin – šestek zvykem) mohly být rozlišeny tři Evy V. jako *Pivoňka*, *Rákosníček* a *Šmolka* (v červené, zelené a modré šestce) a dvě Katky jako *Dřívko* (*Dřevo*) a *Tříška* z hnědé družiny (šestky). Podle pohádkových dvojic dostaly přezdívky dvě Kláry – *Fišta* a *Pišta* a dvě Petry – *Jája* a *Pája*. (Na podobném principu vzniká velké množství přezdívek, aniž by se jednalo o osoby stejných jmen, viz níže.) Výrazně se od sebe vymezili dva Lukášové – první *Sysel*, druhý *Nesysel*, později *Nesys*.

Významnou skupinu tvoří přezdívky, které vznikly na základě příbuznosti jednotlivých nositelů – bratr, sestra, otec, bratranec již dříve pojmenovaného jedince.

Příkladů můžeme uvést celou řadu:

*Ališ* – sestra *Aliho*, *Baronka* – sestra *Barona*, *Boudička* – syn *Budky*, *Cit* – bratr *Rozuma*, *Česílko* – syn *Hastrmana*, *Dusík* – bratr *Vodíka*, *Dušinka* – sestra *Dušíka*, *Gibonka* – sestra *Gibona*, *Honzička* – sestra *Honzy*, *Jam* – bratr *Povidla*, *Jumbo* – starší bratr *Dumba*, *Kamínek* – bratr *Balvana*, *Koláček* – mladší bratr *Koláče*, *Kolečko* – bratranec *Čtverečka*, *Křemílek* – mladší bratr *Vochomůrky*, *Kuře* – mladší bratr *Kachny*, *Lvíče* – mladší sestra *Lvice*, *Máček* – mladší bratr *Máka*, *Major* – bratr *Seržanta*, *Mejbi* (*Malej Bejk*) – syn *Bejka*, *Molekula* – bratr *Atoma*, *Panda* – bratr *Medvěda*, *Párátka* – bratr *Bidla*, *Plameňák* – bratr *Kormorána*, *Rohlík* – mladší sestra *Housky*, *Řetízek* – mladší bratranec *Řetěza*, *Síra* – bratr *Kyslíka*, *Sled'* – mladší bratr *Sardinky*, *Tukan* – bratr *Tučňáka*, *Volšoveček* – mladší bratr *Česílka*, *Žízal* – bratr *Píd'alky*;

Přezdívký vznikají jednak přechylováním (*Baron – Baronka, Gibon – Gibonka*), jednak mají podobu zdvojnásobení (*Bouda – Boudička, Koláč – Koláček, Mák – Máček, Řetěz – Řetízek*), nebo vznikají na základě sémantických vazeb (*Kolečko a Čtvereček, Balvan a Kamínek, Jam a Povidlo, Rohlík a Houska, Dusík a Vodík, Síra a Kyslík, Molekula a Atom*), případně jako členové obecně známých spojení či dvojic – *Rozum a Cit, Křemílek a Vochomůrka*.

Další skupinu tvoří přezdívký vzniklé na základě vztahu nositelů bez příbuzenských vazeb (kamarádi, spolužáci, partneři). Jedná se především o uměle vytvořené přezdívký, jejichž základem se opět staly především obecně známé dvojice (trojice), ať už se jedná o literární, nebo pohádkové postavy (*Káťa a Škubánek*) nebo známé situace či skutečnosti, všeobecně vnímané jako k sobě patřící (*Blesk a Hrom, Tečka a Čárka*).

V případě trojic kamarádů (jedná se o chlapce) bylo využito pohádkové trojice *Anče, Kuba a Hajnej* z Krkonošských pohádek (impulsem ke vzniku přezdívek byl mimo jiné fakt, že jeden z chlapců se opravdu jmenuje Jakub), v případě *Riki, Tiki a Taviho* bylo použito jména munga z Knihy džunglí, které si chlapci mezi sebou „rozdělili“.

Do této skupiny můžeme kromě zmiňovaných přezdívek zařadit dále i přezdívký *Miko – kamarádka Pocahontas, Salim – kamarád Beduína*, nebo přezdívký *Pajda a Zajda, Raketka a Kosmonaut, Učeň a Mistr*.

Nevelkou skupinu tvoří přezdívký, které slouží k vyzdvížení specifického znaku nebo vlastnosti nositele (nejstarší ze skupiny, pro ostatní dosud nový, neznámý) ve vztahu ke skupině nebo prostředí. Patří sem přezdívký jako *Kamarádka, Nováček, Ségra, Sestřenice, Stará, Greeny* (zelenáč – nováček). Až na výjimky se jedná o skautské přezdívký vycházející z toho, že nový člen je zprvu často chápán opravdu jenom jako „ten nový“, jako ta „kamarádka“ nebo „ségra, příp. sestřenice“ kohosi. V tomto případě rychle přidělená přezdívka šikovně vyřeší problém s komunikací a je velmi dobře akceptovatelná nejen okolím, ale i samotným příjemcem.

Z jazykového hlediska se jedná o přezdívký vzniklé ze jmen obecných, jsou to původem substantiva (*Kamarádka*) nebo adjektiva (*Stará*).

## 4.10 Přezdívky podle povahy, vlastností, dispozice, zájmu nebo koníčku nositele

Tato početná skupina přezdívek je velmi pestrá a různorodá. Patří do ní všechny přezdívky, které vznikly na základě duševních a charakterových schopností a vlastností, případně fyzických dispozic nositele. Přezdívky pocházejí takřka výhradně ze jmen obecných, pouze výjimečně jmen vlastních, původem jsou to především podstatná jména, zřídka slovesa nebo přídavná jména. Většinou se jedná o přezdívky, které vznikly ve skautském prostředí.

Pro snazší orientaci jsme přezdívky na základě jejich motivace rozdělili do několika obsáhlejších skupin.

### 4.10.1 Přezdívky podle povahy, náтуры a charakteru

Mezi přezdívky, které vznikly podle povahy, náтуры a charakteru nositele, patří přezdívky jako *Amok*, *Baron*, *Blesk*, *Bruky*, *Brumla*, *Brund'a*, *Buldozer*, *Číl*, *Dědek*, *Delisa*, *Dobrodruh*, *Dynda*, *Džin*, *Funny*, *Guma*, *Hardy*, *Chaolinka*, *Ikar*, *Itinka*, *Ítynka*, *Jasoň*, *Jistič*, *Kat*, *King*, *Klid'as*, *Kopřiva*, *Kňuk*, *Kosmonaut*, *Křeček*, *Lama*, *Lord*, *Máma*, *Medúza*, *Medvěd*, *Monarcha*, *Mráček*, *Náčelník*, *Orel*, *Pojistka*, *Prófa*, *Pudil*, *Rejpal*, *Skrblík*, *Smíšek*, *Sos*, *Špytla*, *Švejk*, *Terminátor*, *Wocass* a *Žralok*.

Podle nich můžeme jednotlivé nositele identifikovat mimo jiné jako osoby vznětlivé (*Amok*, *Číl*, *Medúza*) nebo ufnukané (*Itinka*, *Kňuk*), zamračené bručouny (*Brumla*, *Brund'a*, *Dědek*, *Funny*, *Mráček*, *Pudil*), pohodové optimisty (*Delisa*, *Smíšek*) nebo ochotné pomocníky (*Džin*, *Máma*, *Sos*). Najdeme zde opravdové osobnosti (*King*, *Monarcha*, *Náčelník*, *Terminátor*), osoby společensky velmi úspěšné (*Baron*, *Jasoň*, *Lord*) nebo velmi neúspěšné (*Blesk*, *Ducháček*, *Chaolinka*, *Ítynka*, *Kosmonaut*, *Lama*, *Strouhanka*).

### 4.10.2 Přezdívky podle zájmu nebo koníčku

Velkou skupinu tvoří také přezdívky vzniklé podle zájmu nebo koníčku nositele.

Patří sem přezdívky (řazeno abecedně) *Arny*, *Banán*, *Čajda*, *Beethoven*, *Bejbinka*, *Benzín*, *Dali*, *Decibel*, *Dencík*, *Doktor*, *Druid*, *Emanuela*, *Eso*, *Eška*, *Harry*, *Hobby*, *Hříbek*, *Chemik*, *Ikar*, *Kytičkář*, *Kytka*, *Lambáda*, *Madla*, *Mokasín*, *Moly*, *Nero*, *Pastelka*, *Piko*, *Pisař*, *Píšťalka*, *Poeta*, *Rytíř*, *Song*, *Vodoměrka*, *Wabi*, *Zálesák*, *Zoolog* a *Žolík*. Jsou to mimo jiné přezdívky odkazující na hráčskou vášeň (*Eso*, *Žolík*), hudební nadání a sklony (*Beethoven*, *Decibel*, *Glen* – podle Glena Millera, *Madla*, *Píšťalka*, *Song*, *Wabi* – podle

Wabiho Daňka), zálibu v tanci (*Lambáda, Dencík*), vztah k přírodě (*Kytka, Kytíčkář, Zoolog*), zájem o historii (*Arny, Rytíř*), literaturu (*Dali, Moly, Poeta*), techniku (*Banán, Piko*) a další zájmy.

#### **4.10.3. Přezdívky podle chování, temperamentu, hlučnosti a výřečnosti**

Přezdívky jako *Čertá, Čertík, Drak, Ďáblík, Éro, Fléga, Gibon, Hadimrška, Hejkal, Hejkalka, Jestřáb, Ještěrka, Jezevec, Koala, Kometa, Lost, Lump, Lumpíček, Maník, Mnich, Nazgúl, Opičák, Pirát, Poletucha, Punťa, Racek, Řechta, Siréna, Sandokan, Soptík, Šáša, Šibalka, Šídlo, Šoumen, Tarzy, Tečka* a *Vichřice* vznikly podle typického chování, temperamentu a hlučnosti svých nositelů. Většinou jde o poukaz na jejich nespoutanost, rozpustilost, dravost a divokost, živelnost, neposednost a neposlušnost. Pouze malá část přezdívek vznikla jako zdůraznění tichého a mírného, nenápadného chování (*Fléga, Jezevec, Koala, Lost, Punťa*).

Pokud mluvíme o hlučnosti, která je typickou vlastností řady výše jmenovaných osob, můžeme k této skupině přezdívek zařadit i přezdívky, které vznikly na základě nápadné výřečnosti nositelů – *Botaska, Brepta, Drmola, Elvi, Hlod, Kéca, Kecka, Kecby, Povidlo, Sojka, Tetka, Žvanda*; nebo podle zvuků, které jednotliví nositelé vydávali či s oblibou vydávají – *Pípan, Písek, Pískle, Skřet, Tweety*.

#### **4.10.4 Přezdívky podle vlastností a schopností**

Podle duševních vlastností a schopností nositelů vznikly přezdívky jako *Bazilišek* (chytrá a lstivá), *Mája* (pilná a pracovitá), *Mývalka* (pracovitá a pořádná), *Orgo* (organizačně velmi schopná), *Snažant* (snaživý) nebo *Včelka* (pilná a spolehlivá), podle výrazného intelektu, rozumových schopností nebo alespoň značných znalostí vznikly přezdívky jako *Encyklopedie, Einstein, Íkvé, Inženýr, Iquanka, Prófa, Rozum, Vševěd* a *Žárovka*.

#### **4.10.5 Přezdívky podle dovednosti, šikovnosti, zručnosti a znalosti**

Mezi přezdívky, které vznikly na základě dovednosti, šikovnosti nebo zručnosti nositele, patří přezdívky jako *Bobr, Brousek, Copperfield, Čejka, Drápek, Gori, Grizzly, Gumák, Had, Hádě, Hoblin, Hulahop, Indi, Jehlička, Jiskra, Kotlík, Kouzelník, Kuchtík, Lassy, Mistr, Mušilov, Neptun, Netopýr, Redy, Robin, Řezník, Sekáč, Sirka, Stopař, Šamanka, Švadlenka, Tesák, Vilém, Wodovka*. Vypovídají o manuální zručnosti (*Bobr, Hoblin, Sekáč* – práce se dřevem, *Brousek* – zručný brusič, *Robin* – celkově velmi zručný, *Wodovka* –

domáci kutil), o šikovnosti dívek při šití (*Jehlička, Švadlenka*), nebo dovednosti a šikovnosti při střelbě (*Indi, Lassy, Vilém*) a mrštnosti (*Gumák, Had, Hádě*) nositele.

#### 4.10.6 Přezdívky podle neschopnosti, nešikovnosti, neznalosti, neúspěchu

Přímým opakem předešlé skupiny přezdívek jsou přezdívky, které vznikly podle neschopnosti, nešikovnosti, neznalosti nebo neúspěchu svého nositele. I když jde především o negativní hodnocení nositele nebo připomínku jakési nepodařené situace, přezdívky tohoto typu jsou velmi časté.

Mezi přezdívkami se objevují takové, které poukazují na nemotornost a neobratnost (*Atom, Bora, Dřevák, Lochness, Lachtan, Lom, Pádlo, Bumík, Jánošík, Pad, Padáček, Padák*), nešikovnost (*Čtvereček, Motáček, Nitka, Patla, Provázek, Šňůrka, Špendla, Uzlík*) nebo neznalost dané věci (*Kryštof, Lotos, Satan*).

Velkou měrou jsou zde zastoupeny přezdívky, jež vznikly na základě malé nehody, která se jejich nositelům vlastním přičiněním přihodila (*Angrešt* – popíchal se o angrešt, *Hrneček* – opakovaně ztratila hrneček, *Jogurt* – podle rozlitého jogurtu, *Kád'a* – spadl do kádě s vodou, *Koláč* – rozmačkal v batohu koláče na svačinu, *Krája* – upustila namazaný krajíc chleba, *Kulička* – spolkl kuličku, *Meloun* – zvracel po melounu, *Odol* – rozsedla zubní pastu, *Solnička* – vysypala slánku, *Šípek* – popíchala se o šípový keř, *Urinal* – často chodil čurat, *Vločka* – zasněžená od hlavy až k patě, *Vodník* – opakovaně spadla do potoka) nebo podle památného neúspěchu při vaření (*Bujón, Guláš, Haluška, Kuchtík, Paprika* a *Špagy*).

Do této skupiny přezdívek můžeme zařadit také přezdívky jako *Bludička, Blůd'a* (podle bloudění ve městě i lese), *Kroj* (podle zmatků v nošení skautského kroje), *Kuba* (podle ztraceného psa), *Kufřík* (podle svérázné přepravy kufru na kolečkách) a *Letuška* (podle nepořádku ve stanu a tzv. „leteckého dne“).

#### 4.10.7 Přezdívky podle fyzické zdatnosti, úspěchu ve sportu

Jedinou skupinou přezdívek, které vyznívají pro své nositele vysloveně pozitivně, jsou ty, které vznikly podle fyzické zdatnosti nositele nebo jeho úspěchu ve sportu.

Patří sem přezdívky jako *Apollo, Bikýsek, Bimbo, Blesk, Gepard, Gibon, Chlapák, Kamzík, Káně, Kapřík, Lachtan, Laser, Lasička, Mang, Manti, Panter, Pérák, Plaváček, Potápník, Rybka, Rychlík, Rychlonožka, Rys, Skippy, Skokan, Skokanka, Spířa, Speedy, Šíp, Štířa, Tank, Teky, Tobey, Tygřice, Vever, Vlk, Vydra, Žofka*.

Zdůrazňují rychlost (*Apollo, Blesk, Gepard, Laser, Rychlík, Rychlonožka, Spíťa, Speedy, Šíp*), mrštnost, hbitost, obratnost při šplhání (*Bimbo, Gibon, Lasička, Mang, Tobey, Vever, Žofka*), výborné výkony při plavání a potápění (*Kapřík, Lachtan, Plaváček, Potápník, Rybka, Vydra*), skákání (*Pérák, Skippy, Skokan, Skokanka*) nebo velmi dobrou celkovou fyzickou zdatnost (*Chlapák*).

#### **4.10.8 Přezdívky podle zvyku nebo zlovyku**

Podle zvyku nebo činnosti, která je pro nositele přezdívky typická, vznikla pojmenování jako *Chleba* (vyrábí malé chlebové kuličky a hází je po zemi), *Chrastá* (nosí mince po kapsách, a při chůzi tak chrastí) nebo *Píd'alka* (často napodobuje píd'alku pohybem prstu). Jedná se však o velmi omezenou skupinu přezdívek.

Daleko početnější je skupina přezdívek, které vznikly na základě zlovyku svého nositele, jak je tomu u přezdívek *Dudlík, Hypo, Kanička, Kouř, Prskal, Prskavka, Připomínka, Tavič, Tkaničkyn, Žužla, Žvejkal*. Poukazují mimo jiné na neustále rozvázané boty (*Kanička, Tkaničkyn*), okusování a cucání nejrůznějších předmětů (*Dudlík, Žužla*), časté simulování (*Hypo*) nebo kuřáckou náruživost (*Kouř, Tavič*).

#### **4.10.9 Přezdívky vzniklé z pohledu nositele na štěstí**

Vzhledem k početnému zastoupení zmíníme ještě přezdívky, které souvisejí s domnělým nebo skutečným štěstím jednotlivých osob. Podle toho, jak jejich okolí nebo oni sami vnímají své „štěstí“, dostali přezdívku například *Happy, Joker, Kalamita, Katastrofik, Klika, Štístko* a *Titan*.

Dokladem toho, že všichni šťastní být nemohou, jsou *Kalamita, Katastrofik* a *Titan* (podle parníku *Titanic*), kteří svou představou všude číhajících nehod a neštěstí svůj úspěch spíše odrazují, *Štístko* o štěstí ráda mluví, zatímco *Happy, Joker* a *Klika* je čas od času opravdu mají a byli také podle toho svým okolím pojmenováni.

#### **4.10.10 Ostatní přezdívky související s šikovností nositele**

Další přezdívky nelze zařadit do předchozích kategorií, přesto však ve své podstatě vycházejí z osobnosti nositele, vznikly na základě bystrosti, šikovnosti, síly a obratnosti.

Jedná se o přezdívky, které byly uděleny na základě opakovaného nebo překvapivě jednoznačného vítězství v nejrůznějších hrách. Jde bezvýhradně o skautské přezdívky a vzhledem k jejich relativní četnosti lze usuzovat, že vítězství a pozitivní výjimečnost je velmi oblíbeným základem ke vzniku přezdívek.



Jedná se o přezdívky jako *Happy* (hra na štěstí), *Kim* (Kimovy hry), *Klokan* (hra na klokany), *Lapka* (hra na zloděje), *Muma* (hra na medvěda), *Ringy* (hra triangu), *Sardinka* (hra na sardinky), *Twister*, *Veverka* (hra na veverky).

#### **4.11 Přezdívky vzniklé na základě příhody, neobvyklé či pamětihodné situace**

Velmi početnou skupinu tvoří výhradně skautské přezdívky, které vznikly na základě neobvyklé příhody nebo situace. Na rozdíl od přezdívek vzniklých podle drobných nehod a nešikovnosti nositele (4.10.6) jde především o přezdívky připomínající zajímavou, těžko opakovatelnou situaci, nechtěnou legraci, nebo je důvod jejich vzniku nejasný a nelze je jednoduše zařadit do žádné z předchozích kategorií.

Jako příklad uvádíme pouze vybrané přezdívky – *Amplion*, *Backy*, *Hygi*, *Italy*, *Jataky*, *Karbanátek*, *Killy*, *Kiwi*, *Nestlé*, *Orlík*, *Polo*, *Popelka*, *Repelent*, *Řešeťák* nebo *Stonožka*. Neobvyklá drobná nehoda se stala podnětem pro vznik přezdívky *Popelka* (ztratila při chůzi botu), zajímavě si osud zažertoval s *Kiwi* (v šatně u školní jídelny našla ve své botě rozmáčkнутé kiwi).

Pozoruhodně vznikly přezdívky jako *Backy* (z angl. back – zpět, do oddílu se vrátila po roční pauze a zůstala dlouhá léta), *Jataky* (po příchodu do oddílu se její tvář všem zdála povědomá, vedoucí říkala, že ji odněkud určitě zdá – ostatní dívky se hned přidaly: „Já taky, já taky!“), *Hygi* (na otázku, jak se jí líbila voda – myšleno sjezd řeky, se vyjadřovala ke kvalitě pitné vody jako hygienička) nebo přezdívka malé vražedkyně plyšových hraček *Killy* (z angl. kill – zabít).

#### **4.12 Další skupiny přezdívek**

Na závěr této kapitoly uvádíme ještě skupiny přezdívek, které se svým původem vymykají předešlým kategoriím, ale jsou zajímavé a nepochybně stojí za pozornost. Jedná se o přezdívky, které vznikly na základě vysněného či plánovaného povolání, přezdívky související s kalendářními údaji (den, měsíc, rok) a v neposlední řadě početná skupina přezdívek, které vznikly na základě zdravotních komplikací svých nositelů.

Podle svého vysněného povolání nebo zaměstnání získali přezdívky *Inspektor*, *Inža*, *Karbolka*, *Šerif*, *Seržant* a *Tulák*. Opakovaně se jedná o povolání policisty (*Inspektor*, *Šerif*, *Seržant*), které může být především v chlapeckých oddílech velmi atraktivní.

Podle data v kalendáři dostali přezdívkou *Amor* (narozená na Valentýna), *Juni* (narozená v červnu), *Moja* (gorila Moja se narodila na její svátek) a *Kerk* (do oddílu přišel v den výročí útoku československých vojáků na pevnost Dunquerque).

Relativně početnou skupinu tvoří přezdívky připomínající nejrůznější zdravotní problémy (nemoci, zranění), které potkaly jejich nositele. Jsou to přezdívky jako *Bacil* (často nemocný), *Bacil* (byl zasažen, tj. „bacen“, kamenem), *Krvinka* (často mu teče krev z nosu), *Ouško* (podle zraněného ucha), *Pajda* (podle zraněné nohy), *Pirát* (podle zraněného oka), *Smrk* (neustále smrká – alergik) nebo *Zoubek* (na táboře mu trhali zub).

## 5. Jazyková zvláštnosti přezdívek

Jednotlivé přezdívky, tak jak je u živého jazyka přirozené, se v průběhu času mohou více či méně měnit. Často vznikají nové tvary a podoby přezdívek, stává se dokonce, že na základě jedné přezdívky vznikne zcela nová přezdívka (*Rychlonožka – Tlapouš, Zmrzlík – Nanuk, Vinnetou – Náčelník*). Od řady přezdívek vznikají varianty a deminutiva, přezdívky se zkracují, dále komolí nebo jinak upravují tak, aby byly v běžné komunikaci snadno použitelné.

Blesk – Blek, Bleskoun; Borůvka – Bobulka, Borů, Borovice, Brďů; Botaska – Botas; Čepec – Čepička, Štěpec, Pečec; Jataky – Jatý, Jatýšek, Jatouš, Džejtaky; *Kobližek – Kobliha, Kobla, Koblih; Lachtan – Lachtoš, Plachtan; Lambáda – Lambi, Lambík, Blambáda; Lego – Legouš, Legáč; Ora – Oruška, Orka; Piko – Pikoušek, Pikule, Pikolík, Pikouš; Pizizubka – Píza, Pikož; Povidlo – Povi, Povima; Rusalka – Růsa, Rusalinda; Rybka – Ryba, Rybana; Rychlonožka – Rychlajzka, Tlapouš; Rys – Rysák, Rysmen; Smíšek – Směch; Syreček – Sejr; Tučus – Tučňák, Tuč; Vápeník – Vápno, Vapusk; Vever – Veverus, Hever; Vinnetou – Vint’a, Náčelník; Zmrzlík – Zmrzla, Nanuk;*

Mnohdy se stává, že přezdívka se mění, protože její nositel s ní již není spokojen, například u přezdívek, které vznikly na základě situace, jež se ukáže v pozdějších letech jako společensky nepříliš atraktivní. V tom případě se ji nositel snaží upravit, nebo přijme zcela jinou přezdívku. Při „vylepšení“ původní přezdívky se často setkáváme s tím, že nositel tvrdí, že původ své přezdívky „zapomněl“, případně si pro svou přezdívku uměle vymyslí nový, zejména důstojnější důvod jejího vzniku (leckdy i velmi pěkně a pravděpodobně – *Ora*: původně podle orangutana, později nositelka udává, že přezdívka vznikla zkrácením jejího jména Barbora).

Protože přezdívky většinou provázejí svého nositele po dlouhá léta, v případě skautského prostředí dokonce nejednou celý život, a bývají často přidělovány v raném dětství, setkáváme se v odpovědích na otázky v dotazníku také s tím, že řada respondentů nejspíš skutečně pravdivě uvádí, že si opravdu nepamatuje, jak jejich přezdívka vznikla.

Při vzniku přezdívek hraje zásadní roli, jak jsme zmínili již dříve, jazyková tvořivost. I když velká část přezdívek vzniká takřka otrocky komolením rodných jmen a příjmení, objevuje se i mnoho takových, kdy tomu tak není. V tom případě se velmi často uplatňuje

fantazie, využívají se asociace spojující blízké i značně vzdálené představy, při tvoření se setkáme s nadsázkou (*Amok, Kosmonaut, Terminátor*), hrou se slovy, nebo ironií (*Mnich – známý sukničkář, Nero – dobrovolný hasič, Funny – nikdy se nesměje, Blesk – ne zrovna bystrý hoch, Amálka – korpulentní žena, Golem, Obřísko – nejmenší člen/členka oddílu, Pírko – zavalitý chlapec, Kryštof – zeměpisný antitalent*).

Řada přezdívek nadehne svou dokonalou výstižností (*Angel, King, Medúza, Laser, Tetka, Hlad, Vichřice*).

Přezdívky jsou z lingvistického hlediska bezpochyby zajímavé i tím, že na základě několika různých motivací vznikají podobné, nebo dokonce stejné přezdívky, případně naopak – na základě totožné situace vznikají naprosto odlišné přezdívky.

Jak dokládají následující příklady, platí to nejen v případě přezdívek, které vznikly podle rodných jmen a příjmení, ale i u řady dalších.

### **Stejné přezdívky na základě různé motivace**

*Bacil*: 1. často nemocný; 2. bacen kamenem;

*Kalamita*: 1. často používá slovo kalamita; 2. smolařka;

*Akim*: 1. podle hrdiny Hakima; 2. přesmyčka rodného jména Kamil;

*Bača*: 1. podle příjmení Bačkovský; 2. Beránek; 3. Bačkay;

*Banán*: 1. sběratel mašinek; 2. podle žluté pláštěnky;

*Beruška*: 1. sbírá berušky; 2. podle rodného jména Veronika; 3. podle podoby;

*Bobr*: 1. zručný při práci se dřevem; 2. podle předkusu;

*Bogy*: 1. podle rodného jména Bohdan; 2. podle příjmení Bognár;

*Borůvka*: 1. podle modrých očí; 2. má ráda borůvky; 3. má ráda modrou barvu;

*Čárka*: 1. podle rodného jména Šárka; 2. podle postavy (vysoká a hubená);

*Čertík*: 1. zlobí jako čert; 2. vypadá jako čertík;

*Dudlík*: 1. podle příjmení Duduvá; 2. často si dudlá prst;

*Golem*: 1. nejmenší člen oddílu; 2. představitel Golema;

*Ještěrka*: 1. živá a mrštná dívka; 2. podle oblíbeného zvířete;

*Kiwi*: 1. podle příjmení Kvíčala; 2. podle kiwi v botě;

*Klokan*: 1. podle větrovky klokanky; 2. vítězka hry na klokany;

*Koblížek*: 1. podle vzhledu; 2. podle pohádky O koblížkovi;

*Kocour*: 1. podle příjmení Kočíš; 2. podle příjmení Macek;

*Mart'an*: 1. podle jména Mart'a N.; 2. podle příjmení Mart'ák; 3. podle rodného jména Martin;

*Máslo*: 1. podle chybného označení klidné vody; 2. podle výroku „Nejsme žádný máslo“;

*Měďa*: 1. podle rodného jména Michal; 2. podle zavalité postavy; 3. podle příjmení Medílek;

*Myška*: 1. podle rodného jména Michaela; 2. podle jména Milada; 3. milovnice myšek;

*Pecka*: 1. podle příjmení Vecka; 2. podle příjmení Vacková; 3. podle příjmení Pecinová;

*Rákosníček*: 1. podle chrapotu; 2. podle podoby s postavičkou; 3. podle barvy družiny;

*Sekáč*: 1. svalnatý fešák; 2. hoch zručný při práci se sekerou;

*Soptík*: 1. podle příjmení Solpera; 2. milovnice dráčka Soptíka; 3. cholerik, často soptí;

*Tučňák*: 1. podle příjmení Tuč; 2. podle příjmení Tuček; 3. podle příjmení Tučný; 4. podle stylu chůze; 5. podle černobílých šortek; 6. podle postavení nohou; 7. podle scénky; 8. značně neohrabaná dívka;

*Vacátko*: 1. podle příjmení Rada; 2. podle příjmení Vacek;

*Veverka*: 1. podle předkusu; 2. podle rodného jména Veronika; 3. vítězka hry na veverky; 4. podle příjmení Veverková;

*Vlk*: 1. věčně hladový; 2. zdatný při bojových hrách;

*Zelí*: 1. podle příjmení Zelinka; 2. Zelníčková – podle přechnutí;

### **Různé přezdívky na základě totožné motivace**

Podle rodného jména Jan – *Hans, Hanzi, Jěňa, Johnny*;

Podle kudrnatých vlasů – *Kudrlinka, Kudrnáč, Ovce, Ovečkin*;

Podle předkusu nebo výrazných zubů – *Azurit, Bobr, Králík, Veverka*;

Podle vysoké hubené postavy – *Bidlo, Brčko*;

Podle malé, drobné postavy – *Brouček, Drobek, Obřisko, Prcek, Skříťa*;

Podle brýlí – *Jogurt, Optik, Periskop, Sklíčko*;

Podle upovídanosti – *Botaska, Brepta, Kéca, Kecka, Kecby, Povidlo, Sojka, Tetka*;

Podle rychlosti – *Blesk, Gepard, Laser, Rychlík, Rychlonožka, Spíťa, Speedy, Šíp*;

Podle mrštnosti, hbitosti – *Gibon, Lasička, Mang, Vever, Žofka*;

Podle výborných výkonů při plavání – *Kapřík, Plaváček, Rybka, Vydra*;

Podle skákání – *Pérák, Skippy, Skokan, Skokanka*;

Podle neustále rozvázaných bot – *Kanička, Tkaničkyn*;

Podle náruživého vztahu k jídlu – *Dlabánek, Hlad, Jedlík, Piraňa, Šroťák, Vlk, Žrout*;

Podle bloudění – *Blůďa, Bludička*;

Podle častého padání – *Pad, Padáček, Padák*;

## 5.1 Jmenný rod

K velmi výrazným posunům dochází při vzniku přezdívek v pojetí jmenného rodu.

I v našem slovníku jsme zohlednili především fakt, zda je přezdívka určena dívce, či chlapci, nikoliv jak se jako vlastní jméno zpravidla jazykově chová.

Řada přezdívek se objevuje v mužské i ženské podobě zároveň. Tyto přezdívky se v některých případech vzájemně odlišují skloňováním, které je dáno pohlavím nositele, například sklonné a nesklonné podoby přezdívek *Grizzly*, *Kiwi*, případně odlišné skloňování přezdívek vzniklých z podstatných jmen ženského rodu, např. *Kulička*, *Sirka*, *Šmudla* – v mužské variantě se v dativu a lokálu užívá maskulinní koncovka *–ovi*. Ve většině případů jsou však obě podoby naprosto totožné. Fakt, že se vyskytují zcela běžně, dokládají následující příklady: *Balů*, *Banán*, *Bidlo*, *Blesk*, *Grizzly*, *Jogurt*, *Kiwi*, *Klokan*, *Koblížek*, *Kominík*, *Králík*, *Kulička*, *Kuře*, *Marťan*, *Máslo*, *Pajda*, *Pecka*, *Ptáček*, *Sirka*, *Skřítek*, *Smíšek*, *Soptík*, *Šípek*, *Šmudla*, *Štístko*, *Tučňák*, *Zelí*.

Rozdílný rod přezdívek má pak odraz rovněž v syntaktickém plánu, nejvíce se odráží při tvorbě věty – ve shodě přísudku s podmětem, srov. *Kuře nepřišla na schůzku* – *Kuře onemocněl* (místo *kuře* zobalo zrní), *Klokan zvítězila* – *Klokan zapomněl kroniku*, *Máslo vystoupila z lodi* – *Máslo uklidil ve stanu*, nebo konstrukce typu *Děvečka snědl rohlík*, *Anče rozbil sklenici*, *Dalamánek přijela na kole*, *Vinnetou uvařila oběd*, *Vodník spadla do potoka*.

U kategorie ženských přezdívek, které vznikly přechylováním z mužských podob příjmení (*Picka*, *Sysel*, *Sláma*, *Kopřiva*), lze kategorii rodu odvodit pouze z kontextu, nikoliv z přezdívky samotné. Stejně tomu tak je u ženských přezdívek jako *Dalamánek*, *Štístko*, *Jánošík*, *Vilém* nebo mužských přezdívek *Děvečka*, *Anče*.

Pohlaví nositele bez kontextu nelze určit ani u přezdívek zakončených na *–y/-i* jako například *Backy*, *Ciki*, *Denny*, *Hoby*, *Hygi*, *Italy*, *Jataky*, *Joki*, *Manti*, *Miki*, *Ringy*, *Skippy*, *Špagy*, ale i u jiných, které se vyznačují rysy neobvyklosti nebo cizosti, například *Filhu*, *Íkvé*, *Jo*, *Tobey*, *Ysta*. Mužské přezdívky se zpravidla skloňují, ženské podoby většinou zůstávají nesklonné (srov. *Bez Denny nemůžeme odejít* – *K Dennymu přijela babička*).

## 5.2 Tvoření přezdívek

Přezdívky slouží k ozvláštnění a zkvalitnění komunikace a vyjadřují svou podobou vztah jedince k prostředí, případně vztah prostředí k danému jedinci. Vznikají na základě nejrozličnějších motivací, kterým se věnujeme v kapitole o původu přezdívek.

Za přezdívkou považujeme jakékoliv běžně existující české spisovné i nespisovné slovo (včetně citoslovců), které bylo nositelem akceptováno ve své původní i pozměněné podobě, včetně svých jazykových vlastností (*Brčko, Rajče, Myška, Vlk, Žába*). Řada přezdívek však vzniká jako originální, původní slovo. Zcela nové přezdívky vznikají především deformací, zkracováním a spojováním slov, rodných jmen a příjmení, přejímáním slov z cizích jazyků.

Pro vznik přezdívek výše zmíněným způsobem neplatí žádná pravidla, přezdívka často vzniká spontánně, v krátkém okamžiku. To platí především o přezdívkách původem z rodných jmen a příjmení vzniklých deformací nebo krácením – u nich lze vyzorovat jakési společné znaky či tendence, nelze je však přesněji kategorizovat.

Krácení jmen a příjmení, kterým vzniká přezdívka, proběhlo v námi získaném materiálu většinou prostým odtržením a osamostatněním počátečních hlásek či slabik, které fungují jako samostatné pojmenování: *Baty* – podle příjmení Batylka, *Blažej* – podle příjmení Blažejovský, *Eli* – podle příjmení Eliáš, *Kazi* – podle příjmení Kazil, *Kili* – podle příjmení Kilián, *Koko* – podle příjmení Kokožková, *Off* – podle příjmení Offeritz, *Peli* – podle příjmení Pelikán, *Zel* – podle příjmení Zelík, případně vypuštěním slabik nebo hlásek na začátku (*Béla* – podle příjmení Kabela), či uprostřed slova kombinovaném se změnou délky samohlásky (*Hlína* – podle příjmení Hlinka).

Jak dokládá řada příkladů v našem slovníku, možnosti deformace jednotlivých rodných jmen a především příjmení jsou vskutku nepřehledné. Při vzniku přezdívky se využívá celé řady možností, případně jejich vzájemné kombinace (odsunutí přípon, krácení základu, celková deformace). Jako příklad uveďme přezdívkou *Číba* (příjmení Příbyl zkráceno na *Příba*, následně upraveno na *Číba*).

Deformace hláskových skupin spolu s derivací příponami je charakteristická například pro přezdívky *Fiša* – podle příjmení Fišer, *Gada* – podle příjmení Gadovský, *Krůta* – podle příjmení Krůtorád, *Fík* – podle příjmení Fiala;

Přetvořením příjmení hláskovým překroucením vznikla přezdívka *Hloušek* – Koloušek;

Přetvoření příjmení v rodné jméno se vyznačují přezdívkami: *Matěj* – podle příjmení Matějka, *Mikeš* – podle příjmení Mikeska, *Dušan* – podle příjmení Dušek;

Hojně se objevuje odvozování přezdívek z příjmení, jehož výsledkem je plnovýznamové obecné jméno. Vychází z formální stránky, hláskového skladu základového příjmení. Jde o typy *Cibule* – podle příjmení Cibulková, *Fialka* – podle příjmení Fialová, *Holubička* – podle příjmení Holubová, *Hořčice* – podle příjmení Hořčicová, *Hraběnka* – podle příjmení Hrabětová, *Hrnec* – podle příjmení Hrnčíř, *Klobása* – podle příjmení Kubásek, *Kotel* – podle příjmení Kotalík, *Kožich* – podle příjmení Kožíšek, *Kuna* – podle příjmení Khun, *Lebka* – podle příjmení Léblová, *Pilník* – podle příjmení Pílek, *Šťáva* – podle příjmení Šťavík, *Štika* – podle příjmení Šticajová, *Vačice* – podle příjmení Vacková.

Patří sem i substantivní přezdívkami vzniklé z adjektivních příjmení:

*Kopeck* – podle příjmení Kopečný, *Kyslík* – podle příjmení Kyslovský, *Moudrák* – podle příjmení Moudrý, *Skála* – podle příjmení Skalický, *Poslušník* – podle příjmení Poslušný, *Tučník* – podle příjmení Tučný, *Zubr* – podle příjmení Zábranský;

Někdy je hlásková úprava doprovázena navozením nové motivace: přezdívka *Duch* – podle příjmení Dušan a záliby v nočních bojových hrách.

### 5.3 Slovtvorné prostředky

#### Odvozování pomocí přípony a koncovek

Materiál, který se nám podařilo shromáždit, obsahuje řadu přezdívek, které vznikly derivací z příjmení. U mužských přezdívek se nejčastěji objevují koncovky –a, –y, –i a maskulinní přípony –ák, –in, –ík, –is, –as a další.

U ženských přezdívek se nejčastěji jedná o koncovky –a, –y, –i a přípony –ča, –ka, –ík, –yna.

#### Přezdívkami mužského rodu

##### Koncové –y / –i

Pomocí koncovek –y vznikly např.: *Beny* – podle příjmení Beneš, *Bogy* – podle příjmení Bognár, *Bruky* – podle příjmení Brůček, *Bury* – podle příjmení Bureš, *Čeky* – podle příjmení Čekal, *Duchy* – podle příjmení Dušek, *Germý* – podle příjmení



Germán, *Hudy* – podle příjmení Hudák, *Kejmy* – podle příjmení Kejmar, *Kory* – podle příjmení Koráb, *Kovy* – podle příjmení Kováčik, *Kuby* – podle příjmení Kubát, *Liny* – podle příjmení Linhart, *Lomy* – podle příjmení Lomoz, *Maty* – podle příjmení Matai, *Nešly* – podle příjmení Nešleha, *Pechy* – podle příjmení Pechač, *Prochy* – podle příjmení Procházka, *Sochy* – podle příjmení Sochor, *Svoby* – podle příjmení Svoboda, *Vory* – podle příjmení Voráček, *Vosty* – podle příjmení Vostárek;

Jak je vidět z uvedených příkladů, koncovková derivace bývá často doprovázena krácením a překrucováním.

Vedle častěji užívané koncovky –y máme zaznamenáno i několik přezdívek s grafickou variantou –i. V některých případech je důvodem pravopisně měkký konsonant, který koncovce –i předchází: *Bezi* – podle příjmení Bezouška, *Čeli* – podle příjmení Čálek, *Hegi* – podle příjmení Heger, *Kici* – podle příjmení Kitzler, *Mazi* – podle příjmení Mazáček, *Repi* – podle příjmení Repaský, *Zendi* – podle příjmení Zendulka, *Zigi* – podle příjmení Zigmund;

### **Koncovka –a**

Méně častá než koncovka –y /–i je koncovka –a, která někdy vyvolává dloužení či jinou alternaci vokálu v základu příjmení: *Héma* – podle příjmení Hemský, *Ňéma* – podle příjmení Němec, *Kocka* – podle příjmení Kocián, *Vejva* – podle příjmení Vyvařil; *Klíca* – podle příjmení Klecovský, *Váca* – podle příjmení Vacík, *Lňéňa* – podle příjmení Lněnička, *Míňa* – podle příjmení Miňovský; –ďa / –da: *Kurd'a* – podle příjmení Kurd'ovič; –ča: *Kůča* – podle příjmení Kučera;

### **Přípony vytvářející přezdívky mužského rodu**

Z přípon je nejproduktivnější expresivní sufix –ák, který také v mnoha případech vyvolává měkčení předcházejícího konsonantu: *Kuňák* – podle příjmení Kuna, *Kouňák* – podle příjmení Kounovský, *Kout'ák* – podle příjmení Koutek, *Křížák* – podle příjmení Kříž, *Limburaák* – podle příjmení Limburský, *Masaák* – podle příjmení Masopust, *Moudraák* – podle příjmení Moudrý, *Poslušňaák* – podle příjmení Poslušný, *Roťáák* – podle příjmení Rott, *Slamaák* – podle příjmení Sláma;

Ostatní přípony jsou méně produktivní, např. –ík: *Drbík* – podle příjmení Drbohlav;

–in: *Miškin* – podle příjmení Miškovský, *Lukin* – podle příjmení Lukovský; –is: *Koubis* – podle příjmení Kouba; –as: *Mlad'as* – podle příjmení Mládek; –yk: *Homyk* – podle příjmení Homolka; –ouš: *Strakouš* – podle příjmení Straka;

### **Přezdívký ženského rodu**

#### **Koncovky –i / –y**

Variantními koncovkami –i / –y je tvořen v našem materiálu relativně omezený počet přezdívek: *Fingi* – podle příjmení Fingerová, *Komi* – podle příjmení Komárková; *Braby* – podle příjmení Brabencová, *Kony* – podle příjmení Konečná, *Suky* – podle příjmení Sukharová;

#### **Koncovka –a**

Několik přezdívek je tvořeno koncovku –a: *Cajda* – podle příjmení Caitkamelová, *Burda* – podle příjmení Burešová, *Čábrda* – podle příjmení Čabrádková, *Tymicha* – podle příjmení Tymichová;

#### **Přípony vytvářející přezdívký ženského rodu**

Nejproduktivnější příponou, pomocí níž se tvoří přezdívký ženského rodu, je v našem materiálu přípona –ka: *Brezka* – podle příjmení Brezová, *Bouchalka* – podle příjmení Bouchalová, *Drbka* – podle příjmení Drbohlavová, *Dvořka* – podle příjmení Dvořáková, *Fiška* – podle příjmení Fišerová, *Kmonka* – podle příjmení Kmoníčková, *Krákorka* – podle příjmení Krákorová, *Křenka* – podle příjmení Křenová, *Molka* – podle příjmení Molínová, *Pajerka* – podle příjmení Pajerová, *Panoška* – podle příjmení Panochová, *Pecka* – podle příjmení Pecinová, *Picka* – podle příjmení Picková, *Plecka* – podle příjmení Plecítá, *Špička* – podle příjmení Špičková, *Štroska* – podle příjmení Štrosová;

Dále je to několik přípon méně produktivních, z nichž nejnapadnější je přípona –ík, která u obecných jmen tvoří výhradně maskulina: *Klimík* – podle příjmení Klimešová, *Surgík* – podle příjmení Surgová, *Tydlík* – podle příjmení Tydlínová, *Puntík* – podle příjmení Puntíčková, *Mahlík* – podle příjmení Mahalová;

Omezeně se objevují ještě přípony –yna: *Pokyna* – podle příjmení Pokorná, *Šmejkyňa* – podle příjmení Šmejkalová; –na: *Kubizna* – podle příjmení Kubíková;

–ča: *Brabča* – podle příjmení Brábníková.

## 5.4 Cizojazyčné přezdívky

Mezi přezdívkami, které jsme zařadili do našeho slovníku, se objevují nejen typicky české přezdívky (*Angrešt, Koblížek, Řetízek, Žížala*), ale také přezdívky původem cizojazyčné. Největší skupinu těchto přezdívek tvoří přezdívky přejaté z angličtiny – *Angel, Bejbi, Bikýsek, Black, Boy, Funny, Greeny, Happy, Hardy, Hobby, King, Lady, Langer, Lost, Red, Redy, Rocky, Shark, Shorty, Skipy, Song, Speedy, Sunny, Taylor, Windy*.

Jako příklady přejímání slov z dalších cizích jazyků uvádíme přezdívky inspirované slovenštinou (*Pery, Ujo*), němčinou (*Langer, Švestka – Die Schwester*), arabštinou (*Bubuši*), maďarštinou (*Chodník*) nebo španělštinou (*Meica*). V této souvislosti připomeňme také relativně oblíbené překlady příjmení z cizích nebo do cizích jazyků (*Červová – Wormová, Heretic – Kacíř, Kámen – Stein, Rocky – Skála*), nebo záměny české a cizí varianty téhož rodného jména (*Hans – Jan, Carlos – Karel, José – Josef*); více viz 4.1.1 a 4.1.2.

## 6. Přezdívky z pedagogického hlediska

Přestože je naše práce zaměřena na přezdívky v dětském kolektivu především z lexikologického hlediska, v našem výzkumu jsme zohlednili také pedagogicko-psychologický pohled. V následujícím hodnocení vycházíme z materiálu, který nám poskytla písemná anketa mezi středoškolskými studenty a členy skautských oddílů.

V jednoduchém dotazníku bylo pomocí několika otázek zjišťováno, kolik respondentů má v daném kolektivu přezdívku, jak je s ní kdo spokojen a zda o její získání usiluje v případě, že žádnou přezdívku nemá.

Jak dokládá následující tabulka, ve školním kolektivu z 280 respondentů pouze necelá čtvrtina respondentů (62 osob – 22 %) uvedla, že má přezdívku buď ve škole nebo v rámci nějaké mimoškolní aktivity (sportovní klub, divadelní spolek, parta). Z tohoto počtu se přezdívka 22 svým nositelům líbí (34 %), 8 nelíbí (13 %) a téměř polovině respondentů (33 nositelům – 53 %) jejich přezdívka sice nevádí, ale za nijak výjimečnou ji nepovažují. Ostatní studenti, kteří přezdívku dosud nemají (218 dotazovaných studentů – 78 %), by ji většinou nechtěli, nepovažují ji za důležitou. Pouze 6 studentů (2 % z celkového počtu dotazovaných) uvedlo, že by nějakou přezdívku v rámci školního kolektivu v budoucnu uvítalo.

Ve skautských oddílech dopadl výzkum z hlediska frekvence přezdívek podle očekávání naprosto opačně. Výzkumu se zúčastnilo celkem 340 respondentů, z nichž 309 (91 %) jich má skautskou přezdívku. Se svou přezdívkou je spokojeno 120 respondentů (39 %), neutrální vztah k přezdívkě má více než polovina respondentů (173 osob – 56 %), pouze 16 dotazovaných (5%) uvedlo, že se svou přezdívkou nejsou spokojeni.

Zbývajících 31 respondentů (9 %), kteří dosud nemají skautskou přezdívku, uvedlo, že si v budoucnu rozhodně přejí přezdívku získat.

Z porovnání odpovědí obou skupin respondentů jasně vyplývá, jak velká touha po přezdívkě je mezi dětmi ve skautském kolektivu, kde je získání přezdívky považováno za samozřejmost a její absence vzbuzuje podiv. Přesto se stává, že někteří členové přezdívku nemohou po dlouhá léta získat, a pokud je jim nakonec přece jen nějaká navržena, většinou se stejně neujme. V každém oddíle či středisku tak najdeme nějakou tu Zdenu, či Honzu.

Většinou to souvisí především s tím, že do oddílu přišli až ve věku teenagerů, kdy je možnost udělit přezdívkou na základě nějaké drobnosti snížena. Již od začátku pak zpravidla zaujímají pozici starších (přestože jsou v prostředí zcela noví) a okolí jim už pouze z tohoto důvodu často není schopno přezdívkou vhodně podsunout.

Při následné diskuzi se všichni respondenti jak ve školním, tak ve skautském prostředí vyjádřili v tom smyslu, že si uvědomují, jaký dopad může mít nevhodná přezdívka pro svého nositele. Citelně negativní přezdívky jsou, jak jsme se zmínili výše, většinou vnímány svými potenciálními nositeli spíše jako nadávky nebo hanlivá označení, proto také většinou nejsou akceptovány, dotyčný na ně odmítá slyšet a jako skutečná přezdívka tedy vlastně ani nefungují.

O vhodnosti přezdívek jsme se zmínili již dříve v kapitole věnované školním a skautským přezdívkám. Znovu je třeba zdůraznit, jak je důležité, především u skautských přezdívek, aby se nositel cítil se svou přezdívkou dobře, a jak velký důraz v tomto ohledu by měl být kladen na vedoucí či rádce jednotlivých oddílů. I proto, že skauting je hnutí především výchovné.

Někdy se stává, že jeden nositel má přezdívek víc, a to v různých prostředích. Ve fotbalovém klubu jinou než ve skautském oddíle a než ve školním kolektivu. S každou z nich se musel vnitřně sžít a na každou se naučit reagovat. S každou z přezdívek je totiž spjata jiná sociální situace a role, kterou v daném prostředí její nositel zastává (kapitán týmu, zástupce oddílového vedoucího, řadový student).

Připočteme-li k tomu, že v rodině je zmíněný jedinec pravděpodobně oslovován domácí podobou svého rodného jména, je paleta jeho oslovení velmi pestrá.

#### **ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ - celkem 280 respondentů**

|            |                             |                                                       |
|------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------|
| Přezdívkou | má 62 respondentů (22 %)    | s přezdívkou je spokojeno 21 respondentů (34 %)       |
|            |                             | s přezdívkou je nespokojeno 8 respondentů (13 %)      |
|            |                             | k přezdívkce má neutrální vztah 33 respondentů (53 %) |
|            | nemá 218 respondentů (78 %) | přezdívkou si přeje získat 6 respondentů (3 %)        |
|            |                             | přezdívkou si nepřeje získat 212 respondentů (97 %)   |

#### **SKAUTSKÉ PROSTŘEDÍ - celkem 340 respondentů**

|            |                           |                                                        |
|------------|---------------------------|--------------------------------------------------------|
| Přezdívkou | má 309 respondentů (91 %) | s přezdívkou je spokojeno 120 respondentů (39 %)       |
|            |                           | s přezdívkou je nespokojeno 16 respondentů (5 %)       |
|            |                           | k přezdívkce má neutrální vztah 173 respondentů (56 %) |
|            | nemá 31 respondentů (9 %) | přezdívkou si přeje získat 31 respondentů (100 %)      |
|            |                           | přezdívkou si nepřeje získat 0 respondentů (0 %)       |

## 7. Přezdívky používané při práci s počítačem – tzv. nicky

V souvislosti s přezdívkami je nutné zmínit alespoň stručně trend, jenž se u nás v posledních letech objevil spolu s masovým rozšířením internetu a informačních technologií. Jedná se o přezdívky používané v internetových diskusích, chatech a komunikačních programech (ICQ, Skype atd.), které se označují jako nick (z anglického *nickname*). Svůj *nick* si zpravidla uživatelé internetu určují sami podle své vůle. Někdy mohou mít *nicky* obecnou podobu tzv. uživatelského jména.<sup>23</sup> S pojmem uživatelské jméno také souvisí označení „uživatel nicku“ (podle uživatele počítače a internetu, na rozdíl od „nositele přezdívky“).

„Nick jako jméno, přezdívka, která zastupuje skutečné jméno chataře, bývá charakterizována jako důležitá složka chatařovy elektronické identity na internetu. Vazba mezi tvůrcem a současně uživatelem nicku je často popisována jako silný emoční vztah, který je respektovanou hodnotou v rámci komunity chatujících.“<sup>24</sup>

Přesto může nick fungovat jen „jako pouhá značka, jejíž forma se často proměňuje.“<sup>25</sup>

Registrace nicku je pro uživatele internetu povinná, zatímco získání přezdívky ve školním či skautském prostředí je v zásadě otázkou dobrovolnosti. Se školními a skautskými přezdívkami mají tzv. nicky společné pouze to, že jsou to neúřední a neoficiální jména sloužící k ojedinělému pojmenování jedince a že se s nimi dotyční ochotně ztotožňují. Mnoho podobných rysů nenajdeme dokonce ani v případě skupiny školních a skautských přezdívek, které vznikly na přání svého nositele (viz 4.7). V rámci našeho výzkumu jsme kromě školních a skautských přezdívek získali pomocí dotazníků a při diskuzích také vzorek (sondu) 120 nicků. Na základě tohoto vzorku můžeme formulovat několik závěrů.

Jednoznačně můžeme říci, že nick je pro svého nositele přijatelný, neboť si ho o své vlastní vůli zvolil. Reprezentuje jej a umožňuje mu realizaci v míře, která je pro něj vítaná. Jak jsme se již zmínili, nicky se používají pouze ke komunikaci na dálku prostřednictvím počítače, jsou tedy určeny pouze ke specifické sociální interakci. Jako nositel nicku se přes počítačovou klávesnici může i ostýchavý mladík prezentovat jako sebevědomý a životem zkušený muž. Nick, stejně jako celá internetová komunikace, vypovídá o svém uživateli pouze to, co mu on sám dovolí.

Motivace tzv. nicků je velmi rozmanitá. Stejně jako školní a skautské přezdívky vznikají nicky často komolením rodných jmen a příjmení nebo jejich vzájemnou kombinací. Často se však objevují i jména známých postav a hrdinů z filmů nebo

počítačových her a pohádek. Nick může vzniknout jako výsledek jazykové hry, mohou jím být jakákoliv cizí, především anglická slova, rozmanité písmenné a číselné kombinace nebo zkratky. Na druhou stranu však mohou být základem nicku i slova, která přišla uživateli náhodně na mysl a znějí velmi obyčejně – velmi často totiž nicky vznikají jako momentální nápad, na první pohled téměř bezdůvodně. V řadě případů uživatel sáhne po jednoduchém a úsporném pojmenování, někdy je kladen důraz především na snadnou zapamatovatelnost nicku.

Jen v některých případech uživatel nicku na první pohled manifestuje svou sílu a dominanci, zejména v případě chlapců (*Demon, Godzilla, Mafia.boss, Mafiozo*), nebo naopak dívčí něžnost a ženskost (*Kamilacek, Muclinka*).

V případě nesklonných nicků se často stává, že na první pohled nelze rozlišit, zda se jedná o mužskou, či ženskou přezdívku (*Liream, Poheo, Sedy*).

Jak z diskuzí na nejrozličnějších fórech vyplývá,<sup>26</sup> hledání neotřelého nicku není vůbec snadné. Vzhledem k velkému počtu uživatelů internetu je čím dál tím obtížnější vymyslet svůj nick tak, aby byl zajímavý, dobře zapamatovatelný, něco o svém uživateli vypovídal, ale nebyl vyzývavý a nestal se podnětem k nechtěné legraci.

Při vyplňování dotazníků a při diskuzích respondenti na otázku, jak vznikl jejich nick, často uváděli, že je dlouho nic nenapadlo a že nakonec volili cokoli, co jim přišlo na mysl (zrovna měli něco ke svačině, četli nějakou knížku, slyšeli písničku v rádiu, viděli dobrý film...). Hlavně že vymysleli alespoň něco. Jejich nick je tedy sice nijak necharakterizuje, ale to pro ně jako uživatele a nositele není vůbec podstatné.

Na diskuzních fórech se dokonce objevují i jakési veřejné poradny, v nichž si jednotliví uživatelé navzájem radí, jak své jméno upravit, aby z něj vznikla pěkná a zajímavá přezdívka<sup>27</sup>. Existují také počítačové programy, které po zadání jména a příjmení samy navrhnou několik možných podob vhodného nicku.

Z formálního hlediska přezdívky (nický) vznikají libovolnou kombinací velkých a malých písmen, čísel a znaků (tečky, čárky, podtržítka, pomlčky). Podobně jako u emailových adres je třeba svůj nick zvolit tak, aby neobsahoval háčky a čárky, i proto mezi nicky najdeme mnoho slov, která pocházejí z angličtiny (*Lonely-lorel, Mage Master, Grimmer*), nebo naopak jakoby se vracející k spřežkovému pravopisu, kdy je „náležitá česká kvantita vyjádřena zdvojením nebo ztrojením grafému pro samohlásku ... a označování tupých

sykavek a také semiokluzívy č se děje pomocí spřežek sh, sch, ss, cz, tch.“<sup>28</sup> (*Ve.verusha, Hanyicska, Zuziik*).

Jediné, co je pro registraci nového uživatele rozhodující a případně i omezující, je fakt, zda jím zvolená přezdívka není již v daném systému zaregistrována jiným uživatelem.



## 8. Závěr

V naší práci jsme se věnovali současným dětským přezdívám, především přezdívám ve školním a skautském kolektivu. Na relativně bohatém jazykovém materiálu (více než 1 800 dětských přezdívek), který jsme získali dlouhodobým výzkumem uskutečněným ve školním i skautském prostředí formou jednoduchých dotazníků a řízených diskuzí, jsme se pokusili postihnout současné jazykové a naznačit i mimojazykové tendence vzniku přezdívek.

Shromážděný materiál byl postupně zpracován, rozříděn podle původu a motivace do jednotlivých skupin a lexikograficky popsán ve slovníku dětských přezdívek (slovník školních přezdívek a slovník skautských přezdívek). V něm kromě základní morfologické charakteristiky především vysvětlujeme podrobnější motivaci vzniku a původ jednotlivých přezdívek. Na jejich základě jsme vymezili 12 skupin přezdívek (první tvoří čtyři podskupiny), pokusili jsme se je blíže charakterizovat a věnovali jsme se jim také z hlediska jejich produktivity ve školním a skautském prostředí.

Jednalo se o tyto skupiny: přezdívky vzniklé z osobních jmen ( tj. přezdívky vzniklé z rodných jmen, přezdívky vzniklé z příjmení, přezdívky vzniklé z rodného jména a příjmení zároveň, přezdívky vzniklé podle monogramu); přezdívky vzniklé z místních jmen; přezdívky podle vzhledu nositele; přezdívky podle obliby nositele; přezdívky podle literárních, filmových, televizních hrdinů či pohádkových postav; přezdívky vzniklé v dětství; přezdívky, které si nositel vybral sám, přál si ji nebo ji sám vymyslel; přezdívky vzniklé z tzv. přerěknutí a průpovědek, častých a opakovaných slov nositele; přezdívky sloužící k rozlišení dětí stejných jmen, vyjmutí ze skupiny, podle příbuznosti či jiné sociální vazby jednotlivých nositelů; přezdívky podle povahy, vlastnosti, dispozice, zájmu nebo koníčku nositele; přezdívky vzniklé na základě příhody, neobvyklé či pamětihodné situace; další skupiny přezdívek.

Ve své práci jsme vycházeli z předpokladu, že přezdívky jsou ve školním i skautském prostředí oblíbenou formou oslovení, větší frekvence přezdívek je však ve skautském kolektivu. Tento předpoklad se nám, na základě provedeného zjištění potvrdil – zjistili jsme, že ve skautském prostředí má přezdívkou obvykle více než 90 % členů skautské skupiny, zatímco ve školním prostředí se počet nositelů přezdívek pohybuje kolem 20 %.

Podle očekávání se objevil větší počet nevhodných přezdívek ve školním prostředí než v prostředí skautském, a to především proto, že vliv skautských vedoucích a rádců na

udělení přezdívky je relativně velký a případné nevhodné návrhy tak mohou být včas účinně korigovány.

Při porovnání skupin školních a skautských přezdívek se potvrdila naše hypotéza o rozdílné frekvenci přezdívek v jednotlivých skupinách podle původu a motivace přezdívek v obou kolektivech. Vycházeli jsme z předpokladu, že mezi školními přezdívkami budou převažovat přezdívky vzniklé z rodných jmen a příjmení, zatímco většina skautských přezdívek vznikla na základě výjimečných situací nebo podle vlastností jednotlivých nositelů. Také v tomto případě byl náš předpoklad správný – ve školním prostředí tvoří přezdívky vzniklé z rodných jmen 45,8 % a přezdívky vzniklé z příjmení 17,5 %, zatímco ve skautském kolektivu pouze 8,3 %, resp. 6,5 %. Naopak přezdívky, které vznikly podle povahy, zájmu nebo koníčku nositele, podle jeho dovednosti, nešikovnosti, zvyku, zlozvyku nebo fyzické dispozice tvoří ve skautském prostředí z celkového počtu 1002 přezdívek nejpočetnější skupinu s počtem 289 přezdívek (28,8 %).

V obou kolektivech zaujímají velmi výrazné postavení přezdívky, které vznikly podle vzhledu nositele, ve škole 15,6 % a ve skautském prostředí 13,9 % přezdívek.

Jak dokládá souhrnný přehled všech přezdívek, téměř 40% všech dětských přezdívek vzniká z osobního jména nositele, přičemž největší skupinu tvoří přezdívky vzniklé z rodných jmen (461 přezdívek – 25,2 %), následují přezdívky vzniklé z příjmení (209 přezdívek – 11,4 %). Druhou nejpočetnější skupinu dětských přezdívek tvoří přezdívky vzniklé na základě povahy, zájmů nebo koníčku svého nositele, podle dovednosti, nešikovnosti, zlozvyku, výjimečné vlastnosti, fyzické dispozice apod. Patří sem téměř pětina všech přezdívek (19,7 % – 360 přezdívek). Třetí v pořadí je skupina přezdívek, které vznikly podle vzhledu svého nositele (268 – 14,7 % přezdívek).

Na základě zkoumání získaného materiálu jsme došli k několika dalším podstatným závěrům:

Přezdívky jako vlastní jména sloužící k ozvláštnění a zkvalitnění komunikace vyjadřují svou podobou vztah jedince k prostředí, případně vztah prostředí k danému jedinci. Důvodem jejich vzniku je především snaha o výstižnost, humornost a jazykovou úspornost – dlouhá jména a příjmení jsou v dětské komunikaci nahrazována kratšími přezdívkami.

Školní i skautské přezdívky vychází z týchž jazykových zvyklostí. Přezdívky se navzájem odlišují pouze prostředím, ve kterém vznikly. Vznikají přirozeně, bez zásahu zvnějšku, velmi rychle a zpravidla vydrží svému nositeli po několik let.

Za přezdívku považujeme jakékoliv běžně existující spisovné i nespisovné slovo (včetně citoslovcí), které bylo nositelem akceptováno ve své původní i pozměněné podobě, včetně svých jazykových vlastností (*Brčko, Vlk, Žába*). Mnohdy přezdívky vznikají jako zcela nová, originální slova. Vznikají především tak, jak je pro jazyk nejpřirozenější – v první řadě deformací, zkracováním a spojováním slov, rodných jmen a příjmení nebo přejímáním slov z cizích jazyků.

Pro vznik přezdívek výše zmíněným způsobem naplatí žádná pravidla, přezdívka často vzniká spontánně, v krátkém okamžiku..

Na základě totožné motivace mohou vzniknout úplně odlišné přezdívky (podle rychlosti nositele vznikly přezdívky *Blesk, Gepard, Laser, Rychlík, Rychlonožka, Spíťa, Speedy, Šíp* aj.), naopak homonymní přezdívky mohou mít naprosto odlišné motivace (*Čárka* – podle rodného jména Šárka; podle postavy – vysoká a hubená). Zcela běžně se vyskytují přezdívky, které mají totožnou podobu v mužské i ženské variantě, nebo přezdívky, u nichž bez kontextu nelze určit pohlaví jejich nositele.

Často vznikají nové tvary a podoby přezdívek, stává se dokonce, že na základě jedné přezdívky vznikne zcela nová přezdívka (*Rychlonožka – Tlapouš, Zmrzlík – Nanuk, Vinnetou – Náčelník*). Od řady přezdívek vznikají zdrobněliny, přezdívky se zkracují, dále deformují nebo jinak upravují tak, aby byly v běžné komunikaci snadno použitelné.

Specifická pro skautské přezdívky je tradice pojmenovávat nové členy na základě přezdívek jejich starších příbuzných (*Bejk – Malej Bejk, Koláč – Koláček, Budka – Boudička* apod. ).

Z jazykového hlediska je velmi zajímavý posun v užití jmenného rodu, se kterým jsme se setkali u řady přezdívek. I v našem slovníku jsme zohlednili především fakt, zda je přezdívka určena dívce, či chlapci, tedy rod přirozený. Pohlaví nositele přezdívky určuje její skloňování (*Kiwi f. neskl.*, oproti *Kiwi, -ho, m.*, nebo *Grizzly f. neskl.* oproti *Grizzly, -ho m.*), nejvíce se však odráží při tvorbě věty – ve shodě přísudku s podmětem.

Téma školních a skautských přezdívek jsme se pokusili stručně postihnout i z pedagogického hlediska a letmo jsme se také dotkli problému tzv. nicků, které se používají při komunikaci na internetu. Vzhledem k tomu, že s naším tématem souvisí pouze okrajově, podrobněji jsme se jimi nezabývali.

Domníváme se, že téma přezdívek v dětském kolektivu je velmi zajímavé a do budoucna bude jistě i dále předmětem dalšího odborného zkoumání. Snad k tomu přispěje i námi sestavený slovník dětských přezdívek (slovník školních přezdívek a slovník skautských přezdívek), který je důležitou součástí celé práce a který velmi dobře dokumentuje jejich rozmanitost, výjimečnost a jedinečnost.

## 9. Poznámky

- 1., Encyklopedický slovník češtiny, (ed.) Karlík P., Nekula M., Pleskalová J., Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2002, s. 354.
- 2., <http://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99ezd%C3%Advka>, staženo dne 3.5.2010
- 3., Šmilauer Vl., Studentské přezdívky z Bratislavy, Naše řeč 17, 1933, s. 136.
- 4., Brambora J., Studentské přezdívky z Prahy, Naše řeč 17, 1933, s. 273.
- 5., Tamtéž
- 6., Šmilauer Vl., Studentské přezdívky z Bratislavy, Naše řeč 17, 1933, s. 189.
- 7., Klimeš L., Hornické a železničářské přezdívky, ZMK 10, 1969, s. 526–532.
- Klimeš L., Přezdívky a jména „po chalupě“ v České Bříze, ZMK 11, 1970, s. 25–26.
- Klimeš L., Přezdívky hráčů kopané, ZMK 10, 1969, s. 14–16.
- Klimeš L., Přezdívky na reálném gymnasiu v Plzni v letech 1935–1943, ZMK 16, 1975, s. 129–137.
- Klimeš L., Přezdívky plzeňských popelářů, ZMK 14, 1973, s. 310–313.
- Klimeš L., Přezdívky v 50. mateřské škole v ulici Družby v Plzni, ZMK 12, 1971, s. 85–87.
- Klimeš L., Přezdívky žáků ve 3–9. třídě ZDŠ, ZMK 12, 1971, s. 367–376.
- Klimeš L., Přezdívky žáků v 6–9. třídě ZDŠ, ZMK 14, 1973, s. 314–319.
- Klimeš L., Slangová vlastní jména, ZMK 9, 1968, s. 363–373.
- Klimeš L., Železničářské přezdívky na plzeňském seřadovacím nádraží, Onomastický zpravodaj ČSAV, ZMK 26, 1985, s. 425–431.
- 8., Utěšený S., K dnešním žakovským přezdívkám, ZMK 21, 1980, s. 698–712.
- Utěšený S., K příznačným rysům přezdívkových příjmení ve školním prostředí, Naše řeč 64, 1981, s. 177–181.
- Utěšený S., Přezdívkové obměny příjmení ve školním prostředí, Naše řeč 63, 1980, s. 232–241.
- 9., Hauser P., Přezdívky jako součást slangu. In: Sborník přednášek z III. konference o slangu a argotu v Plzni 24.–27. ledna 1984, Plzeň 1987, s. 77–84.
- 10., Machek A., Rozlišovací i posměšné přezdívky v Doubravici, ZMK 10, 1969, s. 17–19.
- 11., Knappová M., Přezdívky v proměnách staletí. In: Acta onomastica 40, 2000, s. 82–88.
- Knappová M., Tvorba přezdívek stále živá. In: 12. slovenská onomastická konferencia a 6. seminár „Onomastika a škola“, Prešov 1996, s. 121–125.
- 12., Šmilauer Vl., Studentské přezdívky z Bratislavy, Naše řeč 17, 1933, s. 134.

- 13., Knappová M., Tvorba přezdívek stále živá. In: 12. slovenská onomastická konferencia a 6. seminár „Onomastika a škola“, Prešov 1996, s. 121.
- 14., Utěšený S., K dnešním žakovským přezdívkám, ZMK 21, 1980, s. 698–712.
- 15., Hauser P., Přezdívky jako součást slangu. In: Sborník přednášek z III. konference o slangu a argotu v Plzni 24.–27. ledna 1984, Plzeň 1987, s. 81.
- 16., Struktura vyučovací hodiny
- Zahájení, seznámení studentů s tématem
  - Jazykové slovníky a příručky, jejich podoba, funkce a využití
  - Onomastika jako jazyková disciplína
  - Samostatná práce a jazykovými slovníky a příručkami – původ a význam vlastního jména a příjmení, názvu obce
  - Samostatná práce s pracovním listem – jazyková aktivita s pseudonymy, se jmény svatých (viz níže)
  - Sepsání přezdívek
  - Diskuze – vhodné a nevhodné přezdívky, přijetí přezdívky
  - Závěr a zhodnocení hodiny
- 17., Jednotlivé jazykové aktivity (hry) byly připraveny původně pro středoškolské studenty. Své využití však našly také v programu skautských schůzek. Uvádíme je zde včetně zadání:
1. Pseudonymy, jakási krycí jména, která si sami zvolili, užívali mnozí představitelé našeho kulturního života. Znali byste alespoň některé z nich?
- Spojte v co nejkratším čase správné dvojice:
- (Studenti dostali seznam skutečných občanských jmen významných českých spisovatelů, které by měli znát z hodin české literatury (vlevo) a svazek rozstříhaných papírků obsahující jednotlivé pseudonymy – vpravo).
- |                 |                       |
|-----------------|-----------------------|
| Emil Frída      | (Jaroslav Vrchlický)  |
| Antonín Zeman   | (Antal Stašek)        |
| Kamil Zeman     | (Ivan Olbracht)       |
| Otto Popper     | (Ota Pavel)           |
| Eduard Schmidt  | (Eduard Bass)         |
| Vladimír Vašek  | (Petr Bezruč)         |
| Václav Jebavý   | (Otokar Březina)      |
| Eliška Pechová  | (Eliška Krásnohorská) |
| Antonín Vančura | (Jiří Mahen)          |

|                  |                   |
|------------------|-------------------|
| Jiří Ohrenstein  | (Jiří Orten)      |
| Václav Voňavka   | (Václav Řezáč)    |
| Johana Mužáková  | (Karolína Světlá) |
| Antonín Bernášek | (Karel Toman)     |

2. Někteří naši panovníci a významné osobnosti naší historie jsou dodnes spojováni s více či méně lichotivými přídomky, které si získali. Spojte správné dvojice:

|                     |                        |
|---------------------|------------------------|
| Přemysl Otakar II.  | (Král železný a zlatý) |
| Jan Lucemburský     | (Král Cizinec)         |
| Karel IV.           | (Otec vlasti)          |
| Zikmund Lucemburský | (Liška zrzavá)         |
| Fridrich Falcký     | (Zimní král)           |
| František Josef I.  | (Starej Procházka)     |
| Jan Ámos Komenský   | (Učitel národů)        |
| František Palacký   | (Otec národa)          |

3. V minulosti se k dataci užívalo místo číselného označení dne a měsíce označení příslušného dne jménem světce – narodil se na den sv. Martina 1372, do města přijel na sv. Kateřinu LP 1547 apod. Seřad'te jména světců a světic tak, jak jdou za sebou v kalendáři od ledna do prosince:

sv. Mikuláš, sv. Jan, sv. Kateřina, sv. Anna, sv. Lucie, sv. Valentýn, sv. Václav, Tři králové, sv. Martin, sv. Barbora, sv. Jiří, sv. Štěpán

18., Při výkladu a při samotných aktivitách byly středoškolským studentům, ale i skautkám a skautům představeny následující publikace:

Bauerová A., Tisíc jmen v kalendáři, Šulc a spol., Praha 1992.

Fučík B., Pokorný J., Zakopaný pes, aneb O tom jak, proč a kde vznikla některá slova, jména, rčení, úsloví, pořekadla a přísloví, Albatros, Praha 1992.

Knappová M., Jak se bude jmenovat, Academia, Praha 1978.

Knappová M., Jak se bude Vaše dítě jmenovat, Academia, Praha 1999.

Kopečný Fr., Průvodce našimi jmény, Academia, Praha 1974..

Lutterer I., Kropáček L., Huňáček V., Původ zeměpisných jmen, Mladá fronta, Praha 1976.

Lutterer I., Šrámek R., Zeměpisná jména v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Tobíáš, Havlíčkův Brod, 2004

Mates Vl., Jména tajemství zbavená, Epoque, Praha 2002.

Mates Vl., Jména tajemství zbavená, II.díl, Malá encyklopedie nejčastějších

příjmení, Epoque, Praha 2003.

Mates Vl., Jména tajemství zbavená, aneb příjmení pod mikroskopem, Epoque, Praha 2004.

Matůšková a kol., Slovník pomístních jmen v Čechách II - IV, Academia, Praha 2006–2008

Moldanová D., Naše příjmení, Mladá fronta, Praha 1983.

19., V době příprav a práce na slovníku skautských přezdívek vznikla myšlenka hotový slovník prostřednictvím redakce skautských časopisů (Skautský svět, Skauting) zprostředkovat všem zájemcům k nahlédnutí či doplnění na internetu. Nutno přiznat, že odezva na článek ve skautském tisku byla žalostná. V postupném doplňování dalších přezdívek do slovníku však hodláme i do budoucna pokračovat.

20., Zadání aktivity na skautské schůzce:

1., Nyní znáte význam svým rodných jmen, jak se vám líbí? Vybrali byste si jiné rodné jméno podle jeho významu? Jaké a proč?

2., Po vzoru klasických kalendářů, které koupíme v obchodech, zkuste vyrobit svůj vlastní oddílový či družinový kalendář, vyznačte své svátky a narozeniny, ozdobte jej svými fotografiemi

3., Každý si vytvořte svůj erb vycházející z vašeho jména, příjmení či přezdívký - každý si vymyslete svou osobní značku, kterou můžete používat místo podpisu a vyrobte si vlastní razítko

4., Pokuste se o sestavení vlastního rodokmenu (alespoň po babičky a dědečky to zvládne každý), doplňte jej fotografiemi nebo obrázky

21., Běžně užívané domácí podoby rodných jmen uvádí např. M. Knappová (Jak se bude jmenovat, Academia, Praha 1978.)

22., Klimeš L., Přezdívky hráčů kopané, ZMK 10, 1969, s.15.

23., <http://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99ezd%C3%ADvka>, staženo dne 3.5.2010

24., Jandová E. a kol., Čeština na WWW chatu, Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, Ostrava 2006, s. 57.

25., Tamtéž

26., [http://forum.lide.cz/forum.fcgi?akce=forum\\_data&forum\\_ID=67733&auth=](http://forum.lide.cz/forum.fcgi?akce=forum_data&forum_ID=67733&auth=http://www.lapiduch.cz/klub.php?klub=nejhezci_prezdivka)  
[http://www.lapiduch.cz/klub.php?klub=nejhezci\\_prezdivka](http://www.lapiduch.cz/klub.php?klub=nejhezci_prezdivka)  
<http://www.sansnom.estranky.cz/stranka/prezdivky>  
<http://diskuze.libimseti.cz/roztomile-prezdivky-pro-kluky-120639?uid=>  
<http://diskuze.libimseti.cz/prezdivky-pro-hezky-holky-403697?uid=>



- 27., [http://forum.lide.cz/forum.fcgi?akce=forum\\_data&forum\\_ID=67733&auth=](http://forum.lide.cz/forum.fcgi?akce=forum_data&forum_ID=67733&auth=)
- 28., Jandová E. a kol., Čeština na WWW chatu, Ostravská univerzita v Ostravě,  
Filozofická fakulta, Ostrava 2006, s. 68.

## 10. Použitá literatura

- Bauerová A., Tisíc jmen v kalendáři, Šulc a spol., Praha 1992.
- Beneš J., O českých příjmeních, Praha 1962.
- Brambora J., Studentské přezdívky z Prahy, Naše řeč 17, 1933, s. 273–282.
- Dejmek B., Slangová vlastní jména. In: Onomastika a škola, Sborník přednášek z 1. celostátního semináře Onomastika jako společenská věda ve výuce a školské praxi Hradec Králové 9.–10. 10. 1984, Pedagogická fakulta Hradec Králové 1984, s. 87–89.
- Encyklopedický slovník češtiny, (ed.) Karlík P., Nekula M., Pleskalová J., Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2002.
- Fučík B., Pokorný J., Zakopaný pes, aneb O tom jak, proč a kde vznikla některá slova, jména, rčení, úsloví, pořekadla a přísloví, Albatros, Praha 1992.
- Hájková E., Posuny v oblibě a užívání jména v současnosti. In: Vlastní jméno jako prostředek sociální symboliky, (ed.) Kvítková N., PedF UK, Praha 2004, s. 3–9.
- Hauser P., Přezdívky jako součást slangu. In: Sborník přednášek z III. konference o slangu a argotu v Plzni 24.–27. ledna 1984, Plzeň 1987, s. 77–84.
- Jandová E. a kol., Čeština na WWW chatu, Ostravská univerzita v Ostravě, Filozofická fakulta, Ostrava 2006.
- Klimeš L., Hornické a železničářské přezdívky, ZMK 10, 1969, s. 526–532.
- Klimeš L., Přezdívky a jména „po chalupě“ v České Bříze, ZMK 11, 1970, s. 25–26.
- Klimeš L., Přezdívky hráčů kopané, ZMK 10, 1969, s. 14–16.
- Klimeš L., Přezdívky na reálném gymnasiu v Plzni v letech 1935–1943, ZMK 16, 1975, s. 129–137.
- Klimeš L., Přezdívky plzeňských popelářů, ZMK 14, 1973, s. 310–313.
- Klimeš L., Přezdívky v 50. mateřské škole v ulici Družby v Plzni, ZMK 12, 1971, s. 85–87.
- Klimeš L., Přezdívky žáků ve 3–9. třídě ZDŠ, ZMK 12, 1971, s. 367–376.
- Klimeš L., Přezdívky žáků v 6–9. třídě ZDŠ, ZMK 14, 1973, s. 314–319.
- Klimeš L., Slangová vlastní jména, ZMK 9, 1968, s. 363–373.
- Klimeš L., Železničářské přezdívky na plzeňském seřadovacím nádraží, Onomastický zpravodaj ČSAV, ZMK 26, 1985, s. 425–431.
- Knappová M., Jak se bude jmenovat, Academia, Praha 1978.
- Knappová M., Jak se bude Vaše dítě jmenovat, Academia, Praha 1999.

- Knappová M., Naše a cizí příjmení v současné češtině, Tax az Kort, Liberec 2002.
- Knappová M., Přezdívky v proměnách staletí. In: Acta onomastica 40, 2000, s. 82–88.
- Knappová M., Příjmení v současné češtině, AZ Kort, a.s., Liberec 1992.
- Knappová M., Rodné jméno v jazyce a společnosti, Academia, Praha 1989.
- Knappová M., Tvorba přezdívek stále živá. In: 12. slovenská onomastická konferencia a 6. seminár „Onomastika a škola“, Prešov 1996, s. 121–125.
- Kopečný Fr., Průvodce našimi jmény, Academia, Praha 1974.
- Lutterer I., Kropáček L., Huňáček V., Původ zeměpisných jmen, Mladá fronta, Praha 1976.
- Lutterer I., Šrámek R., Zeměpisná jména v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, Tobiáš, Havlíčkův Brod, 2004.
- Machek A., Rozlišovací i posměšné přezdívky v Doubravici, ZMK 10, 1969, s. 17–19.
- Mates Vl., Jména tajemství zbavená, Epoque, Praha 2002.
- Mates Vl., Jména tajemství zbavená, II.díl, Malá encyklopedie nejčastějších příjmení, Epoque, Praha 2003.
- Mates Vl., Jména tajemství zbavená, aneb příjmení pod mikroskopem, Epoque, Praha 2004.
- Matúšková a kol., Slovník pomístních jmen v Čechách II - IV, Academia, Praha 2006–2008.
- Moldanová D., Naše příjmení, Mladá fronta, Praha 1983.
- Pastyřík S., Sběrka užitečných materiálů pro onomastické semináře, Gaudeamus, Hradec Králové 2005.
- Profous A., Místní jména v Čechách, jejich původ, vznik a změny, I-V, Praha 1947–1960.
- Příruční mluvnice češtiny, (ed.) Karlík P., Nekula M., Rusínová Z., Nakladatelství Lidové noviny, Brno 1996.
- Spal J., Slangová vlastní jména. In: Sborník přednášek z II. konference o slangu a argotu v Plzni 23.–26. září 1980, Plzeň 1982, s. 61–65.
- Šmilauer Vl., Studentské přezdívky z Bratislavy, Naše řeč 17, 1933, s. 134–138, 185–190.
- Šrámek R., Úvod do obecné onomastiky, MU, Brno 1999.
- Utěšený S., K dnešním žakovským přezdívkám, ZMK 21, 1980, s. 698–712.
- Utěšený S., K příznačným rysům přezdívkových příjmení ve školním prostředí, Naše řeč 64, 1981, s. 177–181.
- Utěšený S., Přezdívkové obměny příjmení ve školním prostředí, Naše řeč 63, 1980, s. 232–241.

## 11. Resumé

Práce se věnuje přezdívám v současném dětském kolektivu, především ve školním a skautském prostředí. Na relativně bohatém materiálu (více než 1 800 přezdívek) získaném dlouhodobým výzkumem ve školním a skautském prostředí autorka dokládá současné jazykové tendence při tvoření přezdívek. Popisem získaného jazykového materiálu, jeho následným tříděním do jednotlivých skupin podle původu vzniku a s pomocí odborné literatury dochází k několik podstatným závěrům.

Přezdívky, jako neoficiální vlastní jména hojně užívaná v dětském kolektivu, jsou specifickým a výjimečným jazykovým materiálem.

Školní i skautské přezdívky vycházejí z týchž jazykových zvyklostí a vznikají obdobným způsobem. Vznikají přirozeně, bez zásahu zvnějšku, velmi rychle a zpravidla vydrží svému nositeli dlouhá léta. Přezdívky ve skautském prostředí jsou velmi rozšířené, přezdívku má obvykle více než 90 % členů. Ve školním prostředí nejsou přezdívky tak časté, jejich četnost se pohybuje zpravidla kolem 20 %. Jeden nositel má zpravidla jednu přezdívku, může však mít i více přezdívek v různých sociálních skupinách.

Na základě totožné motivace mohou vzniknout úplně odlišné přezdívky, naopak homonymní přezdívky mohou mít naprosto odlišné motivace. Zcela běžně se vyskytují přezdívky, které mají totožnou podobu v mužské i ženské variantě, nebo přezdívky, u nichž bez kontextu nelze určit pohlaví jejich nositele.

Skupiny školních a skautských přezdívek, shromážděné provedeným výzkumem, se vzájemně odlišují především četností přezdívek ve skupinách definovaných autorkou. Přezdívky ve školním prostředí vznikají zejména z osobních jmen (rodných jmen a příjmení) nositelů, případně podle vzhledu nositele, přezdívky ve skautském kolektivu vznikají obzvláště podle povahových a charakterových vlastností nositelů.

Přezdívky získané výzkumem jsou pro přehlednost uspořádané do dvou slovníků (slovník školních přezdívek, slovník skautských přezdívek), které jsou součástí práce a mohou do budoucna sloužit jako hodnotný zdroj materiálu pro další zkoumání.

## Summary

This work deals with nicknames in groups of children at present, mainly in school and scout environments. The author was making this research in various environments for several months and gained quite a huge amount of today's nicknames (about 1 800). She has described their morphology and sorted them out according to their origin. With the aid of special literature and gained examples she has come to interesting conclusions.

Nicknames, as unofficial first names used abundantly among children, are a specific and extraordinary linguistic material.

School and scout nicknames originate from the same linguistic habits and they arise in similar ways. They arise naturally, without any interference from outside, quite quickly and they usually go on with the holder for a long time.

In a scout environment nicknames are more common - more than 90 % of members has a nickname.

In a school environment nicknames are not so much common - only about 20 % of children at school has their specific nickname. One holder has usually only one nickname, however sometimes he can have more nicknames in various social groups.

The same motivation can create quite different nicknames, whereas homonymic nicknames can have quite different motivations.

It is common that nicknames have the same form for male and female variations.

The origin of nicknames differ in various environments. Nicknames in school groups arise mostly on the basis of the first names of the holders or their appearances. However nicknames in scout groups take their origin from the characters and streaks of the holder.

The nicknames gained in this research are sort out into two vocabularies ( vocabulary of school nicknames, vocabulary of scout nicknames), which are a part of this work and which in future can be used as a resource of a subsequent research.

## **12. Slovníček výrazů používaných ve skautském prostředí, které jsme použili v naší práci**

vlče – chlapec ve věku 6–10 let

světluška – dívka ve věku 6–10 let

skaut – chlapec ve věku 11–15 let

skautka – dívka ve věku 11–15 let

rover – chlapec nad 15 let

rangers – dívka nad 15 let

oldskaut – dospělý člen (vedoucí nebo činovník)

smečka – oddíl vlčat

roj – oddíl světlušek

středisko – vyšší organizační jednotka sdružující nejméně tři oddíly / roje / smečky

družina – samostatná skupina vedená rádcem, každý oddíl má dvě a více družin

rádce – zkušenější člen, stojí v čele družiny, připravuje program na schůzky

šestka – označení družin pro vlčata a světlušky

KPZ – Krabička poslední záchrany (malá vodotěsná krabička s řadou užitečných předmětů, které mohou v případě potřeby pomoci v těžké situaci: tužka, papír, sirky, březová kůra, malá svíčka, drobné mince, jehla a nit ...)

uzlovačka – silný provaz či lano, které slouží k nácviku uzlů a úvazů

Orlí pera – jedna z nejtěžších zkoušek pro rovery a rangers, tzv. odborek (24 hodin

hladovění, mlčení, samoty)

### **13. Klíčová slova:**

Přezdívka školní

Přezdívka skautská

Antroponomastika – antroponyma

Přezdívka

Slovník

Skautské jméno

Onomastika